

HÍRMONDÓ

Az enyingi polgárok lapja III. évf. 1. szám 1992 január

A Magyar Köztársaság Elnökének

409/1991. sz. határozata

városi cím adományozásáról

*A belügyminiszter előterjesztésére
a Fejér megyében lévő*

ENYING

községnek a városi címet adományozom.

Ez a határozat 1992. január 1. napján lép hatályba.

Budapest, 1991. december hó 18. napján.

*Göncz Árpád
Göncz Árpád*

a Köztársaság elnöke

Enying város lett!

(Bozsoki) diákszemmel!

Megkértem hetedikes diákjaimat, írják le első gondolataikat, amelyek e hír hallatán támadtak: Enying város lett.

Gondolkodási idejük nem volt, semmi támpontot, segítséget nem adtam nekik. „Vallomásaikat” úgy teszem közzé, ahogy írták, csak helyesírási szempontból javítottam. Olyan változatosak megnyilatkozásai, mint amilyen sokszínű egyéniségek. Bizakodóak, kételkedők; lelkesek, aggódóak, mint mi felnőttek.

Érdeemes azonban odafigyelni rájuk!

– Enying nagyon szép volt, mikor még község volt. De 1992. január elsejétől város lett! Így már kevésbé tesszik. Leginkább az fog bántani, hogyha kivágják a kiserdőt. Ezt az egyet sajnálom az egészben. A panelházak, a sok nagy épület elcsúfítja a környezetet. Autók, repülő, füstös kémények! Rökkerek, zsebtolvajok, punkok.

Egy a baj, hogy nem maradt meg az a jó kis paraszti levegő és azok a régi jó szokások.

Lassan, ha a panelházak elnyomják a kis házakat, már kutyákat sem lehet tartani, csak hörcsögöket.

– Először meglepődtem, hogy városi leszek. Később rájöttem, hogy végül is a falusi, csendes hangulat Bozsokon még sokáig meg fog maradni, és nem alakul át mássá egyik napról a másikra attól, hogy Enyinget január 1-étől városi rangra emelik.

– Város, nem város, lehet belőle bármi, akkor is ugyanolyan marad, mint volt. Mert nem tud valami, vagy valaki egy pillantásra megváltozni. Hiába is akarnánk. Én szeretném, ha meg tudna változni. Sok szerencsét kívánok Enying városnak!

– Amikor meghallottam, hogy Enying a belváros, Bozsok a külváros (a tanuló – ki tudja, miért, fordítva írta) kicsit megdöbbentem. Szerintem nagyobb lesz a forgalom, s több a zűr. Talán jobban felfigyelnek Enyingre, úgy, hogy város lett.

– Nagyon jó, hogy város lett Enying, bár nekem jó volt falunak is.

– Városnak szerintem kicsi, kéne hozzá építeni egy-két lakóházat, hogy város formája legyen. A rendőrséget is meg kellene erősíteni.

– Nagy a félelem. Nem mernek az emberek este kimenni az utcára. Már Bozsok is fejlődik, vendéglő nyílt. Talán most benépesül Enying és Bozsok közti terület.

– Bozsok és Enying (a sorrend nem tőlem!) kis „virágzó” városka lett. Gondolom, meg fog félni együtt a két kiskertekkel, fákkal, virágokkal teli falucska, azaz „Város”. Akik Enyingből és Bozsokból várost csináltak, azok megérdemlik a tiszteletet.

– Enying végre egy nagyváros! Eddig senki sem tudott a létezéséről. De azért van benne rossz is. Lehet, hogy emeletes házak sorai fogják elnyomni ezt a kis falut. De mi lesz akkor, ha ezt a falut robogó autók füstje fogja ellepni. És akkor ez a jó vidéki levegő összezavarodik a város füstjével. Azt hiszem, sokkal jobb falusinak, mint városinak lenni.

Kezdek félni, hogy az én falum egyszer városhoz fog tartozni.

– Számomra hihetetlennek tűnik. Azért, mert Enying nem olyan nagy, mint Siófok, nem annyira bűdös, egyszerűen nem nagyon néz ki városnak. De azért jó, hogy van egy város a közelben, városhoz jobb tartozni, mint községhez.

– Enying város lett! Tulajdonképpen semmi változást nem érzek. Az emberek ugyanúgy mennek munkába, mint azelőtt. S ha egy ismeretlen autóval végigszáguldana itt, ő sem gondolná, hogy egy városon halad keresztül. Anyukám egyik nap beszélgetett egy nénivel:

– Én mindig városban szerettem volna lakni! Hát most megkaptam, amire vágytam! – mondta a néni, de nem örömmel, hanem lenézően, vagy

nem is tudom, hogy. De nekem mindegy, mert én úgyis Bozsokon lakom.

– Nekem mindig község, falu marad. Nem is szeretnék városi lenni. Így most már közismertebb talán. Eddig alig volt valaki, aki tudott róla. A tisztaságán ez nem változtat. A legtöbb ember tudomást sem vesz róla. Amikor az újságban olvastam, örültem, hogy Enying Város lett. Végre városban lakhatok! Vagy semmi jelentősége, mert ugyanolyan lesz az élet?

– A televízió bemondta, az újság megírta, hogy Enyinget várossá nyilvánították. Nem értem, miért fontos, hogy város vagy falu. Én semmi változást nem látok. Kifejezetten nem érdekel, hogy Enying város lett.

– Nekem Enying ugyanolyan község marad, mint volt, hiába kapott városi rangot.

– Igaz, hogy nagy létszámú falu volt, mielőtt várossá avatták, de szerintem mégis annyi lakosa, hogy város legyen. Meg szeretném kérdezni, hogy Enyinghez most hozzátartozik-e Balatonbozsok? Ha hozzátartozik, úgy talán meg lenne a létszám. Ha az a válasz, hogy nem tartozik hozzá Balatonbozsok Enyinghez, akkor Bozsokot külvárosnak azért lehet szólítani.

– A televízióban is bemondták, hogy Enying város lett, ezért talán többen felfigyelnek erre a településre. Netán aki átutazóban van, megáll, és szemügyre veszi a mi kis „városunkat”. Megnézheti a Turulmadarat, s mindannyiunk büszkeségét, a Jobbkanyar vendéglőt.

Ezentúl talán több megbízatást kap, gondolkodok itt a sportrendezvényekre, ünnepekre, éves megemlékezésekre. De aki idejön nyaralni, közel a Balatonhoz, arról nem ártana gondoskodni. Nem csak egy kis „szálloda” kellene ebbe a városba!!!

– Elszaporodnak a bűncselekmények. Több legyen a rendőr, óránkénti őrzés! Ellenőrizték szigorúbban a kocsmákat! Tisztítsák ki a

(folytatás a 3. oldalon)

Enying város lett!

(folytatás a 2. oldalról)

kanálist, a tavat. Enying egyedüli városa legyen, Bozsokot válasszák el tőle.

– Először meglepődtem, hogy egy kicsi faluból város lett. Olyan jó érzés, hogy én is azt mondhatom: – A városból jöttem. De nem hasonlít egy városra sem. Kétszeresen is ünnepelem, hogy a szülőfalum város lett; én meg 13 éves lettem!

Íme, tanulóim véleménye. Szeretem őket, ezért vállalom eltérő véleményeiket, szélsőségeiket, csak így várhatok tőlük őszinteséget. Márpedig ők őszinték. Szeretném, ha ilyenek is maradnának. Természetesen megbeszélem majd velük „dolgozataikat”, de az biztos, hogy pusztán azért nem dicsérem meg az egyiket, mert ünnepek tartja a várossá avatást, s nem szidom meg a másikat, aki szívesebben választaná el Bozsokot Enyingtől.

Igyekszem azt erősíteni bennük, hogy együtt mindig minden könnyebb, s így talán szebb is, s hogy újképletű városunk olyan lesz, amilyenné együtt tesszük.

Mohai Istvánné

Megszólaltattunk néhány enyingi polgárt is, milyen gondolatokat ébreszt bennük a várossá válás eseménye. A válaszokat, íme leközöljük.

MAGÓCS JÁNOSNÉ: A városi címnek örülök, mivel a Fő utcán lakom, rendezettebb környezetre vágyom, aminek érdekében szívesen közreműködök. Hogy mit várok a városi rangtól? Több szórakozási lehetőséget a középkorúaknak, mivel a diszkón és a kocsmán kívül más szinte nincs. A Fő utca üzleteinek kirakatai lehetnének színvonalasabbak. A parkosítás gondosabb kivitelezése, a munkahelyteremtő vállalkozások támogatása mind-mind feladat kell legyen.

SZÁNTÓ ÁRPÁDNÉ: Jó lenne a Művelődési Házat igazán kihasználni, több kulturális rendezvényt idehozni. A fiatalokat értelmes elfoglaltságra összefogni, remélem bennük is megvan a vágy erre. Fontosnak tartanám

a tornaterem állandó nyitva tartását bárki számára, hisz az egészséges életmódhoz ez is hozzátartozna. Végül, de nem utolsósorban az utcánk neve Munkásőr utcáról Ady Endre utcára változott; a táblát el is helyezték, de néhány nap múlva eltűnt, gondolom, van olyan személy, akinek az előbbi jobban tetszett. Várom a tábla visszahelyezését.

KARDOS JÁNOSNÉ: Az, hogy város lettünk, bizonyára jó dolog, de mi itt az Isten háta mögött (Budai Nagy Antal u.) nemigen vesszük észre. A közvilágítás kritikán aluli; ma reggel is baleset történt reggel hétkor, és a mentők még 10 órakor nem voltak itt. A gáz vezetése után nem hozták rendbe az utcát, ezért én még nem igazán érzem most a város előnyeit.

CSAJÁGI GYÖRGYNÉ: A városi rangnak örülök, de jobban örülnék annak, ha mondjuk akkor mehetnének moziba, amikor kedvem tartja... Örülnék, ha a szülőotthon újra itt is működne, és azt hiszem, ez nem csak az én igényem. Aztán szívesen járnék színházi előadásokra itt helyben, ha lehet.

KOCSIS MIKLÓSNÉ: Amíg a szabadidőmet nem tölthetem tartalmasan, színházra, mozira gondolok, adig még van mit tenni...

TORMA RUDOLF: Épp most törték be az üzlet kirakatát (hajnalban), és 11 órakor még nem találtunk meg egyetlen rendőrt sem... igaz nincs is egyetlen épületre sem kiírva, hogy „na, itt található a Rendőrség”, aki nem tudja, hol lakik, az ne is keresse!

BERTALAN BÉLA esperes: A városi rang örömmel tölt el – erkölcsi és anyagi jobblétet, biztonságot várok, remélhetőleg az új körülmények között ez valóra is válik.

HORVÁTH SÁNDOR: Nagyon boldog vagyok, hogy a nyolcvanadik születésnapomon ezt megérhettem: városi ember vagyok, megmondom őszintén, ez már régi vágyam volt.

KERTAI ISTVÁNNÉ: Büszke vagyok a várossá válásra. Itt születtem, szeretem az itteni embereket. Azért, hogy Enying városa még szebb legyen, szívesen vállalom feladatokat. Gondom viszont az, hogy felnő az ifjúság úgy, hogy nem érzi a felelősséget, a lakóhely iránti tiszteletet, gondolok itt a kirakattörőkre, a virágvázák szétzúzóra. Érezniük kéne, hogy minden órték van, hisz ők fogják továbbvinni a mi gondolatainkat, terveinket: övék a jövőnk.

ÁCSNÉ DECSI ZITA: Mindenképpen szükség volna egy megfelelő kulturális központra, a polgárosodás alapkövetelményének tartom a helyi művelődés, szórakozás lehetőségét. Vannak „volt” értékeink, mint az Újtó, amivel kezdeni kellene valamit. Aztán ne felejtjük el, hogy vannak még olyan utcáink, ahol járda sincs, pl. Sport-köz.

PÁLANDOR JÓZSEFNÉ: Ha már város, akkor gyakoribb helyi járatokat Kabóka és a „belváros” között, mert az napi két-három járat nem igazán kielégítő. Mindenképpen javítani kellene a közbiztonságon, sokkal változatosabb sportolási és művelődési lehetőségeket kellene biztosítani.

A központban lévő üzletek kereskedői felháborodásuknak adtak hangot az elszaporodó utcai árusok hivatlan, bővült értékesítő tömkelege miatt. Egy városi főutcán végigmenve tényleg nem kellemes a fülnek, a kritikán aluli műsoros kazetták üvöltő zenéje. A kereskedők szerint az önkormányzat ígéretet tett az áldatlan állapot megszüntetésére, de eddig nem történt még semmi változás.

Csima Gyuláné

Azért ne így legyünk város...

Tanuljuk meg viselni az új „ruhát”!

A karácsonyi ünnepek utáni bevásárláskor több ismerőssel megdöbbenve tapasztaltuk, hogy a Hangya ABC előtti virágtartókat összetörték. Hiába van több rendőr, a renitenskedők nem ismernek akadályokat. Javasolnám a rend őreinek, hogy úgy zárórak után – presszó, vendéglő zárórákra gondolok – lépjenek ki Mercedesükből a földre, lábuk is van, járkáljanak egyet. (A séta állítólag jól tesz az egészségnek.) A zárórak után szétszédő, hatalmas energiájukat csak rombolásban levezetni tudó embereket talán az a tény, hogy a járdán is találkozhatnak velük, megfékezi.

Hazatérve boldogan újságolták szüleim, hogy címlapon, nagybetűkkel hozta a Fejér Megyei Hírlap: Enying 1992. január 1-től város lesz. Őszintén megörültem a Hírlap közlésének, egyúttal gondolkodóba estem, s elszomorodtam. Szép fogadtatás...

Örültem, mert végre Enying visszakapott valamit régi, sok száz éves múltjából a város rangra való emelésével. De fogunk-e tudni élni vele!?

Városi rangot kapni annyi, mint egy új ruhát venni. Kérdés, ha nagyon tetszik is, tudjuk-e majd viselni?

A várossá nyilvánítás előrelépés, de sokkal több feladatot, megpróbáltatást kíván a város vezető testületétől és lakóitól egyaránt. S a vezető testület nem igazán egységes. A Hírmondóból értesültem arról, hogy helyi vezetőink ugyanabba a hibába estek, mint az ország vezetői, személyeskedéssel, egymásra mutogatással próbálják megoldani feladataikat. Ugyanazt csinálják kicsiben, mint az ország vezetői nagyban, milliók szemé láttára és füle hallatára. Ez az út nem Európába vezet...

A mi kis helységünkben meg kellene próbálni a vélt vagy valós sérelmeket félretenni, s valóban a helységért, annak lakóiért dolgozni. Megmondom őszintén, nagyon tetszett Hajdú úr higgadt üzenete a Közmeghallgatáshoz, pedig a „Beszéljünk nyíltan” című, novemberi számban megjelent cikk nyílt kihívás volt.

Hajdú úr régóta van Enyingen, jól megismerhette lakóit. Még képviselő sem volt, amikor már megpróbált valami olyat tenni, amivel a fiatalokat – akik a mi folytatásaink, és ne feledjük, Ők utánoznak minket, felnőtteket! – összefogja, életvitelüket jó irányba terelje. Ennek szép eredménye a KIE Mikulás ünnepe is. Végre mozdult valami Enyingen. S ezek a fiatalok biztosan nem tartoznak a utcán törő-zúzó, léha emberek közé.

Dobai polgármester úr nem enyingi. Ez nem hiba. Talán pont azért nyerte el a választók bizalmát, mert mindenki abban bízott, kívülről jön, pártatlan lesz a közügyek intézésében. Egy év

relatív hosszú idő, de csodákra nem ad lehetőséget. Polgármestersége alatt – értem alatta a még visszalévő éveket – testületével és a választókerület országgyűlési képviselőjével egyetértésben, közösen még sokat tehetnek községünkért, pardon, most már városunkért.

Sokunk nevében írhatom, bízunk abban, hogy nincs feloldhatatlan ellentét a polgármester úr és a képviselő úr között. Ha mindketten a közjóért állnak ki, és helységünk a térségben elfoglalt régi helyének visszaállítása érdekében munkálkodnak, ellentéteik máris feloldódnak.

Kívánom, hogy a vezető testület fel tudjon emelkedni a városi rang adta megnövekedett feladatokhoz, s az ellentétek elcsitulása után valóban az itt élő népesség javára tevékenykedjenek.

Grósz Ferencné

Legyünk büszkék és méltók a városi rangra

Mindenki olvashatta az újságokban, láthatta a televízióban, hogy nagyközségünk 1992. január elsejével városi rangot kapott.

A városi rang minden jó szándékú enyingi lakost arra köteles, hogy még fokozottabban gyarapítsa településünk jó hírnevét. Hiszen már eddig kerültek ki innen olyan termékek, amelyek elismerést arattak az ország távoli vidékein, sőt külföldön is. S már most is van széles, virágos főutcánk, vannak gondozott parkjaink; egységes, hagyományokat őrző településképpel rendelkezünk.

Ezeket kell továbbfejlesztelnünk, és akkor jó úton haladunk a fejlődés irányába. Arra még gondolni sem merek, hogy akadnak közöttünk kérekkötők, hiszen a város valamennyi polgárának érdeke a fejlődés, a jobb élet.

Az önkormányzat tagjai fiatal, agilis, hozzáértő szakemberek; személyük garancia a jövő eredményeire nézve. Szintén fiatal, energikus ember az önkormányzat Gazda Bt. igazgatója, aki tele van tervekkel, például abban a tekintetben, hogyan lehet újabb munkahelyeket teremteni. A Bt. fennállása óta kézzel fogható eredményeket ért el, ezeket most nem részletezem, hiszen a közelmúltban tartott közmeghallgatáson sok szó esett tevékenységükről. Viszont külön szeretnék kitérni egy nemes gesztusukra. Területünkön korábban hatalmas száraz fák mentek tönkre, korhadtak el, és váltak még tüzelésre is alkalmatlanná. Most egy felmérés után úgy döntöttek, hogy kivágják a száraz fákat, és felfűrészelve kiosztják a tüzelőhiányban szenvedő nyugdíjasoknak. Ez a munka most is zajlik, és hamarosan minden rászoruló megkapja a tűzifát. Emberséges tett volt a Gazda Bt.-től az is, hogy karácsony napjaiban a szociális gondozók segítségével apró ajándékkal és jókívánságokkal köszöntötték az idős, egyedülálló polgártársainkat.

Az új év első hónapjában még talán nem elkésztett a köszöntés: a nyugdíjas klub tagjai nevében városunk minden lakójának eredményekben gazdag, boldog új évet kívánok.

Hegedűs István

Mégis sikerült!

1992. január elsején, im városá lettünk! Meghatódottan, egyben büszkén írom e sorokat. Valljuk be, mi enyingiek már régen vártunk erre (még Sárbogárd előtt), ha sokszor nem is mertük megfogalmazni. Azt hiszem, hogy mindannyian tisztában vagyunk azzal: ez kitüntetés, de egyben felelősség is számunkra.

Felelősek leszünk a jövőben erre a címre, mert ez a város nem attól lesz város, hogy most hivatalosan bejegyezték, hanem attól, hogy azzá tesszük!

Dédapáink, nagyapáink gyönyörű épületeket hoztak létre a főutcán lassan egy évszázaddal ezelőtt, vigyázzunk rájuk, törődjünk velük! A főutcán lakók tekintsék szívügyüknek a tisztaságot, rendet, hisz nekik kiváltság, hogy ott lakhatnak, de ezen igényességnek vonatkoznia kell a legeldugottabb utcára is.

Ha az elhatározás megvan bennünk, már könnyű dolgunk lesz. Igaz, ahogy mondani szokták: a rendet nem megteremteni, hanem megtartani nehéz, de ha nekünk kell megtartani is, miért ne sikerülne.

„A harcot, amelyet őseink vívtak békévé oldja az emlékezés
S rendezni végre közös dolgainkat,
ez a mi munkánk, és nem is kevés.”

József Attila sorait idézve mondom: Hát mégis sikerült! Város lettünk.

Köszöntelek Benneteket enyingi Barátaim, lakótársaim ebből az alkalmából.

Csima Gyuláné

Kedves egyetemisták, főiskolások!

Az Enyingért Alapítvány Kuratóriuma az 1991. decemberben megjelent Hírmondóban felhívással fordult Hozzátok. Olvastátok, vagy szüleitektől tudtok róla.

A felhívás kapcsán Fodor Ágnes harmadéves egyetemi hallgató társatok adott egy ötletet, melyet most rögtön közléseztünk.

Lényege: Írjatok magatokról. Hol tanultok? Mit? Milyen végzettséget ad, ahol tanultok? Mikor végeztek? Az egyetem vagy főiskola elvégzése után hazajönnétek-e Enyingre? Ha igen, milyen feltételek lennének elengedhetetlenül szükségesek munkátok zavartalan végzéséhez?

Ezek nem a Kuratórium kérdései. Válaszaitok segítenék a Polgármesteri Hivatalt, milyen területen, hány magasán kvalifikált, helyismerettel rendelkező szakemberrel számolhat az elkövetkezendő években.

A városá nyilvánítás még messze nem jelenti azt, hogy ma már minden úgy van, mint a városokban általában. Jó néhány évnek kell addig még eltelni, s hisszük, hogy szükség van, szükség lesz Rátok, s mire igazi város leszünk, a Ti munkátok is benne lesz.

Tiszteljétek meg Enyinget és a lapot azzal, hogy a kérésnek eleget tesztek.

Várjuk leveleiteket, amelyeket az érkezések sorrendjében – lehet, hogy egy lapban többet is – a Hírmondóban – hozzájárulásotokkal – leközlünk, s természetesen a Kuratórium rendelkezésére bocsátunk.

Cím:

Művelődési Ház
Hírmondó Szerkesztősége
Enying, Bocskai u. 1. Pf. 5.
8130

Támogassa Ön is
az
Enyingért Alapítványt!

Számlaszám: 112-299/299-98049/
OTP Enyingi Fiók

Már lassan harmadik hónapja dolgozom az enyingi Polgármesteri Hivatalnál, mint szociális gondozó, járom a falut tűzifa igénylés és segélyek ügyében.

Kezdem megismerni a község lakóit és egyre inkább rájövök, milyen relatív dolog az igazságosság.

Lehet a döntés akár egy személy, akár egy bizottság feladata, mindig vannak és lesznek olyanok, akikben tüskét hagy a hozott határozat.

Egyesek mindent megpróbálnak, vagy úgyszólván mondhatnám kipróbálnak, mások követelődve állnak ki igazuk, illetve vélt igazuk mellett, „mert, hogy az a segély kijár” mondják, vannak olyanok is, igaz

kevesen, akik restellik szegénységüket, és csak hosszabb beszélgetés után kezdenek oldódni, és ejtenek egy-egy szót szűkös anyagi körülményeikről. És ezek az emberek azok, akik leghamarabb reagálnak, ha környezetükben valaki segítségre szorul.

ságot, hogy szívesen fogadjuk ruha, illetve cipő adományukat saját rászorultjaink megsegítésére.

Ezt a gyűjtést a városi Művelődési Házban szervezzük minden hét keddjén 8-12 óráig és áprilisban osztjuk szét azok között, akik eljönnek a kiosztáskor.

Gondolják csak el, jön a tavaszi nagytakarítás, az egyik polcra a másikra, egyik fiókból a másikba csoportosítjuk át kinőtt, vagy megunt holmijainkat. Ha elhozzák, magukon is segítenek, meg másokon is. És nem utolsósorban ne feledjék, hogy adni nagyobb öröm, mint kapni.

Szegénység, rászorultság, segítség...

Igy volt ez a szociális hálózat által szervezett ruhagyűjtési akciónál is.

Szeretném itt megköszönni azoknak, akik elhozták fölöslegessé vált ruhadarabjaikat a gyűjtés színhelyére és azokkal mások boldogulását segítették.

Talán mi is hibásak voltunk, hogy nem elég idejében kezdtük meg a szervezést. Ezért ezúton is szeretnénk felkérni a lakos-

Nagy Mária
szociális gondozó

Szabad orvosválasztás – parancsszóra?

Futótűzként terjedt a hír, hogy Enyingen a gyermekközvet létrehozása miatt a szülők nem vihetik gyermekeiket a felnőtt körzetek orvosaihoz, gyermekápolási táppénzre jogosító papírt csak a gyermekközvet adhatja ki.

Némi pánik és zűrzavar keletkezett.

Korábban volt ugyanis a gyermekszakrendelés, mely hivatalosan csak hároméves korig fogadta a kicsiket, három éves kortól a körzeti orvosok látták el őket.

Így sok szülő már régóta a bizalmába fogadott körzeti orvosához hordta a gyermekét – akár rendelési időn kívül is. Tették mindezt a hivatalosan is deklarált szabad orvosválasztás jegyében.

Bár örültünk a gyermekközvetnek és egy ekkora településnek szüksége is van rá, ez a hír felbolygatta a kedélyeket. Akiknek már megszokott orvosuk volt, nem akartak változtatni. Érvelésük érthető és logikus, hiszen a gyerekeket korábban kezelő doktor néni, vagy bácsi már ismerte az összes addig elszennvedett betegséget, allergiát, tüneteket, gyógyszerreakciókat.

Nem a gyermekközvet ellen tiltakoztak, csupán a választás lehetőségét kívánták maguknak fenntartani.

Hogy tisztázzuk a kialakult helyzetet, megkerestem az ügyben két illetékesi, **dr. Dobai Lajost, és Dr. Ivády Ilonát, mb. vezető főorvost.**

Elsőnek a polgármestert kérdeztem.

– Valóban hozott az önkormányzat olyan kötelező érvényű határozatot, mely szerint a gyerekeket csak a kialakított gyermekközvet fogadhatja?

– Nem hoztunk ilyen határozatot. Nem kívántunk és a jövőben sem akarunk beleszólni, hogy ki kivel gyógytattja magát és gyermekét. Csupán annyit tettünk, hogy létrehoztuk a gyermekközvetet, de hogy ezt kötelezővé tettük volna, ez nem igaz. Nem is lett volna értelme, hiszen heteken belül kialakul és létrejön a szabad orvosválasztás jegyében a háziiorvosi rendszer. Az sem igaz, hogy megszüntettük volna a gyermekközvetet, ugyanis már ez is elterjedt.

Dr. Ivády Ilona, mb. vezető főorvos:

– A zavart és az így kialakult helyzetet a következők okozták.

Az egészségügy eddigi szervezettsége szerint az alapellátást a körzeti orvosok végezték. A körzetek területileg behatároltak voltak. A gyermekközveti orvos körzete a gyermekkorú, 0-14 éves lakosság. Aki egyik körzeti orvostól a másikhoz kívánt kerülni, kérvényezhette. Tekintve, hogy Enyingen csak egy gyermekközvet létesült, gyermekközveti orvost váltóztatni nem lehetett, erre csak 2 vagy több gyermekközveti orvos működése esetén nyílt volna lehetőség.

Az egészségügyben napjainkban zajló változások házi- (családi) orvoslást szorgalmaznak, ami a fenti kötöttségeket megszünteti.

Beteglapjával mindenki a választott, alapellátást végző orvosához fordulhat.

A dolog úgy tűnik, rendeződik.

Őnök pedig nyugodtan keressék fel továbbra is körzeti orvosukat, vagy ha úgy tetszik a gyermekközvetet.

SEGÉLYEZÉS

Áldás vagy átok?

Minden bizonnyal az utóbbiból jut több azoknak, akik önzetlenül vállalnak fel olyan feladatokat, melyek által rászorultakon próbálnak segíteni a szűkre szabott lehetőségeken belül. Feláldozva idejüket, maradék energiájukat az együttérzés és a segítőkészség belső kényszerétől hajtva.

Gazdasági helyzetünk, életszínvonalunk romlása mindinkább igazolja, hogy egyre nagyobb szükség van rájuk.

A polgármesteri hivatalokban ezt a feladatot az Egészségügyi és Szociális Bizottság látja el. Munkájukról, gondjairól beszélgettem *Laki Imréné* bizottsági taggal, *Simon Sándorné* gyámügyi előadóval és *Nagy Lajosnéval*, aki az idős korúak szociális ügyeivel foglalkozik. Az egymástól függetlenül zajló beszélgetések során többnyire ugyanazok a gondok, problé-

mák fogalmazódtak meg, ami azt igazolja, hogy lényeges kérdésekben együtt gondolkodnak.

Mit is takar pontosan a fenti elnevezés?

A bizottság három tagból áll(na!): két testületi tagból és egy kívülálló személyből.

1. *Dr. Vajda Jenő* képviselő a bizottság elnöke, aki az októberi közmeghallgatáson lemondott erről a tiszteről. Teendőit csak addig látja el, míg helyébe lép valaki más.

2. *Juhász Gyula*, aki képviselővé alól már korábban felmentését kérte. Az ő helye itt a bizottságban még üres.

3. *Laki Imréné* védőnő (mint kívülálló), aki változatlanul lelkiismeretesen és elszántan végzi bizottsági teendőit.

Feladatunk lenne minden egészségüggyel kapcsolatos probléma megtár-

gyalása, az egészségügyi dolgozók gondjainak enyhítése, segítése. Tehát komoly, nehéz feladatok rendezése, ami a jelenlegi helyzetben képtelenség. Amíg a bizottság nem teljes, addig a feladatok megoldása is várat magára. Őszintén kívánjuk, hogy mielőbb rendeződjön ez az átmeneti állapot.

Az Egészségügyi és Szociális bizottság együttműködik a Segélyező Albizottsággal, mely már nevéből adódóan sugallja rendeltetését. A rászorultak segélyezését intézi.

Ez már sokkal népesebb, szélesebb körű együttes, melynek 13 tagja és két hivatalbeli segítője van. Az iskolák és óvodák ifjúságvédelmi felelősei, a védőnők, az INO vezetője, s olyan köztestületben álló személyek, akik hasz-

(folytatás a 7. oldalon)

SEGÉLYEZÉS

Áldás vagy átok?

(folytatás a 6. oldalról)

nos információkkal rendelkeznek, sok családot ismernek.

Tanácskozásaikon jelen vannak: *Simon Sándorné* és *Nagy Lajosné*. Ők terjesztik elő a beérkezett kérelmeket.

Kettőjüket faggatom arról, hogy a segélyezésnek milyen fajtái vannak, milyen ügyekben dönt a bizottság?

Hosszú a sor:

- Rendszeres szociális, illetve nevelési segély
- Egyszeri és esetenkénti segélyezés, illetve rendkívüli nevelési segély
- Közgyógyellátásra szorulóknak megállapítása
- Mozgáskorlátozottak üzemanyag-költségeihez való hozzájárulás
- Ápolási díj megállapítása
- Temetkezési segély
- Diákok kirándulásához nyújtott támogatás stb.

A fentiek természetesen nem merítik ki a szociális, egészségügyi, valamint az ifjúságvédelmi feladatokat. A Magyar Közlöny 1991/68. száma egy teljes oldalon sorolja ezeket, melyeknek mindegyike külön-külön is elég volna munkából, gondból egyaránt.

Mert gond akad éppen elég. Ezt igazolja az is, hogy úgy tervezték először: a segélyezések ügyében havonta ülnek össze. Most már jó ideje ott tartanak, hogy a kéthetenkénti találkozás is kevésnek bizonyul, esetenként szükség van rendkívüli összejövetelre is. Annyi a beérkező kérelem, a bizottsági tagok által javasolt segélyezették száma, hogy alig győzik követni. Aki nincs benne ebben a munkában, nincs módja belelátni, természetesen fogalma sem lehet arról, hogy ez időben, energiában, adminisztrációban és nem utolsósorban felelősségben milyen terhet jelent azoknak, akik főállás és család mellett, szabadidejükben vállalják ezt a munkát.

A felosztható pénz bizonyára sohasem lesz annyi, hogy minden igényt ki lehessen elégíteni. Éppen ezért értékelendő az a nagyobb összeg, melyhez az ősz folyamán pályázat útján jutott

hozzá az önkormányzat. S mint ahogy minden örömben vegyül egy kis ürm, ez esetben is szaporította a gondokat az, hogy ezt az összeget az év végéig fel kellett használni. Természetesen nem a pénz elosztása jelentette a fő gondot, hiszen igénylő mindig bőven van. Inkább az ügynek az időigényes és felelősségteli része. Annak megállapítása, hogy kik és milyen összegre lehetnek jogosultak? Milyen szép is lett volna, ha a rendelkezések nem kötik a hivatal kezét, és a maradék pénz átvihető lett volna a következő esztendőre.

Így több idővel, nagyobb felelősséggel intéződhetek volna a dolgok. De ez már így van. Elképzeléseink és a valóság ritkán kerülnek szinkronba egymással.

A fent említett pénzből maradt még egy kevés decemberre. Gondolt egy nagyot a bizottság. Megvitatás és kelő megfontolás után a következőképpen döntött: Ezt a maradékot átutálja a gyermekintézményeknek étkezési hozzájárulás címén.

Mégpedig olyan egy és kétgyermekes családok javára, akik eddig semmiféle kedvezményben, segélyben nem részesültek. Hiszen az infláció, az árak emelkedése, a gyermeknevelés gondjai őket sem hagyják érintetlenül. S ha nem is túl nagy ez az összeg (gyermekenként 1027 Ft) mindenképpen nemes gesztus.

Persze, ezt nem mindenki így gondolja. Némelyekben felgáskodott a felháborodás, mire fel ez a nagyvonalúság? Szemlélet kérdése, hogyan közelítjük meg a dolgokat. A bizottság mindenesetre alaposan megfontolta, s még karácsony előtti napon is tartott egy kontroll-tanácskozást. Itt néhány nevet kihúztak a névsorból, de nem biztos, hogy ettől a lelkiismeretük nyugodtabb lett. Senki se irigyelje őket!

A bizottság tagjai korántsem elégedtek. Sem a helyzettel, sem pedig saját munkájukkal. Nincs az az ember, aki abszolút biztos lehet ilyen nehéz és kényes döntések igazságosságában.

A kérvényező ítélete egyszerű és nagyon is érthető. Ha méltányolják, elégedett. Ha elutasítják, felháborodik. Azoknak, akik döntenek, viszonyítaniuk kell. Erre a mérlegelésre kívülállónak, érdekeltnek nincs mód-

ja, de talán nem is élne vele. Őt csakis a saját problémája érdekli.

Bár sokféle ember van – mondják beszélgetőpartnereim. Vannak, akik a segélyt valamiféle kötelező járandóságnak fogják fel, s rendszeresen követelődnek. Mások restellkedve fogadják el a legkritikusabb helyzetben is.

A segélyezésnek feltételei vannak. A fő szempont az egy főre eső jövedelem mértéke (amibe minden beleszámít, még a családi pótlék is). Fontos tényező a család életvitele, a szülői kötelesség teljesítése stb.

Ahol nincs biztosíték arra, hogy a kapott összeget az adott célra költenék, ott keretet kapnak, amit levásárolhatnak megfelelő áruk köréből. De olyan is van, hogy a bizottság vásárolja meg a szükséges dolgokat a családnak. Ez is teendőket szaporítja.

Ha nem rendelkeznek a tagok kellő információval, környezettanulmány előzi meg a segély kiutalásának elbírálását. Előfordul, hogy ezt sértőnek, megalázóznak érzik.

Nehéz elfogadtatni, hogy ez hozzátartozik egy felelősségteljes döntést megelőző folyamathoz.

Aki nehéz helyzetbe kerül és segélyre szorul, annak írásbeli kérvényt kell benyújtani a Polgármesteri Hivatalhoz, melyben meg kell indokolnia kérelmét. Ezek száma rohamosan emelkedik. Akiket szerénysége, gátlásossága visszatart ettől, azokra a bizottság tagjainak kell felfigyelni és gondozni ügyüket. Mindezt olyan tapintattal, hogy a kiszolgáltattott ember meg ne bántódjék.

Ha végiggondoljuk a körbejárt téma emberi vonatkozásait, talán egy kicsit más szemmel tudjuk követni az alábbi számszerű kimutatásokat is, hiszen ezek mögött mindkét oldalon emberek vannak: segítségre szorulóknak és segíteni akaróknak.

•••

1991. évben az időskorúak szociális támogatására az önkormányzat 2.654 ezer Ft-ot biztosított, a cikkben felsorolt különböző címenek 342 fő részesült támogatásban.

A múlt évben biztosított segélykeret 3.186 ezer Ft volt; a bizottság 860 esetben állapított meg segélyt, és 1500 gyermek részesült ebből az összegből.

Mátyás Gáborné

HONISMERET

JELKÉPEINK

Enying mezőváros és Balatonbozsok címerpecsétjei

Részletek Harsányi László (ELTE tanársegéd) előadásából, amely elhangzott 1989. év április 10-én a Művelődési Házban, és része volt annak az előadás-sorozatnak, amely Enying mezőváros múltjával foglalkozott.

„...A történelmi események általában, tapasztalat szerint leképeződnek a szimbólumok nyelvén, a jelképekben és az emblémákban megmutatkoznak.

Jól ismert példa a magyar állami címer története erre, és majd minden község, város követte, érezte ezt a folyamatot.

Segítség volt a címertani magyarázathoz Enying és Balatonbozsok község történetének megismerése. Ezek a történelmi események, jellegzetességek, akár földrajzi, akár történelmi jellegzetességről legyen szó, megmutatkoznak abban a sajátos jelképrendszerben, amit úgy hívunk, hogy címerek, vagy címertan.

Őnök nem sokat hallhattak az elmúlt negyven esztendőben a címerekről, mivel úgy alakult, hogy ezt egyfajta retrográd tudattartalmat, feudális tudattartalmat hordozó jelképrendszernek tekintették, de kiderült, hogy nem, az, tulajdonképpen az embernek egy örök emberit jelentő jelképpalkotás igényét. Ezzel a jelképpalkotás igénnyel, ami tulajdonképpen úgy mint címertan, tehát aminek a lényege, hogy a pajzson jelentik meg a jelképet a XII. századtól Nyugat-Európából került át Magyarországra. Királyaink, nemesi családok, a városok, polgárok, a legszélesebb társadalmi rétegek, egyházak, szerzetesrendek kezdték alkalmazni. Tehát az őket jelképező szimbólumokat pajzsra vitték.

Nézzük először talán Balatonbozsoknak a pecsétjét, azaz címerét, amely egy pecsétben maradt fenn 1725-ből. Jól láthatóan gabonaszálakat és ekevasat ábrázol. Sajnos erről túl sokat mondani nem lehet, vagyis nem célszerű, tudniillik el lehetne kezdeni a magyarázatát a gabonának, mint ősi keresztény szimbólumnak, amelyik az oltáriszentségben megjelenik, de nem erről van szó. A gabona, búza tehát a paraszti gazdálkodásnak a legfontosabb jelképei, akárcsak az ekevas.

Ez számtalan község, mezőváros címeres pecsétjében maradt fenn, sokszor inkább díszítő jelleggel.

Az érdekesebb azonban Enyingnek a pecsétje, a pecsétjében megőrzött címere. Sajnos, nem sikerült megtalálni olyan történelmi forrást, ahol a címernek pajzson való ábrázolása lett volna kimutatható. Tehát csak a pecsétben maradt fenn Enying címere 1829-ből.

A pecsétben pontatlan az ábra, mégpedig éppen a lényeg maradt le róla, a helytörténelmi lexikonból vett fénykép alapján.

Arról van szó, hogy egy dombon álló kaputorony építmény látszik, amelynek van egy meghosszabbított kis építménye, két oldalt két búzakalász, baloldalt és jobboldalt pedig egy csillag és egy emberarcú hold látható.

A kérdés ott kezd érdekessé válni, hogy azon a toronyszerű kis építményen egy fészek, abban három kölyökmadar és egy őket etető anyaállat, vagy egy apaállat látható. A rajzon egyértelműen látszik, hogy ez egy gólyához hasonló állat lesz. Valójában pelikánról lesz szó.

Az első feltételezés: a környékben mocsarak, folyócskák, Balaton, gólyák. Sok volt a gólyafészek, így ábrázolták. Második feltételezés: valamelyik környékbeli község pecsétjében látták és felvette Enying a pecsétjébe 1829-ben. Ez a feltételezés sem jó. A harmadik feltételezés sokkal érdekesebb és valós. Mint tudjuk a Batthyányiaké volt II. Ulászló idejéből az enyingi uradalom, és a Batthyány családok címerében látható egy sziklás hegy, amelyből egy oroszlán nő ki, és a szájában kardot tart. A sziklás hegy tetején a fészekben egy pelikán eteti önvérével a saját kölykeit, mégpedig hármat.

Ennek a magyarázata szintén egy elterjedt címerkép, címerábrázolás. A saját vérevel fiókait etető pelikán a XII. században nyer el egy olyan jelentést, amelyik egyébként a Bibliából származik, a zsoltárok könyvében megtalálható a 102. zsoltárban. A XII. századtól tehát Jézus Krisztus szimbólumaként kezdték hasz-

nálni, mégpedig a korabeli természetbúvárnak nevezett kis összeállításban, aminek az volt a célja, hogy az ásványokat, növényeket és az állatokat leírva – ezt terjesztették – elsősorban a keresztény tanítást csempéssze, ültesse be az állatok és a növények magyarázatába.

Így aztán a pelikán a XII. századtól Jézus Krisztus szimbóluma és az önfeláldozás szimbóluma. Értsük alatta azt, hogy Jézus Krisztus a vérét adta az emberiség megváltásáért, ahogy a pelikán – a természetbúvár korabeli leírása szerint – a fiókaival a fészekben, amikor azok a csőrükkel a szülőket ütlik, azok visszaütnek, és akkor halálra zúzzák őket, majd három nap múlva látva, hogy nem kelnek életre a fiókák, a pelikán feltépve mellét önvérével kelti őket életre.

Ez a középkori magyarázat a pelikán viselkedésének a leírásában. Így társították a keresztény tanítást ehhez.

Volt még egy feltételezés, eszerint a református művészet szívárgott át Enying város címerébe, a XVI. századtól a magyar református egyház kedvelt szimbóluma volt.

A legfontosabb és legeredetibb motívuma az enyingi címernek ez a pelikán, amely a Batthyány család címeréből kerülhetett át a község címerébe.

Hogy pontosan mi volt ez az épület, nem tudni, a XIX. században még látható kapu bejárat lehetett-e? Vagy Török Bálint várának elképzelt kapubejáratát is jelképezheti.

A hold és a csillag ebben az időben nem jelent különösebbet.

Nem tudjuk a címer színeit. Feltehetően zöld lehetett a domb és kék a háttér. A vízszintes csíkozás a címertani szakirodalomban a kék színt jelenti. A Batthyányiak címerében is kék a háttér.

Ha egyszer majd Enying újra tervezi és fölvenni óhajtáná ezt a címert, engedjék meg, hogy javasoljam a község vezetőinek, ha arra kerül a sor, éljenek a jelképpalkotásnak a lehetőségeivel, viszont fogadják meg azt az alapelvet a nemzetközi címertani irodalomból, hogy minél egyszerűbb és minél közérthetőbb legyen, és történetileg kialakult jelképeket válasszanak a szimbólumokba, tehát az viseli a legtöbbet, aki a legkevésbé.

Mi lesz veled, emberke?

A húszas és harmincas éveikben járó Fideszesek foggal-körömmel harcoltak a bölcsődékért. Nem csoda, hiszen már a választási hadjáratukon is úgy mutakoztak be, hogy azon jelen voltak a még csak pár hónapos csecsemők, kúszó-mászó, beszélni nem tudó kisdedeik, és a már óvodáskorú csemetéik. „Ezek a mi gyerekeink” – mondták büszkén. S mára az akkor legkisebbekből talán bölcsődések lettek. Erhető hát a ragaszkodás.

Ám ezt nem méltányolták az 50-es vagy afölött járó honatyák és leszavazták a bölcsődék állami támogatását az idén is. (Tisztelet a kivételnek!) Ők talán már elfelejtették, hogy nekik is voltak kicsik a gyerekeik. Enyingnek több mint harminc éve van bölcsődéje, és ezzel sokáig egyedülálló volt a környező községek között.

Az intézmény mai helyzetéről a legilletékesebbet, Királyné Csernánzki Ilo-nát kérdeztem:

– Kezdjük az elején, valóban ez egy fölösleges láncszem a gyermekintézmények rendszerében, valóban nincs erre szükség és igény?

– Egyáltalán nem fölösleges láncszem, a bölcsőde ma is valós társadalmi szükséglet, és egyre nagyobb igény van rá. Az anyagi körülmények és a munkahelyhez való ragaszkodás sok édesanyát késztet arra, hogy gyermeke nevelését velünk közösen oldja meg. Arra is van példa, hogy az apa munkanélkülivé válásával az anya a családfenntartó és így a kisgyermek gondozását a bölcsőde látja el.

– Alátámasztja ezt a kihasználtság is?

– Igen, az 1991. évben 97%-os volt, a megyében az egyik legjobb. Az engedélyezett férőhelyszámunk 20, jelenleg a két csoportban (tipegő és kisóvodás) 25 gyermeket gondozunk.

– Tehát telt ház van. Melyik az a korosztály, amely leginkább bekerül a bölcsődébe?

– Jelenleg a legfiatalabb 17 hónapos és van 3. életévét betöltött gyermek is, de ezek száma nagyon kevés.

– Milyen elvek alapján, milyen rendszerben folyik itt a gondozómunka?

– Igyekezünk a családi milió mintájára megvalósítani az idekerülő gyermekek gondozását, nevelését. Minden csoportnak 2-2 állandó gondozónője van. A gyermek bölcsődei tartózkodása alatti végig ugyanazokkal a gondozónőkkel marad, ezáltal érzelmileg csak ehhez a két személyhez kötődik, és ez a biztonság érzetét nyújtja a számára. Minden gondozási, nevelési munkát ez a két személy lát el, a gyerekek bölcsődei életüket folyamatos napirendben élik meg.

– Milyen hatással van a bölcsőde a gyerekekre?

– Korábbi felmérések szerint az óvodába kerülés után a volt bölcsődés gyerekek a készségek és a szociális beilleszkedés területén kedvezőbb képet mutatnak, mint az otthonról jövőek. Meg kell jegyezni azonban, hogy a 0-3 éves gyerekek nevelésének legtermészetesebb, legideálisabb köze változatlanul a család.

– Igen, de most nem azokat az időket éljük, amikor az anya nyugodtan otthon maradhat gyermeket nevelni.

– Éppen ezért teljesen érthetetlen a kormányzat felfogása és magatartása velünk szemben. Mi itt igyekszünk a legoptimálisabb feltételeket megteremteni, és szakszerűen gondozni a gyerekeket.

Epilógus:

Az enyingi önkormányzat az állami támogatás elvonása ellenére már tavaly is biztosította a működéshez szükséges feltételeket. Ígéretük szerint így lesz ez az idén is, mondván, hogy amíg van gyerek, addig lesz bölcsőde is. És úgy tűnik, az enyingi szülők is kitartanak az intézmény mellett.

Merthogy ezek itt meg a mi gyerekeink.

Szegény ember is lehet beteg?

Az egészségügy rendszerváltásáról szóló tervezetek 1992. január elsejétől jelezték a szabad orvosválasztás lehetőségét. Új egészségügyi, illetve társadalombiztosítási törvény viszont még nem készült.

Az önkormányzatok alkalmazásában álló orvosok bizonytalanok, tanácstalanok (a betegekről nem is szólva) – hivatalos értesítés még nincs, a tájékoztatás ellentmondásos, esetleges.

A tervezetekből az igazán érdekes számunkra a házi orvos feladatköre, hisz úgy tűnik, hogy az egészségügy új rendszerében elsősorban az ő feladata lesz az alapellátás.

– Nem tudom, mi fog változni. Eddig is az gyógyított, akinek fizettem. Szóval eddig is volt szabad orvosválasztás. Ha az embernek komoly baja van, úgyis csak a kórházakban köt ki, ahol pedig ezután is lesz nővér, mütös, alorvos, osztályosorvos és főorvos. Nem azt mondom, hogy mindegyik kéri a hálapénzt, de ha lelkiismeretesnek ítélem a munkáját, akkor úgyis adtam, mert megérdemli, hogy kapjon. –

A rendelőintézet folyosóján mondja ezt Pista bácsi, aki a vezetéknevét nem adja a riporthoz.

– Tudja, ha az orvosok négyszer-öttször több fizetést kapnának, akkor nem lennének a betegek sem bizonytalanságban. Mert kérdem én: a mostani helyzetben melyik házi orvosnak kell majd a szegény beteg?

Tényleg, melyiknek?...

-kijá-

-lkm-

SZÁLKÁK

Egyszer volt, hol nem volt, talán az Óperenciás tengeren is túl, no meg azon a bizonyos üveghegyen; valahol a vad Közép-Kelet-Európában, ahol minden abszurd esemény elképzelhető, mint egy jól megírt regényben: volt egy kis összezsugorodott ország, abban pedig egy közepes méretű község, később városka.

Élt ebben a „már-városkában” egy tücsök és egy hangya. A hangya nem volt ABC, csak egyszerűen szorgalmas „állatka”. Mint az majd a későbbiekben kiderül, ez a mi átlagos hangyánk nem is volt olyan apró.

De essék pár szó a tücsökről is! Akit nem illetné ez alkalommal negatív jelzőkkel, mert nem volt ő folyton hegedülő, henyélő, csupán rengeteg munkája mellett nem volt ideje megművelni az ő részére kijelölt illetményföldet. Így aztán csak várta szép türelmesen a neki járó szerény juszt.

S mivel a nagy választási lehetőségek korát élte ez a kis ország, a mi apró hangyácskánk, gondolva a rendes évi karácsonyi ünnepekre, a közelgő kötelező újévi áremelkedésekre, úgy döntött, szívesen kapálgatna gazzal telített répföldeken, nyári táborozások helyett.

Így is tett. Dolgozott becsülettel, s mert tiszta jóakarattal a gazok gazát kapta, a nyári hőségtől megizzadt jó párszor a verejtéket facsaró napraforgó cibálástól, parajtalanítástól. Ezt a műveletet csak azért volt szükségszerű elvégezni, hogy rendesen kapálhasson azután több napon keresztül.

Bizony a kapa feltörte tollhoz szokott kezét, vállalai egy kínai étteremben felszolgált rákéhoz voltak hasonlósak. Reggelente, mikor kiment a számára dedikált földjére, a tengernyi gazban úgy érezte magát, mint Sziszüphosz visszatérőben a hegyről.

Arca olyan volt, mint a napraforgó sárga tányérja, ha az otthon heverésző tücsökre gondolt. Ám ő is, mint a mítosz tragikus hőse, fölötte állt sorának. Tisztában volt azzal, hogy sok itt a gaz – szembenézett hát a zöld reménytelenséggel, és a magára erőszakolt optimizmusa újabb és újabb kapás mozdulatokra ösztökölte.

Telt-múlt az idő, a nyár az őszebe, az őszt a télbe halt, és ahogy röpült a vén idő, elérkezett a fizetés várva várt, s boldognak vélt napja.

Bizony búskomor arccal vánszorogott a tücsök a kassza elé. Nem úgy a

hangya, érezvén azt a kellemes bizsergést tenyerében.

Nem szeretném nyers adatokkal terhelni Önöket, a ma emberének – kivéve a matematikusokat – ha számokat lát, olvas, úgymint borsózik a háta; koncentráljunk inkább ismét az arcokra. Mert bizony két arc színélváltozásának lehettünk tanúi.

A tücsök mérsékelten boldog tekintetre váltott, az „ez is több a semminél” helyzetfelismerése bújkált felfelé görbülő szája sarkában.

De mi történt a hangyával?

Csak állt meredten, némán, arcára kiült a szikla reménytelen keménysége; ebben a tekintetben benne volt minden verejtékcsepp, minden újévi kamatos kamat, és a tücsöknél pár száz forinttal kevesebb bér –, melyért ugyebár dolgozott.

Mind minden „rendes” mese végén most következne a fabula docet – azaz a mese tanulsága. Ám e sorok szerzője bátorság híján nem alkot –, és nem kölcsönöz aranymondásokat, hangzatos bölcsességeket, mert képtelen mese végére képtelen tanulság illenék, és képtelenségből már úgymint van éppen elég.

Fazekas-Ruck Levente

Kis zoológia

A sültgalamb fontos politikai-gazdasági szimbólum. Előnyös tulajdonsága, hogy közvetlenül meg lehet enni, szét lehet osztogatni. Kiütközött hibája, hogyha elfogy, nincs utánpótlás. Gazdasági-politikai feladat, olyan madárral kiváltani, mint például az aranytojást tojó tyúkocská.

A turulmadárnak manapság csak egy-két fiókája van. Többet a személyi jövedelemadó, a magas nyugdíjárulék miatt csak varjú, vagy keselyű szinten tudna nevelni, ettől viszont tartózkodik, mivel nem dögevő.

Fészkelési területe állandóan zsugorodik, más hívatlan betolakodók próbálják kiszorítani. Bizunk benne, hogy ezt a folyamatot sikerült jó irányba fordítani. A turul a magyar hon madara és nem a Duna-Tisza közére visszaszorított rezervátumé lesz...

D.T.

Ha van benned türelem...

Áll az a sok hatalmas türelmű polgár. Várják a sorukat... hogy végre bekerülhessenek a szűk előtérből nyíló ajtón. Idősek, botra támaszkodva kezükben elhasznált szemüvegüket szorongatva ... aztán állnak ott még középkorúak, ifjabbak és még fiatalabbak ... van kinél valamiféle törzslap, másnál beutaló.

Mondják hamar végzünk – ez a vizsgálat egy perc csupán (ha jó a szem). Végre nyílik az ajtó, a hölgy összegyűjti a mintegy harminc különböző színű és méretű papírokat. Bemeleg. Ősz hajú, fehéreköpenyes férfi jön. Nyit...csuk. Félóra múlva már türelmetlen morgás is hallik a sorukat váró polgárok körében. Nincs most munkaidő? – kérdi valaki suttogva. Eltelik még többször öt perc... Ötvenhárom perc múlva ősz hajú fehéreköpenyes férfi ki ... ajtó be(csukódik) mögötte. Alig két cigarettányi idő után (minek dohányzik, ha beteg, ha nem beteg, akkor miért dohányzik?)... ajtó nyílik... hölgy szól... beteg be... ajtó csuk.

-kijá-

TERMÉSZETGYÓGYÁSZAT

A csontkovácsolásról, kiropraktikáról és manuáltherápiáról

A csontkovács mesterség valószínűleg egyidős az emberiséggel. Művelői különböző műfogások segítségével csökkenteni vagy megszüntetni képesek a gerinc és végtagpanaszokat. A fő jellemzője a kéz által közvetített mechanikus erő alkalmazása, és mint ilyen, a fizioterápiához tartozik.

Sokféle csontkovács van. Szoros értelemben azt a különösebben képzetlen személyt értjük alatta, aki a mozgásszervi panaszokat nyomkodás, rántás révén gyógyítja.

A kiropraktika a XIX. században Amerikában alakult ki, népi hagyományok felelevenítése révén az orvostudomány megújulását célozva. Ám ezt a gyógy módot sem orvosok gyakorolták általában, hanem jól képzett laikusok, akik ezt a tevékenységet nemcsak a mozgásszervi betegségek gyógyítására használták, hanem sok más egyéb betegségre is. Hazánkban talán épp ezért nem is terjedt el. Sajnos jelenleg is nagyon kevés képzett szakember van, és épp ilyen kevés azoknak a száma, akik legalább elvben ismerik a dolog lényegét.

A manuális medicina, mint önálló orvosi szakterület a második világháború után alakult ki, a korábbi kiropraktorok ténykedésén alapulva, azok elméleti kérdéseinek tisztázása mellett kialakította sajátos vizsgálómódszereit, melyek alapján építi fel kezelési tervét. Tehát az orvos maga végzi a kezelést, és nem a szakasszisztencia! (Lásd a fizioterápia egyéb formái.)

A mai orvosi gyakorlatban sem idő, sem hely és sajnos képzés sincs a kézzel való gyógyításra vonatkozóan, általában a labor és műszeres vizsgálatok leletei alapján, gyógyszer felírása révén gyógyítunk, a betegek nagy részének teljes megelégedésére. És hogy érthetőbbé tegyem a fentebb elmondottakat: pl. erős háti fájdalommal jelentkező betegnél mind a labor, mind a röntgenvizsgálat nem igazolja a porckorongsérv fennálltát. Hát akkor, kérni joggal a szenvedő beteg, mi az ok? Erre a manuális medicina (és nem a csontkovács) azt mondja, hogy az egyes csigolyák közti ízületek mozgás gátlásáról, úgynevezett blokkjáról van szó. És valóban ezek a finom működésbeli zavarok csak a kézzel való tapintás, vizsgálat során deríthetők fel.

A gyógyításhoz két dolog szükséges: bátorság és szaktudás. Érttem ezalatt azt, hogy bátor az a csontkovács, aki az itt fáj, ott fáj panaszra beveti fegyvertárát, függetlenül mindannak a számos egyéb kóroknak ismerete nélkül, melyeknek lehetséges tudatában én, mint orvos elbátortalanodnék, és nem csinálom meg.

Tilos és nem javallt a gerincen való manuális beavatkozás csonttrikulás, vagy ellenkezőleg kóros elcsontosodás esetén, vagy bármilyen ismeretlen eredetű fájdalom, bénulás alkalmával, mivel az gerincdaganatot takarhat!

Ezekben az esetekben a kellő kritika nélkül alkalmazott „csontkovácsolás” törésekhez, maradó sérülésekhez, bénulásokhoz vezethet!

Mindezen túl, ha arra alkalmazzuk, amire alkalmas és helyes technikával végezzük, akkor az eredmény csodával határos.

Ebből az is következik, hogy valójában nem a beteg jelöli ki gyógyulása útját, hanem a hozzáértő szakember.

Dr. Lelkes Éva

H. CAULFIELD *szülője*

A társadalmi értékek változásaihoz nyilván kapcsolódnak pedagógiai problémák.

Szinte közhelynek számít az a megállapítás, hogy jelen társadalmunkban értékbizonytalanság (a pesszimisták szerint értékválság, az optimisták szerint dinamikus értékrendeződség) uralkodik. Nem létezik tehát olyan koherens értékrend, amely egyértelműen közvetíthető lenne az iskolában.

A legtöbb probléma, nyitott, vitatható kérdés az erkölcsi értékek területén merül fel. Az iskolától ugyan nem várható el, hogy – magára hagyottan – rendet tegyen a társadalmi szintű bizonytalanságban, de több segítséget kellene nyújtania a fiataloknak tapasztalataik feldolgozásában, értékutadatik kialakításában.

Az értékorientáció leglényegesebb funkciója éppen az, hogy megtanítsa a fiatalokat a meglehetősen ellentmondásos világban való eligazodásra. Az egyértelmű, hogy a hagyományos iskolai értékeknek vannak túlhaladott elemei, amelyek egy részéhez az iskolák túnyomó többsége mégis mereven ragaszkodik (feltétel nélküli engedelmesség, a közösségi érdek abszolútizálása a jogos egyéni érdek rovására).

Mire nő fel a gyerek?

A számos formális, a tanulók számára semmitmondó érték mindenáron való érvényesítésére törekvés során súlyukat veszítik olyan hagyományos értékek is, amelyek pedig elengedhetetlenek a nevelési funkció betöltéséhez (kötelesség, felelősségvállalás, a tudás és műveltség).

Képviseljük azért is válik egyre bonyolultabbá, mert a társadalmi tapasztalatok sok esetben megkérdőjelezzik valódi és vitathatatlan jelentőségüket.

A pedagógiának feltétlenül adaptálnia kell azokat a fontos, új értékeket, amelyek a társadalomban, elsősorban a gazdasági szférában már gyökeret vertek (vállalkozókedv, kockázattalállás, alkotó kedv és bátorság).

Gondot jelent, hogy e fogalmak jelentős része közvetlenül nem használható a pedagógia számára, hiszen tartalmuk nem kellően átgondolt, s a fogadó közeg sem kellően előkészített a befogadásra.

Az iskola kötelessége, hogy ellenszegüljön a társadalomban érzékelhető dehumanizálódó folyamatoknak, s hűlelősen képviseljen olyan alapvető, az emberi együttélés szempontjából nélkülözhetetlen értékeket, mint az egymásra való odafigye-

lés, tapintat, empátia, tolerancia és emberi méltóság.

Persze, súlyponti kérdés, hogy milyen különbség van, ill. van-e egyáltalán különbség az egyes generációk értékvilága között.

Megfogalmazódhat, hogy az idősebb generáció kiküzdött magának egy „értékrendet”, amelyet felülről próbál ráerőltetni a fiatalokra, önmagában olykor hitelesen, de a fiatalok számára elfogadhatatlanul.

A fiatalok ugyanis merőben más tapasztalatokkal rendelkeznek, s így számukra sok esetben üres szólamként hat az, amiért az idősebb generáció egy része élt, és amit teljes hűvel vállalt.

Tény, hogy rohamosan nő a közömbös, cinikus fiatalok száma. Egyre többen félnek a felnőtte válástól, nem látnak maguk előtt távlatot, s legfeljebb holnapig hajlandók előretekinteni.

Mint kérdés merülhet fel: vajon elvesztettük-e már az ifjúságot?

Nekem úgy tűnik, hogy egyelőre még nem, de a „legjobb” úton vagyunk afelé, hogy elveszítsük.

„...Ne feledd, hogy a fiad nem a te fiad, hanem korának gyermeke.” (Confucius)

Az új szövetkezeti törvényről

Bár még nem jelent meg hivatalos közlönyben, és az átmeneti szabályok megállapításáról is külön törvény fog rendelkezni, az olvasó már találkozott az Új Magyarország című lapban a szövetkezeti törvénnyel.

Ennek kapcsán beszélgettünk az Enyingi Egyesült ÁFÉSZ igazgatóságának elnökével, Balogh Jenővel.

Az első kérdés önmagáért beszél: Szövetkezetellenes-e az új törvény?

Az új szövetkezeti törvény nem szövetkezetellenes, sőt. Demokratikusabb szövetkezetet jelent a korábbiaknál, mert most a tagságot a tagi érdekeltég jobban köti a szövetkezethez, jobban érdeklődik a szövetkezet munkája iránt. Megalapozott a kijelentésem, mert megnőtt az érdeklődés a tagság részéről a szövetkezet irányába, és 1991. november 30-ig közel ezer tag egészítette ki alaprészjegyét 500.- illetve 1.000.- Ft-ra.

Mitől lesz demokratikusabb az új szövetkezet?

Már 1991-ben a helyi intézőbizottságok részére jelentős összegeket szavazott meg a küldöttgyűlés, kizárólagos döntési hatáskörben történő felhasználásra. Az egyéves tapasztalatok rendkívül kedvezőek. A tagságot konkrétan az érdekli, hogy ott, helyben, kik azok a személyek, akik az intézőbizottságban, igazgatóságban, felügyelő bizottságban őket képviselik. A személyek kiválasztásán keresztül gyakorlatilag a szövetkezet minden dolgába bele tudnak szólni.

Elképzelhető-e a szövetkezet megszűnése vagy gazdasági társasággá alakulása?

Elképzelhető, de véleményem szerint jobb lesz megtartani ezt a szövetkezeti formát, biztosítva az igazi szövetkezeti demokráciát. De azért is, mert az önszegélyezés elve a gazdasági társaságban nem, csak a szövetkezetben érvényesíthető.

És ha valamelyik község tagsága a kiválás mellett dönt?

Elképzelhetőnek tartom, de előre bocsátom, nem éri meg.

Több okból sem:

– végeláthatatlan vitát és perlekedést okozna a vagyonmegosztás,

– tőlünk nyugatra egy tartomány vagy egy egész ország alkot egy szövetkezetet. Fejér megyében is felmerült már, hogy kiválás helyett esetleg további – megyei szintű – egyesülést tartanának gazdaságilag indokoltnak. Ez természetesen a 15 évvel ezelőtti kedvezőtlen tapasztalatok miatt 1-2 éven belül nem oldható meg, de érdemes rajta elgondolkozni.

A meglévő alapszabályokon kívül kívánnak-e a törvények adta lehetőségeken belül változtatni?

Az alapszabályt évről-évre folyó módon a körülményekhez igazítottuk. A törvény szerinti alapszabályokon kívül közel 30 belső szabályzat volt, melyek jóváhagyása az igazgatóság hatáskörébe tartozott. Felmerül a kérdés, valójában kell-e ennyi? Ezek egy részét nem a vezetőség, nem a tagság határozta el, kívülről diktálták, ennek lenni kell. Természetesen idén is sor kerül az alapszabály módosítására.

Az új törvény lehetőséget ad ún. egyzetető bizottság felállítására. Élnék-e vele?

Ilyen bizottság volt, úgy hívták, szövetkezeti döntőbizottság. 2 éve megszüntettük, mert nem volt elég dolga. Mivel azonban a tagok igazi tulajdonosokká váltak, várhatóan lesz tagsági vita is. Bizonyára fel kell élesztenünk a korábbi intézményt.

A jelenlegi ÁFÉSZ dolgozók, alkalmazottak nyugodtan alhatnak-e, munkahelyük biztosítva lesz-e?

Ha a tagság is úgy akarja, igen. Azért vagyok ebben a kérdésben optimista, mert a két évvel ezelőtti küldöttgyűlésen – ahol először foglalkoztunk vagyonnevesítéssel – az ÁFÉSZ küldöttei igen határozottan kiálltak a dolgozók mellett, és határozatban követelték: azon alkalmazottak nevére, akik hosszú éveken át munkájukkal járultak hozzá a közös vagyon gyarapodásához, több vagyoni rész jusson, mint azoknak a tagoknak, akik csupán mint vásárlók járultak hozzá a vagyon gyarapodásához.

Ezt az elvet a küldöttgyűlés ellenszavazat nélkül fogadta el. Tehát úgy érzem, a dolgozóknak nagy becsülete van a tagság előtt.

A várossá nyilvánítás mit jelent az ÁFÉSZ-nek?

Egyrészt öröm, másrészt gond. Az örömet nem kell magyarázni. Gond azért, mert Enyingen most már városi színvonalon kell kereskednünk, és az üzleteink külső képével is hozzá kell járulnunk, hogy Enying mielőbb valódi város legyen.

De, hogy ne csak üzleteink külső képe változzon, felajánlottunk egy kedvezményes festékvásárlási akciót, mely május végéig tart majd. Tettük ezt azért, hogy a város lakói kedvezményes áron vásárolt festékekkel portáikat szebbé, csinosabbá varázsolhassák.

Köszönöm a beszélgetést.

Grószné

FELHÍVÁS

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy az önkormányzat 1992. január 1-től bevezette helyi adóként a kommunális adót.

A fizetésre kötelezettek bevallásukat

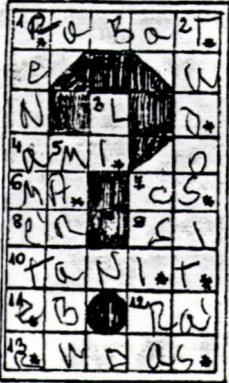
1992. február 10-ig

adják be a Polgármesteri Hivatal 4. számú irodájába. A bevalláshoz szükséges nyomtatványokat a lakosság részére előzetesen kézbesítjük.

VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
ENYING

TINI-MIX

REJTVÉNYEK

1. EGYPERCES

Vízszintes:

1. Marokkó fővárosa 4. Vonatkozó névmás 6. Kassák folyóirata volt 7. A cézium vegyjele 8. Vércsatorna 9. Téli sporteszköz 10. Ismereteket ad át 11. Csahos 12. A tetejére 13. Patinás budai fürdő

Függőleges:

1. Műszer a gázok áramlási sebességének mérésére 2. Egyfajta újságcikk 3. A római 51-es 5. A golya afrikai rokona 7. Fiatal növényi hajtás.

A*-gal jelölt négyzetek betűit helyes sorrendbe rakva korunk egyik legszínvonalasabban muzsikáló együttesének nevét kapod. Megfejtésül ezt küldd be!

2. Betűrejtvények

AT AT
O

a, ...nincs is messze...

A L E E
U

b, Sikerkönyv – film címe

A megfejtések beküldési határideje: február 11.

Cím: Enyingi Hírmondó, Pf.: 5.

December havi nyertesünk:

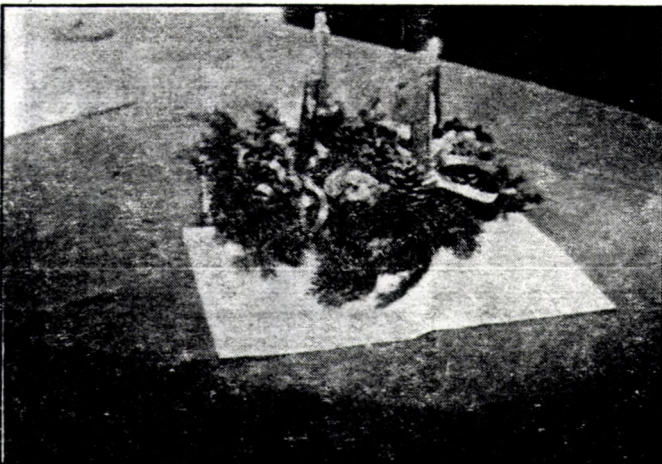
Kovács Lászlóné

Enying, Semmelweis u. 2/a.

A 300.- Ft-os utalványt a Művelődési Házban átveheti.

Neve, foglalkozása

Úr	Mr.	Esztergályos	Turner
Pék	Baker	Timár	Tanner
Kőműves	Mason	Takács	Webster
Ács	Carpenter	Fazekas	Potter
Asztalos	Joiner	Kádár	Cooper
	Kovács	Smith	

RIPORTOK A 4. b. közreműködésével

Az interjúalany dr. Dobai Lajos polgármester.

- Szerette Ön gyermekkorában az iskolát?

- Nem mindig, ez a tanáraitól függött.

- Ki volt a kedvenc tanára?

- Erzsi néninek hívták, szigorú volt, de igazságos és mindig következetes.

- Volt-e olyan tantárgy, amit különösen nem szeretett?

- Sokszor problémát okozott az orosz, és egyszer a gimnáziumban megbuktam fizikából, de év végére kijavítottam négyesre.

- Mi a véleménye a dolgozatírásról?

- Nem vagyok pedagógus, most csak tényleg a saját véleményemet mondhatom. Szóban könnyebb felelni, de dolgozatot kell írni az íráskészség fejlesztése miatt. Az a tanár, aki sok dolgozatot írat, elveszti a gyerekekkel való jó kapcsolatát.

- Mi a véleménye a nagyobb gyerekek magatartásáról?

- Nem szabad általánosítani, mert a nagyok között is van sok tisztességes, és a kicsik között is van rossz.

- Zavarja-e Önt, hogy a hétvége rövid, és nem lehet magunkat rendesen kipihenni hétfőre?

- Engem nem zavar, de hétvégén sem tudom magam kipihenni.

- Köszönjük, hogy időt szánt ránk a munkája mellett.

- Én köszönöm, hogy engem választottatok riportalánynak.

Dely Zsuzsa, Tóth Bálint

A másik széken Tóth Dezső iskolaigazgató ül.

- Igazgató bácsinak mi a kedvenc tantárgya?

- Huszonkilenc éve választottam, és kezdtem tanítani a biológiát, a földrajzot és a technikát.

- Ha van ilyen, melyik tanárt kedveli a legjobban?

- Ilyen nincs, azt kedvelem, akiről látom, hogy szívvel végzi a munkáját.

- Milyen sportot űz?

- Egy hónapban egyszer uszodába megyek, és minden nappingponozom a lányaimmal.

- Szereti-e igazgató bácsi a komolyzenét?

- Igen, főleg Mozartot és Verdit.

- Ki volt az általános iskolában az osztályfőnöke?

- Doktor Ilona, akihez kedves élményeim fűződnek.

- Tanul valamilyen nyelvet?

- Gyermekkoromban németet kezdtem tanulni, és máig is gyakorlom. Ebben az évben az angol tanulásának is neki fogtam.

- Ön szerint ki ma Magyarországon a legjobb politikus?

- Horn Gyulát tartom a legtöbbre, másodiknak Kupa Mihályt, harmadiknak Antall Józsefet tartom.

- Milyen autója van?

- Trabant Combi, a rendszáma AHV, vagyis a helyzet változatlan, 707, hétről-hétre.

- Mi a kedvenc színe?

- A zöld, ezért füvesíttettem be az iskola előtti területet, amit persze mindig feltúrnak.

- Köszönöm a beszélgetést.

- Köszönöm, hogy engem kérdeztél.

Sebestyén István

Nyelvi igaz? Nem igaz?

Igaz, hogy a „rögtön” szavunknak a reggel (korán) az alapja: ahogyan azt mondjuk, hogy „éjten éjjel”, ugyanúgy használatos volt valaha a „regten reggel” is, amelyből az „azonnal”, „tüstént” értelmű „rögtön” szavunk kialakult.

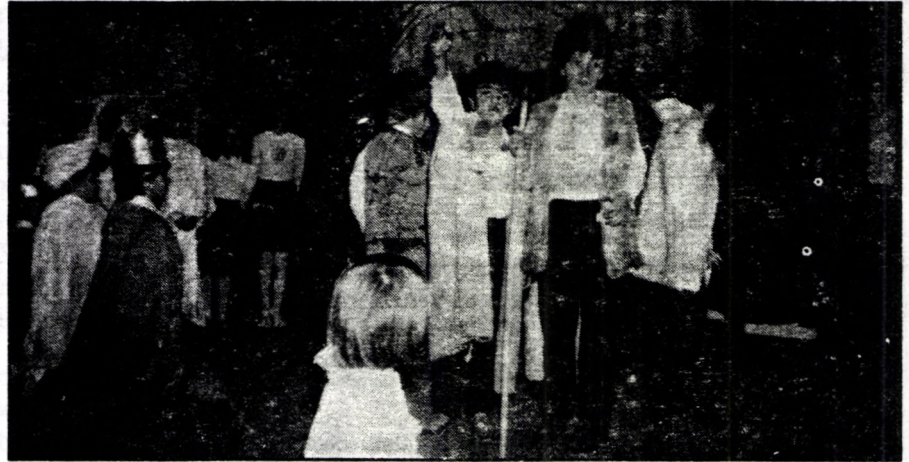
Nem igaz, hogy a „birka” ősi magyar szó, mert a cseh nyelvből került hozzánk, szemben a valóban ősi magyar „juh”-val.

Igaz, hogy a bécsi németből átvett „fess” (fesch) szavunk az angol „fashionable” (divatos, elegáns) szóból, emez pedig az ófrancia „façon” (megmunkálás, mód) szóból ered, mely mai „fazon” szavunkban is ott rejlik.

Nem igaz, hogy a „rozsdá” szavunk nyelvi alapja a rozs levelein keletkező vörösesbarna folt. A szó bolgár eredetű, és semmi köze a rozshoz.

Nagyon jó...

Nagyon jó, hogy az ember – ahogy egy magyar író mondta volt – nem a húség, nem a kategorikus szembeszegülés, nem a pártfegyelem szellemében, nem mindenféle magasabb történelmi összefüggéseket figyelembe véve, hanem csak úgy, szabadon, saját lelkiismerete szerint, a saját eszére hallgatva lehet hülye...

S P O R T - K R Ó N I K A

Lesz még foci, lesz még...

Az enyingi és a környékbeli települések fiataljai részére „Szilveszteri tereptornát” szerveztünk – 1991. december 28-án.

A nyáron felújított tornateremben rendezett kispályás focigálára 6 csapat nevezett. Öröndetes volt számomra, hogy nagyon sok fiatal vett részt a tornán, melyet körmérkőzéses formában bonyolítottunk le. A mérkőzések izgalmasak és küzdelmesek voltak.

A majdnem egész napos játék (mozgás) után minden résztvevő kifejezte azon véleményét, hogy gyakoribbá kellene tenni az ilyen összejöveteleket. A biztatás és az igény okán elhatároztuk, hogy január és február hónapban is szervezünk hasonló tornákat. Tervünk, hogy a tavasszal elindítjuk majd Enying város kispályás labdarúgó-bajnokságát is. Hetente egy fordulót bonyolítanánk le szervezett keretek között, bajnoki rendszerben.

A jelentkezési lapokat, ill. a versenykiírást eljuttattuk minden gazdasági egységhez – társasághoz, baráti társasághoz. Bízom abban, hogy megfelelő érdeklődés mutatkozik majd tervünk iránt, – és abban is, hogy akadnak megfelelő szponzorai is elképzeléseinknek.

A „Szilveszteri Torna” győztese egyébként, szoros küzdelemben az Enyingi MEDOSZ öregfiúk csapata lett, megelőzve Balatonbozsok és Alsótekeres csapatát.

A MEDOSZ öregfiúk csapata a múlt évben Siófok város kispályás csapatainak bajnokságában szerepelt. A második helyet vívtuk ki a 14 együttest felsorakoztató mezőnyben.

Az elmúlt év karácsonya előtt Lajoskomáromban szerepeltünk egy meghívásos tornán, amelynek bevétele jótékony célokat szolgált (a meghívást ez alkalommal is köszönjük). A tornán első helyezést értünk el.

Bende Lajos

A SPORT: Élet, Erő, Egészség!

A megyei II. o-ban szereplő labdarúgó-csapatunk befejezte az őszi szezonot. A megfiatalított és újjászervezett csapat negyven százalékos teljesítményt ért el. Csapatunk keresi a megfelelő játékfogást – a két edző is keresi a megfelelő helyre a megfelelő játékost – hogy ez minél előbb jobb eredményben mutakozzon meg. Összességében nézve labdarúgó-szakosztályunk a munkáját úgy végzi, ahogy az elnökségi ülés megfogalmazta: fiatal és új csapatot kell szervezni; a mindenáron való feljutást nem tűzte ki célul.

Az ifjúsági csapatunk a látottak alapján újra az összeszokottság jelét mutatja, és ez most már eredményekben is megmutatkozik. A fiatal labdarúgóknál meg kell állni egy-két szóra. A mérkőzésekre való felkészülés nagyon sok kívánnivalót hagy maga után. Azt hiszem, sok embert untatok vele, de mindig elő kell venni a régebbi sikeres éveket, ott egy futballista szerette azt, amit csinált, és ezért áldozatokat is tudott vállalni (szórákosról lemondás, a család nélkülözése stb.), hogy sikereket tudjon elérni. Én és a vezetőség úgy érezzük, hogy mindenkiben lesz annyi erő, hogy felkészüljön és sikeresebben szerepeljen, ezáltal Enying város

sportszerető szurkolóinak az elismerését ki tudja váltani.

December 17-én Évzáró Elnökségi ülést tartottunk.

A szakosztályok értékelése előtt a Sportegyesület elnöke bejelentette, hogy a Termelőszövetkezet nagy gazdasági nehézségei miatt nem tudja biztosítani a további működtetéshez szükséges anyagiakat, csak bizonyos támogatást tud adni. Meg kell köszönni a Termelőszövetkezetnek, hogy eddig is biztosította a támogatást. Enying sportjának megmentése érdekében a Polgármesteri Hivatal Képviselő-testülete megszavazta és egyetértett azzal, hogy Enyingen a sportélet nem szűnhet meg.

Támogatást fog biztosítani Enying sportjáért.

El kell itt mondani, hogy nemcsak a versenysport kap támogatást. A tömegsportot is ki kell szélesíteni az igényeknek megfelelően, hogy lakosságunk megtalálja a neki legmegfelelőbb sportolási lehetőséget. Ezek a törekvések vezetnek bennünket arra, hogy megrendezzük az Enying város sportja című Fórumot, ahol mindenki elmondhatja véleményét és segítő ötleteivel meg lehet indítani városunkban a kultúraltestmozgást.

Kovács György

FELHÍVÁS

*Felhívjuk a lakosság figyelmét,
hogy 1992. január 1-től bevezetésre került gépjárműadó
bevallási kötelezettség határideje:*

1992. február 29. napja.

*A bevalláshoz szükséges nyomtatvány
a Polgármesteri Hivatal 4. sz. irodájában igényelhető.*

*Kérjük az érdekelt lakosságot, hogy bevallási kötelezettségüknek
határidőre tegyenek eleget.*

VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
ENYING

FELHÍVÁS

kicsikhez, nagyokhoz!

*Pályázatot hirdetünk Enying város-
sá nyilvánítása alkalmából: bármilyen
műfajban alkotott tárgyat, képet, raj-
zot, fényképet várunk.*

*A téma kötetlen – a művek szólhat-
nak múltunkról, jelenünkről, minden-
napi munkánkról, örömeinkről,
Enyingről.*

*A pályamunkákat egyénileg, vagy
közösen az Alkotóházba kérjük lead-
ni.*

Határidő: 1992. március 9.

*A legjobb művekért egy társadalmi
zsűri a kiállítás megnyitóján értékes
díjakat fog átadni.*

GYERE, SEGÍTS!

1992. január 31-én,

február 1-én és 2-án

**az Ifjúsági Egyesület
munkára hívja tagjait
a Petőfi parkba.**

Munkaeszközt hozzatok!

Az Alkotóház programja

(gyerekeknek, fiataloknak,
felnőtteknek)

Hétfő: 14–16 h

- Iskolai rajzsakkör (Orosz K.)
- Ügyes kezek (agyagozás, batik)

Kedd: 14–16 h

- Fafaragás
(Kálmán Gyula
a népművészet mestere)
- Rajzolás, festés (Katóné)

Szerda: 14–16 h

- Napközis csoportok
foglalkozása

17–19 h

- Képzőművészeti szakkör
fiataloknak és felnőtteknek
(Kató B.)

Csütörtök: 14–16 h

- Hímzés (Berta Lajosné)

17–19 h

- Asszonyház
(Lászlóné Kovács Márta)

Péntek: 14–16 h

- Kerámia – fazekasság (Katóné)

HÍREK — INFORMÁCIÓK — KÖZLEMÉNYEK

Pályázati hirdetés

az Idegenforgalmi Alapból falusi turizmus céljára nyújtható támogatás elnyerésére

A módosított 12/1989.(II.5.)Mt. sz. rendelet 4.*c) pontja lehetővé teszi az idegenforgalom fogadóképességét, valamint az idegenforgalmi szolgáltatásokat bővítő és színvonalát javító fejlesztések Idegenforgalmi Alapból (továbbiakban: Alap) történő támogatását.

A fenti rendelet általi felhatalmazással élve és előírásainak megfelelően az Országos Idegenforgalmi Tanács döntése alapján az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium Országos Idegenforgalmi Hivatala pályázatot ír ki a falusi turizmus újrakonstitúciójának, illetve a nemzetközi színvonalnak megfelelő kapacitások kialakításának támogatására.

A pályázat célja, hogy:

Lehetőséget nyújtson az idegenforgalmi fejlesztések keretén belül a hátrányos helyzetű, illetve gazdaságilag elmaradott települések fejlesztésére. Ennek keretében segítse azok bekapcsolódását az idegenforgalomba, akik a falusi-tanyai, döntően mezőgazdasági jövedelemszerzési lehetőségek mellett vállalják idegenforgalmi szolgáltatások nyújtását.

Megyéenként kialakításra kerüljön legalább egy olyan bázis, amely a falusi turizmusba később bekapcsolódni kívánó települések számára minta értékű lehet.

A falusi turizmus újrakonstitúciója a jelenlegi nemzetközi gyakorlathoz igazodó feltételeknek megfelelően történjen meg, megkönnyítve ezzel a későbbi nemzetközi piaci megjelenést.

Az Alapból olyan magánszemélyek kaphatnak támogatást, akik elkülönült telken álló ingatlanukban, állandó helybenlakás mellett vállalják a vendégfogadást, s megfelelnek a pályázati feltételeknek.

A támogatás elnyerésének feltételei, az elbírálás szempontjai:

1. A pályázatot olyan magánszemélyek nyújthatják be, akik

a) nem gyógy- és üdülőhelyen laknak, és szükség esetén a szállásszolgáltatás mellett étkezési szolgáltatás nyújtását is vállalni tudják;

b) minimum az Alapból nyújtott támogatás összegével megegyező összeg saját erőből történő befektetését vállalják, valamint 5 éven keresztül, legalább évi egy alkalommal a piaci megjelenést biztosító hirdetést, katalógusban, programfüzetben, szórólapon való megjelenést finanszíroznak.

A pályázaton új férőhely kialakítása, illetve már meglévő férőhely korszerűsítése (színvonal-emelés) céljából lehet részt venni.

A támogatás egyszeri, vissza nem térítendő juttatás, összege férőhelyenként (ágyanként) 25 ezer Ft. Egy pályázó maximum 100 ezer Ft összegű támogatásban részesülhet.

2. A pályázatok elbírálása az Idegenforgalmi Fejlesztési Bizottság (továbbiakban: Bizottság) hatáskörébe tartozik.

Azok jelentkezzenek, akik

a) gazdaságilag elmaradott, vagy hátrányos helyzetű térségek településeiről érkeznek;

b) olyan településről érkeznek, ahol a jelen pályázattal együtt legalább 12 férőhely kialakítása oldható meg;

c) ahol a település önkormányzata a helyi adottságok (infrastruktúra, ivóvíz, közszolgáltatások és egyéb vállalkozó szolgáltatások) fejlesztésével, illetve kialakításának támogatásával segíti a falusi turizmus településszintű feltételrendszerének kialakulását.

3. A férőhely kialakítás során esetleg fellépő többletköltség (előre nem látható) fedezetére többlettámogatás nem igényelhető.

4. A pályázathoz lehetőség szerint csatolni kell a települési önkormányzat véleményét, esetleges elképzeléseit a falusi turizmus településszintű támogatására.

A települési önkormányzatok előzetes írásbeli nyilatkozata, véleményezése és rangsorolása, esetleges anyagi szerepvállalása a pályázatok elbírálásakor a pályázó(k)nak előnyt biztosít. Az egy településről beadott pályázatok az önkormányzat együttesen is véleményezheti, beküldésük ebben az esetben feltétlenül együttesen indokolt.

5. Nem részesíthető támogatásban az a pályázó, amely nem felel meg a kiírás követelményeinek.

6. A támogatás kézhezvételétől számított 6 hónapon belül a megvalósítást be kell fejezni és 1 éven belül a szálláslehetőséget meg kell hirdetni. Amennyiben fenti feltételek nem teljesülnek, vagy a támogatás felhasználása a pályázatban feltüntetett céltól eltérően valósul meg, a támogatás összegét a támogatást megvonó határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a folyósító banknak vissza kell fizetni.

7. A Bizottság döntéséről értesítést kap a pályázó, valamint – egy településről több pályázat beérkezése esetén – az érintett települési önkormányzat vezetője.

8. A támogatás jóváhagyása esetén az Alapot kezelő Budapest Bank Rt. szerződést köt a magánszeméllyel.

9. A pályázatot a melléklet szerinti tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészíteni és 5 példányban az IKM Országos Idegenforgalmi Hivatalának megküldeni (1387 Budapest, Postafiók 11.)

A pályázatok beküldési határideje: 1992. január 31.

A pályázattal kapcsolatos felvilágosítás a 118-5735 telefonszámon kapható.

**Cseréptető házat
hóvihar,
szélvihar ellen
szigetelem.**

Ár: 400.- Ft/nm

**Gyarmati Ferenc
Mezőszentgyörgy
Kossuth u. 11.
8133.**

**Üzlethelyiség kiadó
a cipészüzlet mellett.**

**Érdeklődni:
Enying,
Bajcsy-Zs. u. 1.**

**Dr. Molnár István
tüdőgyógyász szakorvos
1992. január 1-től
megnyitotta
magánrendelőjét.
Rendel:
hétfőtől-csütörtökig
16-17 óráig
pénteken, szombaton
10-11 óráig
A rendelés helye:
Enying, Bocskai u. 6/b.
Telefon: (22) 72-235**

Enyingi HÍRMONDÓ az enyingi polgárok folyóirata. Felelős szerkesztő: Király János. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Szerkesztőség: 8130 Enying, Bocskai u. 1., Művelődési Ház. Pf.: 5. Tel.: (22) 72-128.

ISSN 0866-5265. A lap tulajdonosa Enying Város Önkormányzata.

Megjelenik 1.500 példányban.

Készült: szedés, tördelés: Imre Róbertné (22) 28-538 • Nyomás: SZÖVMŰ Nyomda

HÍRMONDÓ

Az enyingi polgárok lapja III. évf. 3. szám 1992 március

VÁROSKÖSZÖNTŐ

– elhangzott 1992. március 14-én, a városi cím ünnepélyes átadásán –

Tisztelettel köszöntöm Enying város polgárait és mind-zokat, akik velünk együtt ünnepelnek!

Rendkívüli megtiszteltetésnek érzem, hogy az Önök bizalmából én vehetem át Göncz Árpád köztársasági elnök várossá nyilvánító határozatát.

Ez a határozat a Magyar Köztársaság Kormányának és a Köztársaság Elnökének a település lakói felé megnyilvánuló bizalma. Van, akit ez örömmel, büszkeséggel tölt el, van, aki kételkedik, de valamennyiük tényként könyvelheti el, hogy Enying életében történelmi jelentőségű döntés született.

A közvetlen előkészítés pár hónapra vezethető vissza. Az értékelhető eredmények azonban több évtized munkájában gyökereznek. A helybeliek dolgos kezeinek, anyagi tehervállalásának és a település korábbi vezetőinek is köszönhető, hogy megkülönböztetett külső támogatás nélkül is megőrizték Enying kisvárosi jellegét, közműveket, utakat építettek és ápolták hagyományait.

A településfejlődésben is egy rendszerváltás küszöbére érkezünk. A régi rendszer csak a gyáriparra, a nagyüzemi munkásságra és az állami költségvetési támogatásra épülő várost tudta elképzelni. Bár a munkásság fontos meghatározója a városnak, de nem ez a fő meghatározó eleme, hanem a polgárság. A polgár azonban nemcsak a gyártulajdonos, vagy a nagy üzletember lehet. Polgár lehet az önálló egzisztenciával rendelkező kisember is, a kispolgár, a gazdálkodó paraszt, az értelmiségi, a kiskereskedő és a kispáros.

A régi rendszer 45 éven át csepülte a kispolgárságot, mert nem forradalmár, nem szereti az osztályharcos politikát. Nem akarja életét egy, a valóságtól elrugaskodott és állandó lemondást hirdető eszmerendszer rabjaként leélni – jőzan, egészséges gondolkodásmódja tiltakozott ez ellen.

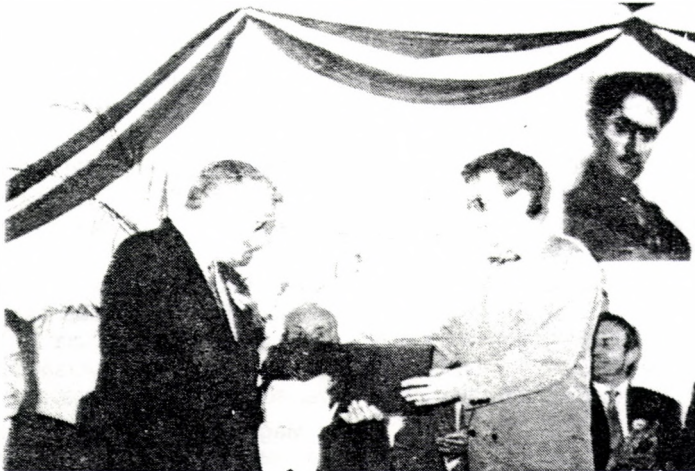
Enying, az újjászületett város jövője a kispolgárság kezében van, mert a kispolgár a társadalom leghasznosabb embertípusa.

Munkaszerető, családszerető, megbízható, takarékos, a jövőre is gondoló, a szélsőségektől irtózó, a maga nehezen megszerzett vagyonára vigyázó, azt gyarapító ember.

Az előttünk álló feladatokra először saját erőből kell megoldást találni.

Hosszú út áll még az enyingi emberek előtt, hogy otthont adó városuk alapvető gondjait megoldják, a szennyvízcsatorna rendszert az egész településre kiterjesszék, újból középiskolát mondhassanak magukénak és még sorolhatnám a terveket, álmokat.

E feladatokra először bensőnkben kell felkészülnünk, kölcsönös megértésre, közmegegyezésre kell törekednünk – eredményes munkára képes közösségé kell formálódnunk.

Városköszöntő

Az önkormányzati jog valamennyi enyingi választópolgár összességét illeti meg. Ma valamennyiünknek felelősséget kell éreznünk városunk jelenéért és jövőjéért. Meg kell találnunk az egymáshoz vezető utat, kis közösségekben, sok kicsi önkormányzatban kell felismerni a való értéket, mert a városi önkormányzat

képviselő-testülete is így lesz csak képes a többség érdekeit szolgáló döntések meghozatalára.

Bízom abban, hogy az enyingi emberek képesek lesznek az összefogásra, mert az enyingi emberekre jellemző kiegyensúlyozott, megfontolt gondolkodásmód az eddigiekben is igazolta rátermettségüket.

Így lesz képes Enying városa, hogy a térség igényeinek is megfelelően – szolgáltatásaival és a felénk megfogalmazandó kérések teljesítésével a környékbeli településeken élő emberek életkörülményeinek javításában is közreműköd-hessen.

Végül, de a legnagyobb tisztelettel a gyerekekhez szólok, akik remélhetően életük nagy élményeként zárják szívükbe a várossá avatás történelmi pillanatát.

Gyerekek! Tanuljatok, tervezgessetek, álmodjátok meg, hogy milyenné akarjátok majd formálni otthont adó kisvárosotokat. Önök pedig különös gonddal neveljék és tanítsák őket, hogy jó polgáiraivá váljanak városunknak.

Dr. Dobai Lajos

ÖNKORMÁNYZATI NAPLÓ

(kivonatok a február 25-én megtartott ülés jegyzőkönyvéből)

Napirend előtt:

Dr. Dobai Lajos: bejelentette, hogy dr. Miljanovits György körzeti orvos ügyében beadott fellebbezést visszavonja: az azt jelenti, hogy az I. fokon hozott felmentő ítélet jogerőre emelkedett.

Lengyel Jenő képviselő ismertette azon feljegyzés tartalmát, amelyet négy képviselő (Buza Lajos, Lengyel Jenő, dr. Molnár István és dr. Vajda Jenő) terjesztett a köztársasági megbízottnak az önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal működésének kivizsgálását kérve: az autóbusz vásárlás, a GAZDA BT. létrehozása, a szemétszállító megvásárlása ügyében.

A polgármester a felvetésre azt válaszolta, hogy a feljegyzéseket a Köztársasági Hivatal természetesen ki fogja vizsgálni, és a bejelentőket értesíti majd.

Dr. Molnár István felhárborodással említette a GAZDA BT. ténykedését, miután a Fő utcán a fákat acélkötéssel, munkagépekkel kivágatták. Azt kérdezte, ki adott erre utasítást, és milyen megfontolásból, milyen alapon nyúttak a fákhöz. Kéri, hogy a fairsért minden felelőst kötelezzenek kártérítésre, tekintettel arra, hogy a testület sem a polgármesternek, sem másnak – tudomása szerint – nem adott ilyen irányú tevékenységre felhatalmazást.

Választ kért arra is, hogy az önkormányzati testületi tagok közül a polgármester milyen megfontolás alapján alkalmazta a hivatalban Tóth Antal képviselőt. Véleménye szerint a polgármesterrel történő függő viszony létesítése ellentmond a testületi tagságnak. Ugyanez áll Kató Baiázs esetében is, aki a testület felhatalmazása és meghallgatása nélkül lett az Alkotóházban alkalmazva.

Dr. Dobai Lajos válaszában kiemelte, hogy a közszolgálatot ellátó dolgozók felett a munkáltatói jogokat – beleértve a kinevezést is – a polgármester gyakorolja. Tenát törvény adta lehetősége van megválasztani munkatársait egy-egy feladat végrehajtására. Úgy gondolja, hogy nevezett képviselőket a lakosság a választáskor éppen szakmai tudásuk, múltjuk miatt választotta a testületbe, és ők e szakmai felkészültségüket kamatoztatják is a hivatal munkájának segítésében.

Ha válaszát nem tartják megfelelőnek, úgy ez irányú felvetéseket is jelezzék a köztársasági megbízottnak.

A fakivágással kapcsolatosan olyan határozat született, hogy ki kell vizsgálni, ki adott arra utasítást.

Vita a költségvetésről (az intézmények működtetése)

Általános iskola: Terv: 66.087.000 Ft

Bodó Imre javasolja, hogy a tavalyi kiadásokra 25%-os növekedést tegyenek, de ezen túl nem lehet menni – ez 56,7 millió Ft.

Tóth Dezső ismertette, hogy a tavalyi évhez viszonyítva feladatbővülések is történtek, s a szakiskola közel 4 millió Ft, a gimnáziumi oktatás pedig 1 millió Ft állami támogatást eredményez.

Lengyel Jenő jogosnak tartotta az iskolaigazgató érveit, de a költségvetésben ezt nem tudják összehozni.

Buza Lajos javasolja, hogy a tavalyi tényre tegyék rá a 25%-ot, és a feladatbővülésekből adódó állami támogatással emeljék meg ezt az összeget.

Szavazás után a képviselő-testület 6 igennel, ellenszavazat nélkül, 8 tartózkodással Buza Lajos javaslatát fogadta el. (60.086.000 Ft).

Óvoda: terv: 25.333.000 Ft.

Hordó Lajosné elmondta, hogy a tavalyi évben is takarékosra törekedtek, arra számítva, hogy most bevezethetik a gázt az összes óvodaépületbe, és felújíthatják felszerelésüket. Eppen az említett tervek miatt szeretnék, ha nem csökkenne az óvoda költségvetése, vagy legalább azt visszakapnák, amit tavaly sikerült megtakarítaniuk.

Bodó Imre itt is tartotta azon véleményét, hogy a tavalyi költségekre csak 25%-ot tegyenek (19,5 millió Ft).

Tóth Antal is ezt javasolta, azzal a kiegészítéssel, hogy az óvodák fűtését és felújítását kalkulálják külön a fejlesztéseknél, tehát a tavalyi megtakarításból fejlesztéseket hozzanak létre.

Dr. Molnár István 18 millió forint megszavazását javasolja.

Dr. Dobai Lajos kéri, hogy vegyék figyelembe azt is, hogy az óvoda nem akarja elveszíteni a tavaly megtakarított összeget, ami 2,7 millió forint.

A legtöbb szavazatot (7 igen, 7 tartózkodás) Bodó Imre javaslata kapta (19.462.000 Ft)

Bölcsőde: terv: 4.121.000 Ft

Dr. Molnár István kérte, hogy ismertessék vele: a bölcsődébe felvett gyermekek közül hánynak az edesanyja nem dolgozik?

Királyné Csernánzski Ilona elmondta, hogy a bölcsődében jelenleg 28 kisgyermek van, ezek közül háromnak az edesanyja nem dolgozik, az egyik február elején szült, a másik két anya pedig április hónapban fog elhelyezkedni.

Dr. Molnár István kifejti, hogy a bölcsődére az önkormányzat semmiféle támogatást nem kap, ráfizetéses, bevétele csekély. Országos tendencia a bölcsődék megszüntetése, ezért az intézmény minél gyorsabb sorvasztását ajánlja. A költségvetésből 2 millió forintot javasol.

Magyarósi Klára ismerteti, hogy az országgyűlés által jóváhagyott terv alapján korcsoportos támogatást is kapnak a 0-17 év és a 60 év feletti korosztályokra, és a több mint 11 millió forintban a bölcsődéskorúak is szerepelnek.

Dr. Dobai Lajos: minden intézkedés ellen szenvet vált ki, ha arra törekszünk, hogy a bölcsődét megszüntessük. A szülők nem tudják megoldani a gyermek elhelyezését. A munkanélküliek számát is növelnénk, ha az anyák nem tudnának visszamenni dolgozni.

Dr. Vajda Jenő: hosszú távon nincs jövője a bölcsődének, de jelenleg itt még igény van rá.

Orosz Károly: gyakorlatilag politikai áramlatok jelei mutatkoznak meg a kérdésben. Igény van, tehát a működőképeséget biztosítani kell.

Lengyel Jenő: távlatokban a bölcsődének nincs jelentősége. Az elmúlt megbeszélésen úgy döntöttünk, hogy 3,3 millió forintot biztosítson a költségvetés az intézmény működtetésére.

A képviselő-testület Lengyel Jenő javaslatát 13 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodással elfogadta. (3.300.000 Ft.)

Művelődési Ház: terv: 2.727.000 Ft.

Buza Lajos: a gázfűtés és a régi olajfűtés közötti különbség lényeges lesz, megtakarításnak kell lennie. A tavalyi költségvetést maximum 10%-kal kellene növelni, ez 1,9 millió Ft így.

ÖNKORMÁNYZATI NAPLÓ

Bodó Imre javaslata másfél millió forint, mert a ház csak csökkentett formában tud működni az átalakítás miatt.

Dr. Molnár István és **dr. Vajda Jenő** is 1,7 milliós költségvetést javasolt.

Grósz István kérte, hogy e keretből külön állapítsák meg a három művelődési ház költségeit, ezért 1,9 millió Ft-ot javasol.

A testület 9 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül és 5 tartózkodással a ház költségvetését 1.700.000 Ft-ban határozta meg.

Könyvtár: terv: 1.500.000 Ft.

Magyarósi Klára ismertette a költségvetés részleteit: 700.000 Ft a bér, 300.000 Ft a TB, a többi fűtés, világítás, az ÁFA és 150.000 Ft a könyv, hanglezem, folyóirat.

A képviselők egyhangúlag egyetértettek a tervben szereplő szeggel.

Szociális étkeztetés: terv: 1.446.000 Ft.

Gál Balázné: a szociális étkeztetés a gondozási központ-hoz tartozik, 75 idős ember ételmezését jelenti, napi egyszeri melegétel formájában.

Lengyel Jenő hangoztatta, hogy nem idős-ellenes, de meg kell nézni azt is, hogy a 75 fő közül mindenki rászorult-e.

A képviselők egyhangúlag elfogadták a betervezett költséget.

Házi szociális gondozási szolgálat: terv: 1.070.000 Ft.

Gál Balázné elmondta, hogy két főállású gondozónővel és 15 fő tiszteletdíjas munkatárssal látják el ezt a feladatot. Ismertetője után a képviselők konszenzusra jutva egyhangúlag jóváhagyták az eredeti tervezést.

Balatonbozsoki általános iskola: terv: 7.100.000 Ft

Mohai Istvánné elmondta, hogy a 25%-nál 200.000 Ft-tal többet kér, mert már megrendeltek a tavaly ellopott fénymásológép helyett egy újat, és a gyalupadot is.

Ezeket már ki kell fizetniük.

Hozzászólásában **Bodó Imre**, **Lengyel Jenő** és **dr. Molnár István** is 6,7 millió forintot javasolt, amit a testület ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadott.

Körzeti eü. szolgálat: terv: 7.200.000 Ft

Dr. Vajda Jenő ismertette, hogy a javaslatban a gyermek-körzetre és a körzeti eü. szolgálatra 8,6 millió forintot szavaztak összesen.

Meghírdették a 4. sz. körzetet, de nem tudja a TB. hogyan reagál erre. Véleménye szerint az állás nem szűnt meg, hanem visszaadták a jogos tulajdonosának, Mátýásdombnak. Enyingen akkor lett 4. sz. körzet, amikor beintegrálták Mátýásdombot.

Orosz Károly: úgy lett 4. sz. körzet, hogy annak idején Enying kapott körzetfejlesztést.

Dr. Tichy László hozzászólásában elmondta, hogy megbeszélésükön **dr. Miljanovits György** és ő is azon a véleményen volt, hogy hárman el tudják látni a körzetet, de **Lelkes doktor** nõ ragaszkodott a 4. sz. körzet kialakításához.

Magyarósi Klára közbevetette, hogy a 4. körzetet a TB elfogadta a tavalyi összeggel, de az idei évre vonatkozóan még semmilyen információval nem rendelkezik.

Dr. Óvári László hangot adott azon véleményének, hogy a gyermek-körzet és azon felül a 3. körzet elég, el tudják látni a feladatot.

Dr. Dobai Lajos ismertette, hogy összehívta a körzeti orvosokat, és ők javasolták, hogy írják ki a pályázatot a 4. körzetre.

Mindennapos téma, hogy az orvosok túlhajszoltak, most mondjunk le arról, amit a TB ad, nem is szólva az ellátás biztonságáról.

Dr. Molnár István: Enyingen nem volt soha 4. körzet, Mátýásdomb volt a negyedik. Nem lehet meghirdetni az állást.

Bodó Imre kérdezte, mi van akkor, ha a három orvos közül egy beteg. Lehetetlen helyzetbe nem szabad hozni sem az orvosokat, sem a lakosságot.

Orosz Károly javasolta, hogy maradjon a 4. körzet, addig lássák el helyettesítéssel, amíg a TB. támogatás megérkezik.

Dr. Molnár István az írásos anyagban szereplő 8,4 millió Ft-ot elfogadja, szerinte abban kell majd döntenet, hogy kell-e a 4. sz. körzet.

A testület a körzeti eü. szolgálatra a 7,2 millió Ft-ot, a gyermek-körzetre az 1,2 millió Ft-ot egyhangúlag elfogadta.

Alkotóház: terv: 1.500.000 Ft.

Dr. Molnár István véleménye szerint az Alkotóházat nem szabad önálló intézményként működtetni. Maradjon továbbra is az iskolánál.

Maximum 500.000 Ft-ot javasol a működtetésre.

Kató Balázs ismerteti a képviselő-testülettel, hogy az Alkotóház működése alatt milyen feladatokat láttak el. A kiegészítő anyagi forrásokat pályázatok útján is megpróbálják beszerezni. Működő intézményről van szó, szükség és igény van rá.

Hordó Lajosné elmondja, hogy az óvoda is sokszor veszi igénybe az Alkotóház szolgáltatásait, kollégáinak nagy segítséget jelent a működése.

Dr. Óvári László a maga részéről örül az Alkotóház létrejöttének. Az 1,5 millió forintos költségvetést meg kell adni. Ha visszakerülne az iskolához, plusz lehetőségektől fosztanak meg a gyerekeket.

Lengyel Jenő csatlakozott Molnár doktor javaslatához, ő is félmillió Ft-ot javasolt.

Tóth Dezső azt a véleményét hangoztatta, hogy az Alkotóház irányítását csak főállásban lehet csinálni. Nemcsak iskolás gyerekek járnak oda, a költségekre 1,2 millió forintot javasolt.

A testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül és 9 tartózkodással ez utóbbi javaslatot fogadta el. (1.200.000 Ft)

INO: terv: 5.800.000 Ft.

Lengyel Jenő szerint ugyan jó, hogy foglalkozunk az idősekkel, de kérdés, hogy ezt a működési kiadást bírjuk-e a költségvetéssel. Megbeszélésünkön arra az egyezsre jutottak, hogy az INO és a bentlakásos INO fenntartására 4,3 millió forintot tervezzenek.

Ezen költségvetési összeggel **Bodó Imre** is egyetért.

Mintegy a pénzügyi viták letisztulásaként **dr. Molnár István** még megjegyzi: Helyes lenne, ha a különböző intézményvezetőkkel tudatosítanák, hogy miben dönthetnek ők, és miben a képviselő-testület: kinek mihez van joga.

Az INO költségvetést 14 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül 4,3 millió forintban fogadta el a képviselő testület.

A helyi járatról:

Dely Csaba: a terveink szerint ez a járat Balatonbozsok és Kabóka között közlekedne, a jelenlegi iskolásjárat ezzel felszabadulna. Az intézmények részéről érkezéssel, indulással kapcsolatos igényeket ismerjük. Egy bizonyos összeget kellene megállapítani a helyi járat jelenlegi díjára. Ez annyit jelent, hogy

(Folytatás a 4. oldalon)

ÖNKORMÁNYZATI NAPLÓ

(Folytatás a 3. oldalról)

az Enying-Balatonbozsok közti bérletért – ami jelenleg 600 Ft – nem kellene fizetni az intézményeknek semmit, mert adott esetben a 100 Ft-os bérletet az utazók saját pénzből is ki tudnák fizetni.

Számítások szerint kb. 1,5 millió forintból lehet üzemeltetni ezt a járatot. A Volán úgy tudja felvállalni ezt a feladatot, ha a bevett díj és az 50 Ft/km díj közötti különbözetet állja az önkormányzat – ha ez a számított összegnél kevesebb az év végén, akkor annyit kell megfizetni.

Tóth Dezső: Leshegyen is felvetődött egy 4 fordulós járat igénye, abban az időpontban, amikor a GEMENC Volán és a Lajoskomárom felé haladó buszok nem közlekednek.

A testület ellenvélemény nélkül egyetértett abban, hogy a helyi járat finanszírozására 1,5 millió Ft a fejlesztések között szerepeljen.

Megalakult az érdekegyeztető fórum

Enying város képviselő-testülete úgy határozott, hogy a kárpótlásra jogosultak köréből Molnár Istvánt, Paska Attilát, Tóth Károlyt, Kiss Sándort, Mészáros Istvánnét, Angyal Lajosné, Tóth Lajost, Varga Lászlót, Csima Lászlót és Csima Gyulát az érdekegyeztető fórumban tagként megválasztja.

Az önkormányzat részéről Lengyel Jenő és Buza Lajos képviselők, szakértőként Nagy József Ödön vesz részt a fórum munkájában.

Új névtábla az iskolán

A testület úgy határozott, hogy az Enyingi Általános Iskola feladatait kibővíti, és elnevezését Enyingi Általános Iskola és Dolgozók Gimnáziumára változtatja.

ENYING VÁROS KÉPVISELŐ- TESTÜLETÉNEK 2/1992. (II. 25.) számú rendelete

A Magyar Köztársaság 1992. évi költségvetéséről és az államháztartás vitelének 1992. évi szabályairól szóló 1991. évi XCII. tv. alapján Enying Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Önkormányzat 1992. évi költségvetéséről az alábbi rendeletet alkotja.

1. § (1) A képviselő-testület az 1992. évi költségvetés összes kiadását 203.640 ezer Ft-ban állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdésben megállapított kiadási főösszeg költségvetési szervek közötti megoszlása: (1. sz. melléklet)

Általános Iskola	60.086 eFt	ebből bér	26.545 eFt
Óvoda	19.462 eFt	ebből bér	10.272 eFt
Önkormányzat	124.092 eFt	ebből bér	23.953 eFt

(3) – A felújítási előirányzatokat a 2. sz. melléklet szerint 12.000 eFt-ban,

– a fejlesztési kiadásokat feladatonként a 3. sz. melléklet szerint 38.840 eFt-ban hagyja jóvá.

2. § (1) Az 1992. évi költségvetés bevételeinek főösszegét a képviselő-testület 203.640 ezer Ft-ban állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bevételi főösszeg források szerinti megoszlását a 4. sz. melléklet tartalmazza.

3. § A képviselő-testület az általa fenntartott önálló költségvetési szervek költségvetési támogatását az 5. sz. melléklet szerint 67.982 ezer Ft-ban állapítja meg.

4. § A rendelet 1992. február 25. napján lép hatályba.

Enying, 1992. február 25.

dr. Dobai Lajos
polgármester

dr. Nagy Lajos
jegyző

Alsótekeresi Faiskola Kft.
8171 Balatonvilágos
Telefon: 80/80-803, 80-917
Telefax: 80/80-808
Telex: 226116

Szakvélemény

az Enyingi Önkormányzat felkérése alapján a kivágott fák értékmegállapítására

Enyingen a Fő út mindkét oldala japánakáccokkal (Sophora japonica) van beültetve. E fák kifejlett korokra kb. 20 m magasságot érnek el, ágrendszerük lehajló, nyálkás húsú hüvelytermései pedig csúszóssá teszik az utakat. E tulajdonságai miatt a japánakác nem való utcafásításra, hanem parkokba, közterekre szokás ültetni.

Enyingen a házak közelsége és a villanyvezetékek miatt koronáigait rendszeresen el kell távolítani, a kialakult vastag törzs felett újra és újra le kell „fejezni”. Ezek a növények nem tudnak karakteres fává fejlődni, nyáron hűsítő lombsátrat képezni, torz képződmények, melyek eredeti funkciójukkal ellentétben nyugtalanságot sugallnak. A rendszeres erős visszavágások miatt nagy sérülések keletkeznek, ennek következtében kialakul a bélrohadás, melyek a kivágott fák törzsében jól megfigyelhetők voltak. Az évenkénti visszavágás ezen túlmenően jelentős munkaráfordítást és költséget is jelent.

A japánakác sorfaként történő kiültetése tehát nem volt szerencsés választás. Utcafásításra, házak mellé, villanyvezetékek alá gömbkoronát képző, vagy kisebb növekedésű fák ültetése javasolható.

A fentiek miatt a kivágott, beteg fák minden szempontból értéktelenek voltak.

Alsótekeres, 1992. március 10.

Spanyár György
okl. kertészmérnök

HASZNÁLATI UTASÍTÁS:

Válasszon ki egy nevet a naplóban szereplők közül. Olvassa végig az összes előforduló megnyilatkozását. Próbálja kitalálni, hogy most tulajdonképpen melyik az a réteg, akit képvisel? (Enying polgárai közül.)

Ha van megfejtés – némely névnél – örömmel vesszük, ha közli velünk...

– a szerk. –

Az alkotás boldogsága

– egy megnyitó kapcsán –

Ma, amikor a vidéki kulturális élet folytonos vergődésének lehetünk tanúi és egyben részesei is, kiemelkedő példaként említhetjük meg a városavató ünnepségsorozat rendezvényeinek keretén belüli Alkotóház kiállítását egybekötötti megnyitóját.

A könyvtárból lett ház átalakult, megszépült, két foglalkozótermével és galériájával készen áll feladata betöltésére. A rajzborította falakon alig fedezhető fel pár négyzetcentiméternyi szabad felület, a faszervezetekből alakított polcokon az agyagfigurák sokasága dicséri az alkotókészségükről tanúbizonyságot tett gyermekeket és kisebb részben a felnőtteket.

Az ünnepségen a ház két vezetője mellett (Kató Balázs, Katóné Szántó Márta) megjelent dr. Dobai Lajos polgármester és mintegy félszáz alkotó és érdeklődő.

A polgármester megnyitó szavaiban elmondta, hogy egy régi álmot megvalósulásának lehetünk tanúi. Majd Kató Balázs szólt pár szóban arról, hogy hogyan született meg az Alkotóház. Mindenekelőtt fejtette, hogy az álmot realizálása egy közös munka eredményeként történhetett, és a munkálatokban résztvevők mellett fontos segítséget nyújtottak Petrics István, László Mihály és Nagy Lajos mesteremberek. Reményét fejezte ki a tekintetben, hogy az alkotni vágyó emberek számára a nyílt tér lehetőséget fog teremteni a képességeik kibontakoztatására és fejlesztésére; s ezáltal a helyi intézmény a környékbeliek szempontjából is remélhetően hasznos célt fog betölteni.

Nem mundeget az sem – folytatta beszédét –, hogy az idegen tájakról érkezetteknek immáron bizonyosságot adhatunk a városunkban élők szorgalmáról, tehetségéről, megmutatva, hogy mit tudnak az itteniek.

A rövid megnyitó szavak után a díjak kiosztására került sor különböző korcsoportok szerint, továbbá egyéni és csoportos munkákat jutalmaztak abból az alaptól, melyet az önkormányzat, az enyingi és a balatonbuzsoki általános iskolák ajánlottak fel erre a célra.

Egy feltűnő dolgot szeretnék megemlíteni, ami bennem megragadt a boldog gyermekarcok koszorújában. A kiosztott könyvek tartalmáról lenne szó, melyeket ha tulajdonosaik forgani fognak, egy lépést ismét tettünk a civilizáltabb, kulturáltabb városért. A szépirodalmi könyvek mellett, történelmi és művészettörténeti kiadványok kerültek ugyanis kiosztásra.

A rövid, ámbar igen kellemes hangulatú megnyitó után dr. Dobai Lajos polgármester urat kértem meg arra, hogy szójon pár szót az Alkotóház jövőjéről.

– Sikereseink éri a megnyitó utáni percekben azt, amit Önök közös erővel létrehoztak?

– Attól, ami itt látható és hallható volt, onmagától sikeres az egész, attól, hogy ilyen sokan eljöttek.

– A felhívás?

– Lassan fog menni. Azt lenet mondani, saját erejéből kell erőt az Alkotóháznak továbbfejlesznie, mert a jóvágyított költségvetés különösebb fejlesztésre nem ad lehetőséget. Még egy ügyletközmény vásárlása befér az idei kiadásokba, de azon kívül az alkotók leginkább továbbfejleszteni a házat.

– Milyen összeggel támogatják az Alkotóház üzemeltetését?

– Ha jól emlékszem 1.200.000 Ft-tal, amely tartalmazza a bér- és energiakiadásokat és egy nagyon szerény összeg marad a kemence megvásárlására.

– Úgy tudom, a volt Ramovill üzletben az itt készült alkotások értékesítésére is gondoltak?

– Tavoli az elképzelés, hogy lesz olyan alkalmas munka, amely egyáltalán értékesítésre számíthat. Eleve az Alkotóháznak nem lehet elsődleges célja, hogy értékesítésre készítsen bármit; arra kell a feltételeket biztosítani, hogy mindenki kiélhesse alkotókedvet.

A polgármester úr után lássunk néhány díjazottat. Vajon Ön mit szólnak, miként vélekednek az Alkotóházzal. Elsőként egy balatonbuzsoki kislánynak fordulok, Takács Mónikához, akiből őmienek a szava, szinte kérdeznem sem enged – olyan spontán és folyamatosan beszél munkájukról és természetesen saját alkotásairól.

– Ez az első kiállítás, amelyen részt vettél?

– Igen, ez az első. Egyenleg pályáztam rajzaimmal. A ceruzarajzokat szeretem leginkább. A kiállított képeim között vannak régebbiek is, amelyeket 12 éves koromban készítettem.

– Melyik a legkedvesebb rajzod?

– A Samson aotós bosszúja a legkedvesebb, de nagyon szeretem a Munkácsy után készített Rab lovas című rajzot is.

– Ki tantított a rajzolásra?

– Balatonbuzsokon dr. Csikné a tanárnőm, tőle tanultok rajzolni. A vágyam az, hogy vászonra fessek, de más elképzeléseim is vannak, a rajzolás csupán a hobbim. Kiseb koromban nagyon izgatott a régeszét és régeszét szerettem volna lenni.

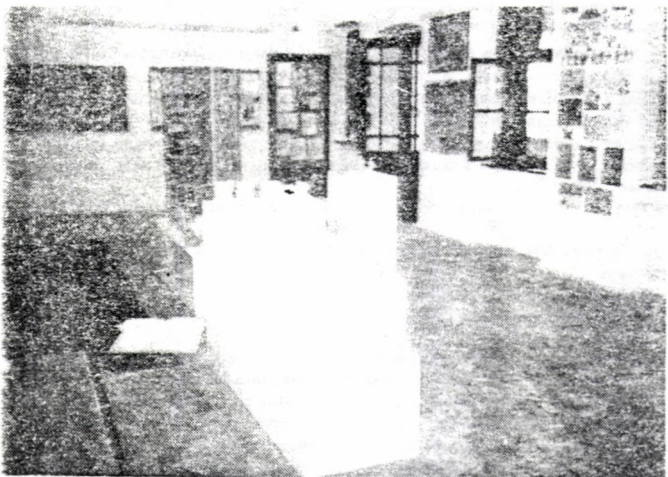
Két fiút is megkérdeztem a díjazottak közül, Varga Gyula és Keresztes Gábor a következőket nyilatkoztak.

– Gyula, mivel pályáztál?

– Grafikai és festéssel sikerült díjat nyernem. Ezek közül a grafikai kedveim inkább.

– És te, Gábor?

– Monotípiákkal és agyagozással, ez az a terület, ami igazán érdekel és közel áll hozzám.

– Mióta foglalkoztok a rajzzal, agyagozással?

– Kiskorom óta rajzolok, ez az első számú kikapcsolódásom a motorozással együtt – mondta Gyula.

– Az Alkotóház keretein belül 2-3 hónapja agyagozom, de az érdeklődésem sokkal régebbi keletű ez irányba – válaszolta Gábor.

– Szeretnéd-e felnőtt korotokban valamilyen művészi pályán elhelyezkedni?

– Másodállásosan szívesen lennék dekorátor, de ez nem életcélom.

– Igen, a szobrászat az, ami igazán érdekel és szívesen foglalkoznék vele felnőtt koromban is.

Az első nyílt napnak immáron vége, de ne fedjük:

mindazok számára, akiknek van kedvük a mai gyorsléptű világban lassítani a tempót, lefedezve ezáltal az alkotás örömteli pillanatait, a befejezett mű láttán a katartikus élményét a szépnak, azokat szeretettel várja az enyingi Alkotóház.

– FRI –

A VÁROSAVATÓ ÜNNEPSÉG- SOROZAT KÉPEKBE

Koszorúzás a nemzet ünnepeén...

Őnt is...

*Az ünnep vendége: Keresztes K. Sándor
miniszter úr*

Jé, nézd az meg mit csinál!...

Enying címere a tányéron...

A pillanat tanúí...

Kovács Apollónia, mint a fergeteg...

Akarni kell... s menni fog

A nagy élmény... kissé megilletődve

Jól hallasz? Jancsi bohóc...

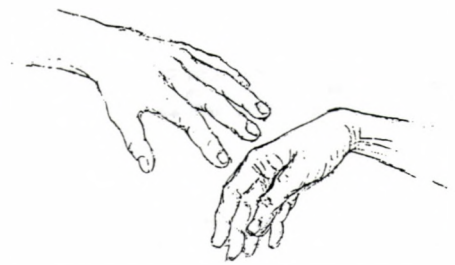
Dalol a General Pause...

*Hogy mitől vagyok ennyire formában?...
Kovács Kati az Akác vendéglőben*

Sz.G.Cs. ... ?

Vajon mit rejt e számunkra még új rövidítés, mellyel az utóbbi időben városunkban itt-ott találkozunk? A felvetődő kérdés indokolt, hiszen kevesen tudják. Akik igen, közük van hozzá. Mások legfeljebb sejtik, hogy ismét valami olyasmiről lehet szó, amit a szükség hívott életre.

Nagy Mária, az Sz.G.Cs. vezetője készséggel tájékoztat.

Az Sz.G.Cs. nem más, mint: Enying Város Szociális Gondozási Csoportja, melyet a Polgármesteri Hivatal 1992. február 1-vel hozott létre. Működési területe Enying Város közigazgatási területére terjed ki.

Kezembe kapom a tervezett Működési Szabályzat másolatát, mely objektív okok miatt még nincs jóváhagyva. Erre az Egészségügyi és Szociális Bizottság lenne hivatott. Az elnöki teendőket ellátó Vajda doktor sajnos betegállományba kényszerült, így az ügynek ez a hivatalos része egyelőre várat magára. Az élet azonban nincs tekintettel semmiféle körülményre. Nem érdeklik a hivatalos formulák, könyörtelenül zajlik. A gondok naponta termelődnek – az utóbbi időben sajnos hatványozottan –, ezek megoldásért kiáltanak. Így a csoport tagjai a fentiek ellenére nem tétlenkedhetnek, máris nyakig vannak a munkában. Mielőtt azonban ennek tartalmát részletezném, három fontos dolgot idézek a Működési Szabályzat tervezetéből!

– Az Sz.G.Cs. nem önálló jogi személy, hanem a Polgármesteri Hivatalnál működő felnőttvédelmi és szociális valamint gyámhatósági és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó szerv mellett párhuzamosan működő csoport.

– Az Sz.G.Cs. az egyén vagy család problémáinak megoldásában csak akkor vesz részt, ha az állampolgár ahhoz segítségét kér vagy a felajánlott segítséget elfogadja.

– Az Sz.G.Cs.-vel kapcsolatba kerülő állampolgár tudta és beleegyezése nélkül semmilyen adat nem szolgáltatható ki.

Az elnevezésről már sejthető, hogy a munkacsoport milyen irányban tevékenykedik. A bajba jutott egyének, családokon próbál segíteni a maga sajátos módján és lehetőségein belül. Ezt szimbolizálja az egymás felé nyúló két kéz, mely felhívásai, hirdetései jelképként megjelenik.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság felügyelete alatt működnek. A kapott jelzések és saját információik alapján feltérképezik a problémákat, közösen megbeszélik a teendőket, megosztják a feladatokat.

A Polgármesteri Hivatalhoz beérkező segélykérelmekhez ők készítik a környezetanulmányt, melyet minden esetben családlátogatás előz meg. Ha bárki valamilyen oknál fogva nem képes, nem tudja saját ügyét intézni, az Sz.G.Cs. tagjai az illető kérésére eljárnak, illetve tanácsot adnak, a megfelelő szervhez irányítják.

Ha a kiutalt segítyt feltehetően nem arra a célra költené a család, amire kapta, akkor helyettük vagy velük együtt megvásárolják a szükséges dolgokat a családtagok részére.

Bizonyára sokan találkoztak már a Segíts, hogy segíthessünk!!! című felhívással. Ez egy folyamatos, gyűjtési akciót hirdet, mely mindenkinek szól. Megunt vagy feleslegessé vált ruhaneműt, használati tárgyat, játékot, sporteszközöket, könyvet stb. lehet felajánlani a rászorulóknak, amit a Polgármesteri Hivatal 5. szobájában lehet leadni mindennap 8 órától 16 óráig, kedden 8 órától 18 óráig – szombat és vasárnap kivételével.

Programjukban szerepel különböző témában tervezett előadássorozat, mely közérdeklődésre tarthat számot. Ilyen volt a március 9-én, a könyvtárban megtartott tájékoztató a Gyógyszerfogyasztás hatása és mellékhatása címmel, melyet Szabó Attila gyógyszerész-vezető tartott.

Terveznek ingyenes jogi tanácsadást is a lakosság szolgálatára. A Működési Szabályzat tervezetében szerepel a gyorssegély, mint segélyezési forma.

Ha valaki hirtelen kritikus helyzetbe kerül és segítségre szorul, akkor lépne be ez a megoldás. Az ötlet indokolt és nagyon emberi. A bürokratikus része viszont finomításra szorul, mert a segélyek jóváhagyása az Egészségügyi és Szociális Bizottság joga. Ez pedig kéthetenként ülészik. Akit a szükség megszorít, és ma kell az a bizonyos összeg, annak egy vagy két hét múlva már lehet, hogy hiába adnak segítyt, nem sokra megy vele.

Ahhoz, hogy a tényszerűen felsorolt feladatoknak valaki meg tudjon felelni, nem prózai tulajdonságokkal kell rendelkeznie. Aldozatkészség, önzetlenség mindenekelőtt. Emberi együttérzés, élettapasztalat, nagyfokú tapintat és nem utolsósorban helyismeret, személyes kapcsolatok. És semmiképpen nem hátrány, ha valaki belekóstolt a kiszolgáltatottság érzésébe, netán nagycsaládban nőtt fel, ahol meg kellett tanulnia lemondani a másikért és osztozni örömben, bánatban, gondokban egyaránt. Ilyen köveken lépkedve érkeztünk csak el az empátia képességéhez, melyre korunkban egyre nagyobb szükség van. Az érzéketlenség, a közömbösség idegen az embertől, nem méltó hozzánk.

Ennek a munkacsoportnak a megszületése is ezt igazolja. Amikor Nagy Mária bemutatta munkatársait, úgy éreztem, megbízható, őszinte segítőtársai, akik birtokában vannak mindannak, amire ehhez a humánus tevékenységhez szükség van.

Zsovár Lászlóné, Tóth Tiborné, Szalainé Kiss Ágnes és Molnár János.

Kívánom, hogy sikeresen végezzék munkájukat a rászorultak örömeire és mindannyiunk megnyugvására! Erőt és hitet ehhez a nehéz feladathoz.

Az Sz.G.Cs. ügyeleti szolgálata:

**Polgármesteri Hivatal 5. szoba
Hétfőtől péntekig 8 órától 16 óráig.**

Mátyás Gáborné

Küldöttgyűlés előtt az ÁFÉSZ

Az 1991-es gazdasági év ugyan december 31-ével véget ért, az intézmények, vállalatok, így az Enyingi Egyesült ÁFÉSZ is most terjeszti elfogadásra küldöttgyűlése elé az elmúlt év eredményét, s most ismerteti az új vezetőség az elkövetkező évre, évekre szóló koncepcióit. Pár éve még azt mondtuk, ÁFÉSZ-ünknek meghatározó szerepe van Enying és környékének élelmiszerezés, ruházattal és vegyiparcikkal való ellátásában. Mára már más a helyzet. Hogyan látja ezt az elnökhelyettes asszony, Tóbel Ferencné?

– Tulajdonképpen a szerepünk valóban csökkent, de ez a csökkenés inkább csak látszólagos. Valójában az alapellátást még mindig az ÁFÉSZ biztosítja. A szerződéses módon vagy vállalkozásban üzemelő egységek a szerződésben vállalt profilt nem változtathatják meg, csak az ÁFÉSZ hozzájárulásával. Tehát gyökeres változás nem állt be e téren. S bár a hagyományosan üzemelő egységek száma lényegesen csökkent, árbevételük az összforgalomnak mintegy a felét teszi ki.

Mit mondanál el legszívesebben az elmúlt évről az olvasóknak, a szövetkezeti tagoknak?

– Ami a legfontosabb, mindenféle nehézség ellenére sikerült eredményesen zárni az elmúlt évet, s az eredmény kizárólagosan árbevételből származik. Nem folyamodtunk semmilyen pénzügyi tranzakcióhoz. Az előző évek gyakorlatának többszörösét fordítottuk állóeszköz fenntartásra az egész területen, több községben, és Enyingen is. Pl.: Kislángon és Lepsényben valamennyi egységünkbe bevezettük a vizet, Polgárdin és Enyingen a fűtést korszerűsítettük. Emellett igyekeztünk dolgozóink kereseti viszonyain is javítani. A teljes munkaidős dolgozóknak 45,5%-os volt a béremelés. Forintosítva ez azt jelenti, hogy 8.600 Ft-ról 11.800 Ft-ra nőtt az átlagbér, amihez a korábbi 800 Ft-os étkezési hozzájárulást is megemeltük 2.000 Ft-ra.

Beszélg a vagyonnevesítésről, vagyonjegről. Én úgy érzem, ebben megelőztük az új szövetkezeti törvényt.

SZENES KALÁSZOK

Tudósítást akartam írni az enyingi Termelőszövetkezet március 17-i közgyűléséről.

De aztán beleremegtem a tornatermet zsúfolásig megtöltött embertömeggé jőzán hitébe, földszagú konok akarataiba: hát hogy már csak nam Ady kora jön vissza, s „szenes kalászkok énekelnek, gonosz csúfos éneket”...? Nem kellett volna Bodri Gyula elnöknek mondania sem, érezni lehetett, ez a megjelenési arány, ez egy demonstráció volt a szövetkezet mellett. Belesajdultak a sejtjeim: nagyapámtól, apámtól mindig azt hallottam, csak az a cselédors, az ne jöjjön vissza, s most itt azt mondják: van, ki 1000 holdakra nyújtott be igényt (ráadásul soha nem is volt annyi a tulajdonában).

Közölhettem volna számokat, rajzolhattam volna térképet az új földosztásról – de láttam az arcokon, ők ezt ismerik, ők, a TSZ tagjai tudják, hogy ezt a harcot nekik kell megvívniuk, és ők ezt így együtt akarják.

Ötszáznegyven olyan embernek, akiknek hosszabb rövidebb tagsági munkája gyümölcséből most mintegy négyszázan még enni kérnek.

Adjatok, ha jár... de Ti is élhettek... Adjatok, mert ők is megszenvedtek... de Ti is élhettek... mert nemcsak „titkon” titétek „e bús élet s a kalász”.

Tudósítani akartam, de csak ez a jegyzet született... s talán a remény.

– kijá –

– Valóban kell erről beszélni. A szövetkezetek átalakulásáról szóló 1992. évi 2. sz. törvény szerint az általános fogyasztási szövetkezetek vagyonuk 70%-át vonhatják be a vagyonnevesítésbe. A tagok szövetkezeti üzletrészt kapnak, amely után évenként osztalékot fizetünk. Az üzletrész mértékének meghatározásánál a fenti törvény értelmében jártunk el, vagyis úgy, hogy az feleljen meg a vagyon létrehozásában és gyarapításában való közreműködés mértékének, figyelembe véve a tagsági viszony időtartamát, a személyes közreműködés súlyát és arányát, a vagyoni hozzájárulás mértékét. A vagyonnevesítésről a tavalyi küldöttgyűlés határozott úgy, hogy három ütemben történjen meg a végrehajtása. Az első ütemben felosztottunk 14.257.500 Ft-ot, ez a felosztható vagyon 20%-a. A II. ütem végrehajtása is megtörtént. Ez és a III. ütemben felosztható vagyonjegyek együtt kerülnek ki a tagsághoz. A felosztott vagyon közel 50 millió Ft. A felosztási alapelveket a részközgyűlések jóváhagyták, a végső határozatot a küldöttgyűlés mondja ki. Úrtervezük, hogy azok számára, akik már az I. ütemben részesültek vagyonnevesítésben, üzletrészüket után nettó 10% osztalékot fizetünk. A tagi alaprészejegyek után nettó 12% osztalékot tervezünk. Ha már pénzről, fizetésről beszélünk, hadd mondjam el: szívesen vesszük a lakossági kezdeményezéseket, betételhelyezéseket, amelyekre, ha egy éven belüli a betételhelyezés bruttó 30%-os, ha egy éven túli a lekötés bruttó 33%-os kamatot fizetünk. Nem titkoljuk el, hogy a kamat 20% forrásadó köteles, ezért kifizetésekor nettó 24% illetve 26,4%-os kamatot kap kézhez a betételhelyező. Ez törvény, más intézmények is kötelesek a forrásadóval csökkenteni a kifizetett kamatot.

Emltetted a részközgyűléseket. Én is voltam néhányon Enyingen és Polgárdiban is. Legnagyobb problémát az jelenete, hogy a tag nem képviselhetette magát a részközgyűlésen. Illetve, ott lehetett a képviselője, de sem aláírási, sem szavazati joga nem volt. Mondd el, erre miért is volt szükség. Nem vagyok biztos abban, hogy igazán megénekte a magyarizacunkat mindenki. És még valami, milyen szerepük van a részközgyűléseknek?

– Az 1992. évi II. sz., a szövetkezetek átalakulásáról szóló törvény előírja, hogy a tag csak személyesen járhat el tagi jogainak ügyében. Mostantól tehát meg kell szokni tagjainknak, hogy részközgyűléseinken személyesen vegyenek részt. Azt azonban tudniuk kell, hogy igazolt távolmaradásuk (betegség vagy munkaidő beosztás) semmilyen hátránnyal nem jár, ugyanolyan jogaik maradnak, min' a megjelenteknek. A részközgyűléseknek fontos feladatuk van. Saját soraikból választanak küldöttöket, akik aztán különböző bizottságokban, vagy csak egyszerűen küldöttként képviselik választóik jogait, közvetítenek a tagság és a szövetkezet vezetése között. Ezenkívül a részközgyűléseken választják meg a helyi intézőbizottságok elnökeit és tagjait.

Az új szövetkezeti törvényt olvasva felmerül a kérdés, szövetkezet marad-e a szövetkezet? Felmerült-e a kiválás vagy szétválás lehetősége? Az önkormányzatok hogyan reagáltak a szövetkezeti törvény megjelenése után?

– A részközgyűléseken elhangzottak, valamint az igazgatóság és a Felügyelő bizottság véleménye alapján az új szövetkezeti törvény életbe lépése után is szövetkezetként kívánunk tovább működni. A lehetséges más formák, mint a KFT. vagy RT. ekkora taglétszám mellett, és ilyen kiterjedt területen véleményünk szerint működőkép-telen volna, ergo ez a forma a legmegfelelőbb. Az átmeneti törvény lehetőséget ad a kiválásra. Polgárdin fontolgatják is ennek lehetőségét, de ezt konkrétan csak a küldöttgyűlés és a vagyonnevesítés megtörténte után kezdeményezhetik. Két önkormányzat nyújtott be az átmeneti rendelkezések alapján ingatlanokra igényt. A lepsényi és a polgárdi. Azonban olyan egységeinkre tartanak igényt, amelyeket ma is az eredeti céloknak megfelelően használunk, vagyis kereskedelmet folytatunk bennük, így nincs mód arra, hogy visszakapják.

Köszönöm ezt a hosszúra nyúlt beszélgetést. Én hadd tegyek hozzá még annyit: kezembem van már a küldöttgyűlés anyaga. Hízelgés nélkül mondhatom, nagyon jó. Bízunk a küldöttek gyakorlatias gondolkodásában, a küldöttgyűlés sikerében.

Grósz Ferencné

AZ „ÖRÖK” NEMERE?

(író-olvasó találkozó Enyingen)

Úgy tűnik Enyingen nem érvényes a Galaktika című lapban megjelent ironikus üzenet Nemere István számára, miszerint:

„El ne gyere, eredj arra, / Jobb Nemere, mint Nemarra.”, mivel a fura rímekkel tűzdelt versikét megcáfolva öt éven belül másodszor lett író-olvasó találkozó alkalmából vendége községünknek, immáron városunknak.

A könyvtári dolgozók a közkívánatra engedve hívták meg az író, akit az egyik tábor szeret, a másik meg „temet”, hogy stílusosan a rímelésnél maradjunk.

Amint azt megtudhattuk, legyen bármelyik tábornak is igazsága vagy részgazsága, a kölcsönözhető 34 könyve tekintetében jó olvasási arány mutatkozik.

A vádak, miszerint rombolja a közízlést, elvonja az olvasókat a valóban szépirodalmi írásoktól a mindenképpen könnyebb műfajnak, amitől, ámbár fölöttébb szórakoztató és néha gondolkodásra is késztető, saival, hívei éppen olvasásával, könyvei megvásárlásával cáfolják. De on cáfolat-e mindez?

A is tény, hogy leesett állak és tátott szájak csüngtek szavain ez alkalommal is. Előadói stílusa lezser, könnyed, hangulatával fölöttébb magával ragadó. Az előadás során az idegen égitesteken vélhetően létező civilizációktól a természetgyógyászatokhoz közel álló kéz – érintő gyógyítási módszerekig mindenről esett szó.

A kérdések és válaszok egyaránt nyitottak maradtak, a levegőben lógtak, lógnak vagy éppen lebegnek, mint a megtáncoltatott asztal. Ismertetett tényeire magyarázatokkal nem szolgált, a jelenségek lényegei a homályosság barlangjaiban pihennek. Ám, hogy ilyen is létezik, immáron tény. Igen, vannak ilyenek.

Szóval szórakoztató órák részesei lehettünk, s az, hogy a reinkarnációból egy adott percben „reinkortációt” faragott a hallgatóság soraiból valaki, az a Bakos-féle Idegen szavak szótárának gyér forgatását jelzi.

Vajon mi maradt meg az Íróban a találkozó után, erről és még pár témáról kérdeztem meg Nemere Istvánt az előadás után.

– Milyenek érezte a találkozó hangulatát?

– Jó volt, mert nem mindig jó: ez egy normalis találkozó volt. Észrevehette, hogy vannak előre elkészített humor-patronok, amelyek segítségével egyrészt lemérhetem, hogy mennyire figyelnek a jelenlévők

és mennyire nincsenek megijedve, mert főleg régebben előfordult, hogy halálos komolysággal ültek és nem mertek nevetni, mert úgy érezték ez tényleg valamilyen előadás lesz.

Ilyenkor föllázítom a hangulatot, észreveszem, mennyire veszik a lapot, hogy figyelnek, és a humorra hajlamosak-e. Ezek után már én is jobban beszélek, és közben állandóan figyelem az arcokat, hogy mi újság van? A legvégső mérés az, hogy mennyit kérdeznek.

– Az enyingi közönség hogyan vizsgázott e tekintetben?

– Remekül vizsgázott a közönség.

– A 131. könyve után mikor jelenik meg a 132., és miről fog szólni?

– Nehéz megjósolni, hogy pontosan melyik jelenik meg, mert egyik megelőzheti a másikat, de a jövő héten biztosan megjelenik az Evolúció vagy teremtés? című könyvem.

– Ez valahol az evolúció és a Biblia összevetése lesz?

– Nem Biblia, hanem egy tudományos téma, amiben arról van szó, és erről kevesen tudnak itt nálunk, hogy 1980 óta igen neves tudományos elmék megkérdőjelezték a darwini evolúciót. Pontosabban tudományos érvekkel bizonyítják annak hibás voltát, vagy meg sem történtét, ugyanakkor ez nem azt jelenti, hogy a teremtés-pártiaknak van igazuk, holott érdekes módon azok is tudományos érvekkel próbálják a teremtést, mint olyat bizonyítani. Namármost, a vitában, mint annyiszor, próbálok középen állni, és hol az egyikbe, hol a másikba rúgok egyet, tesztek ellenérveket mindkettőnek. Ez szerintem egy nagyon érdekes könyv, nem azért, mert én írtam, hanem a téma olyan, hogy nálunk erről egyszerűen nem beszéltek eddig.

Érthető okokból az előző rendszerben nem propagálták, hogy Darwinnak ne lehessen igaza, most pedig meg nem került elő ez a téma, ez lesz az első komoly dolog erről.

– Tehát ez a könyv feszeget egy harmadik utat?

– Hát persze, van szó egy harmadik lehetőségről is, de a könyv főleg a kettő kritikája, bírálata, ütköztetése.

– Mi a véleménye a Dániken-féle kutatásokról?

– A szemlélet közel állíthat, az érdeklődési köröm sokszor hasonlít is, de mégsem az, mert ő mindent egy idegen civilizációval magyaráz, és annak többszöri beavatkozásával a földi emberek történetébe; én meg nem állítom, hogy ez biztosan így volt, ha voltak is, nem biztos, hogy beavatkoztak. Elismerem azt az érdemét, hogy több millió ember számára ezt a témát úgy megmozdította az agyokban, hogy az ő hatására elkezdtek foglalkozni őstörténettel, csillagászattal. Ez óriási érdem, hiszen neki több mint negyvenmillió példányszámban jelentek meg könyvei. Az már egy más kérdés, hogy pályája elején olyan hülyeségeket írt, amit később beismert.

– Igaznak érzi-e, hogy manapság az UFO-jelenségek eldugni akarják a gazdasági helyzet problémáit? Ezt az előadás egyik részvevője is megpedzette.

– Én nem úgy érzem, hogy eldugják, hiszen ezek a problémák élnek, nem lehet elmenekülni, ezek megvannak, és az embereket sok másnon kívül érdekli ez is, akkor miért ne kapnák meg a választ egy olyan embertől, aki akkor is mert foglalkozni ezzel a témával, amikor nem dicsérték meg érte.

– Balzac egyik idézetével szeretném szembesíteni: „Az Irónak azt a célt kell maga elé tűznie, hogy erkölcsileg megjavítsa a maga korát, másülönben csak hiú mulattatója az embereknek”; én még megtoldanám azzal, hogy álmítója is. A sci-fiben az ámitás és a mulattatás benne van.

– Mindenképpen benne van, de benne van abban más is.

A sci-fiben benne van, akár gyermekeknek, akár felnőtteknek szól, hogy olyan világ felé megyünk, amit jó ha megismernek, mert ez nem a távoli jövő, hanem a mi életünk. 13 év múlva elmennek a Marsra. Mi még fogjuk látni a mi életünkben az első gyermeket, aki nem a földön fog születni. Erre fel kell készíteni az embereket.

– Ebben hisz, vagy csak reménykedik?

– Ebben biztos vagyok. Ez nem hit és remény kérdése. Ez a folyamat most is megy állandó jelleggel, megyünk, menetelünk a világűr felé. Erről külön lehetne sokáig beszélni.

– Köszönöm a beszélgetést.

Gyógyítható-e az egészségügy?

Tény, hogy az egy főre jutó orvosok számában és a kórházi ágyak tekintetében jobban állunk, mint a legtöbb fejlett állam, de ma az egészségügyre mégis az elszemélytelenített, centralizált, az alapellátást lezüllesztő struktúra és a személyes érdekeltség teljes hiánya jellemző.

Minden tisztázatlansága ellenére ezért tűnik igazán jelentős változásnak a szabad orvosválasztás bevezetése. A háziorvosát áprilistól mindenki maga választhatja meg. Erről és még sok más kérdésről beszélt a rádióban Jávor András, a Népjóléti Minisztérium közigazgatási államtitkára. Az elhangzott riportból tallóztunk...

Ha már választottunk és az orvosunk tartósan beteg, akkor kihez fordulhatunk?

Természetesen az orvos helyetteséhez, senki nem lesz ellátatlan. Az önkormányzatok feladata lesz az, hogy gondoskodjanak a megfelelő helyettesítésről.

Aki nem az állandóra bejelentett lakóhelyén lakik, hanem az ideiglenesen, választhatja-e az utóbbi körzetben a háziorvosát?

A választás nem az állandó lakhely szerint szól, pusztán csak a kártyákat küldjük ki eszerint, de mindenki a tartózkodási helye szerint kell, hogy orvost válasszon.

Több nyilatkozatban olvasható, hogy az egészségügyi tárca azt tartaná a legjobbnak, ha az orvosok magánjogi szerződést kötnének az önkormányzatokkal és a betegbiztosítókkal. Mi lenne ennek a haszna?

Ennek a haszna az lenne, hogy az orvos mintegy önálló egzisztencia jelenne meg a betegellátásban és lényegesen hatékonyabban tudna mind gazdaságilag, de legfőképpen szakmailag gyógyítani. Önállóan lenne felelős a betegellátásért, az állampolgárért, azaz hogy hogyan szervezi meg a rendelését, milyen embereket alkalmaz, kik a munkatársai, hogyan lép be a továbbképzési rendszerbe. Az ilyen gyakorlattal bíró országokban megmutatkozott, hogy a privát ellátás, a privát praxis nagyon komoly előnyökkel rendelkezik a jelenlegi működéssel szemben.

Arról is hallhattunk, hogy ez tulajdonképpen nem éppen a szegény rétegeknek kedvez...

Nincs különbség szegény és gazdag betegek között. Ez a rendszer, amit most bevezetünk, az állampolgárok számára teljesen egyforma. Senki sincs arra kényszerítve, hogy bármiféle plusz eszközt, pénzt adjon az orvosnak, hisz a biztosítási díjat már akkor kifizeti, amikor levonják a béréből, fizetéséből vagy más jövedelméből a társadalombiztosítási járulékot.

Na, de hát azt Ön is tudja, hogy ez nem egészen így van...

Természetesen tudom, hogy létezik a paraszolvencia Magyarországon, és dőreség lenne azt várni egy ilyen rendszer bevezetésétől, hogy egyik napról a másikra megszűnik. A meggyőződésem az, hogy azzal párhuzamosan, ahogy be tudunk vezetni egyre több piaci elemet, a teljesítményfinanszírozást, szabad orvosválasztást a rendszerbe; illetve megfelelően tudjuk finanszírozni a szolgáltatásokat – és ha a beteg is tudja, hogy amikor választ egy orvost, akkor attól annak az orvosnak az egzisztenciális biztonsága nő és haszna, gazdasági haszna is van –, akkor meggyőződésem, hogy fokozatosan vissza fog szorulni hazánkban is a paraszolvencia – és ez a cél.

Nem tartanak-e attól, hogy valamiféle egészségtelen versengés alakul ki a betegekért, vagy ahogy Ön is említette, itt pénzről van szó... Egyáltalán, mi az az ésszerű felső határ, hány beteget képes ellátni egy orvos?

A háziorvosnál és a házi gyermekorvosnál különböző ez a létszám. A házi gyermekorvos esetében 800-1000 beteg körül, a háziorvosnál 1500 és ennél valamivel több is lehet. Természetesen tudjuk azt, hogy versengés lehet. Egy egészséges versengés, a etikusság körülmények között zajlik, azt hiszem, megengedhető. Ez rendelkezik úgy a jogszabály, hogy minden orvosnak joga van, közölni magáról azokat az adatokat, amelyek pl. a képesítését jelentik; ezt a jegyzőnek ki is kell függesztenie, közszemlére kell kitennie. Az orvos pedig saját magáról, ill. rendelőjének felszereltségéről is közölhet adatokat, természetesen a Magyar Orvosi Kamara etikai normáival összhangban.

Milyen kérdésekre hívná még fel a figyelmet?

Sok megválaszolatlan kérdés van még biztosan, hiszen nagyon nagy a bizonytalanság ezen a területen. Beszélni kellene arról, hogy a jövőben hogyan lehet táppénzre kerülni, mi lesz a keresőképtelenség és a keresőképesség szabályozása, hisz itt egy új rendszer lép be. Megszűnik az ún. táppénzes felülvizsgálati rendszer, amely a járóbetegre arra kényszerítette, hogy megjelenjen bizonyos időszakra a felülvizsgálaton. Más jellegű lesz a felülvizsgálat, átszerveződnek a főorvosi bizottságok. Ki fog alakulni a biztosító orvosainak egy szervezete, amely pont ezt a felügyeletet, ellenőrzést biztosítja.

Megváltozik az egész betegellátás rendszere, de hangsúlyozni szeretném, ez nem történhet egyik percről a másikra, ez egy folyamatnak lehet csak az eredménye, amelyet most kezdünk el.

Az olvasott válaszok ismeretében nincs más dolgunk, mint várni a biztosítási kártyára... és választani.

– szerk

H. CAULFIELD

Kindlyfalcon

Egyszer régen az állatok elhatározták, hogy tenniük kell valamit az új világ igényeinek kielégítésére.

Iskolát alapítottak. Elfogadtak egy futásból, mászásból, úszásból álló tantervet.

A tanterv adminisztrálásának megkönnyítésére minden állat minden tantárgyattantult.

A kacsa úszásból kitűnő volt, tulajdonképpen jobb, mint a tanítója, de repülésből éppen csak átcúszott, és nagyon rossz volt futásból. Mivel nagyon lassan futott, tanítás után benn kellett maradnia, sőt az úszást is ki kellett hagynia, hogy a futást gyakorolja. Ez addig folytatódott, amíg úszóhártás lábát megerőltette, és úszásból csak átlagos szintet teljesített. Az iskolában az átlagost elfogadták, és senki sem nyugtalanodott, a kacsa kivételével.

A nyúl futásból a legjobbak között kezdett, de a túl sok felzárkóztató úszás miatt idegösszeomlást kapott.

A mókus kitűnően mászott, amíg nem frusztrálódott a repülésórán, ahol a tanár arra biztatta, hogy a földről kezdjen, ne a fa tetejéről lefelé.

A túlterheléstől izomlába volt, és végül mászásból hármast, futásból kettest kapott.

A fűlesbagoly problémás gyereknek számított, ezért szigorúan büntették is. Mászórán ugyan a legjobb volt, de nem lehetett rávenni, hogy ne a saját elképzelése szerint jusson fel a fára. Év végén egy abnormális angolna érte el a legjobb eredményt, aki különösen jól tudott úszni, egy kicsit futni, mászni, repülni is, és ő mondta a búcsúbeszédet.

A prérikutyák kimaradtak az iskolából, a szüleik tiltakoztak amiatt, hogy az úregás nem szerepelt a tantervben. Egy borzhoz adták be tanulónak a gyere-

**A nyúl andaxinon ...
avagy miért maradnak ki a prérikutyák az iskolából?**

keiket, később pedig a mormotákkal és a hörcsögökkel közösen sikeres magániskolát nyitottak.

Az idézett mese nem képtelen, nem szorul magyarázatra – csak három gondolat még:

... Az egyik legnagyobb pedagógiai téveszmének tartom azt a máig ható véleményt, hogy az ember csak azt tanulja meg, amit tanítanak neki.

A különböző tanórákon belénkiktált tények sokkal kevésbé fontosak, mint a közben „mellékesen” elsajátított tartós attitűdök, kedvelések és ellenszenvek.

Mert a későbbiekben ezek az alapvetően meghatározóak.

A legfontosabb dolog, amit az iskola kialakíthat: a tanulási vágy.

... Mért ne engedhetné meg az iskola, hogy a gyermekek önmaguk legyenek, saját életüket éljék: Azt akarod, hogy a másik is olyan legyen, mint te? Elég belőled egy is.

... A „fegyelmezett” iskola hívei azzal érvelnek, hogy akkor nevelik az életre a tanulókat, ha feltétlen engedelmisséget és lehetőleg korlátlan hitet követelnek tőlük – pedig a gyereket fel kell készíteni rá, hogy megoldja a maga problémáit. Erre csak akkor képes, ha az oktatást úgy tervezik meg, hogy az kellő szabadságot biztosít a számára, és olyan felelősséget ruház rá, melynek segítségével meg is képes oldani a problémákat.

Ez az igazi tanulás.

TINI - MIX

Rejtvény

1. Az óra számlapján látható betűket olvasd össze egy szisztéma alapján – az óramutató járásának irányában. Egy magyar költő, nevét kell kitalálnod. Ki ő?

2. Ha az ábra betűit a nyíllal megjelölt körből kiindulva helyes sorrendben olvasod össze, egy közmondást kapsz eredményül. Hogy szól ez a közmondás?

A megfejtések beküldési határideje: **április 9.**

Cím: Enyingi Hírmondó, Pf.: 5.
 Február havi nyertesünk: Deák György-né, Budapest, XI. Cirmos u. 3.
 A 300 Ft-os utalványt postán elküldjük.

„PUF”

–avagy az első koncert a városban –

A balatonbuzsoki Jobbkanyar vendéglő tulajdonosai merész vállalkozásba fogtak: a könnyűműfaj hazai viszonylatban élvannak számító zenekarai közül hívtak meg néhányat – elsőnek a Pál Utcai Fiúkat. A koncert után az együttes vezetőjét Leskovics Gábort kerestem meg egy rövid beszélgetés erejéig.

– Milyen volt a koncert a színpadról nézve?
 – Ahhoz képest, hogy kicsi település, feltűnően sokan voltak, bár biztosan nem csak helybeliek. Mi jól éreztük magunkat.
 – Ha műfajilag szeretnénk meghatározni, hogy mit játszottok, akkor mit mondanál, milyen zene ez?

– Szerinted milyen?
 Rock?

Legyen rock, igen. Minket, ha behatárolnak, azt mondják: natív zene. Egyrészt nem tudom, mi az, hogy alternatív zene, másrészt nekünk mindig sok bajunk volt a műfaji meghatározással. Annyiféle stílust játszottunk, hogy ezt nem igazán lehet kategorizálni, ugyanis ha nekünk tetszik egy stílus, akkor nem gondolkozunk, hogy most mit szól majd a közönség, hanem megcsináljuk. A funktyól a discoig, a heavy metalig mindent eljátszottunk.

Ha mi játszunk, a saját hangzásunkat úgyis belevisszük a számba, de azt nem mondanám, hogy ez most Pál Utcai Fiúk hangzás, mert az hülyeség. Minden zenekar azt mondja, hogy ez a saját hangzása; pedig nem saját hangzás ez, de védekezünk az ellen, hogy kategóriákba soroljanak. Ír valaki egy szöveget vagy zenét és akkor az már adja magát, hogy milyen lesz a szám stílusa.

– A szövegeket ki írja?
 – Azokat én.
 – És a zenét?
 – A felét én, a másik felét a Gyuri, a basszusgitárosunk. De most már mindenki ad bele valamit.
 – Ha jól tudom, két lemezetek jelent meg eddig. Melyek is ezek?
 – Igen, kettő. Ha jön a szám volt az első, és aztán A bál című.
 – A következő lemez?
 – Szeptemberben kell megjelennie. Egy érdekes dolog lesz, mert eddig a kész számok kerültek fel a lemezre, amelyeket 4-5

éve játszottunk. Most már ujakat szeretnénk a lemezre rakni. Januárban aláírtuk a szerződést a Quint kiadóval, úgy, hogy egyetlen szám sem volt még kész. A feladat, hogy fél év alatt össze kell hoznunk egy lemezt.

– Ezek szerint megvan már a bizalom...
 – Meg, muszáj meglennie. A menedzseriroda szerint nézőszám tekintetében a másodikak vagyunk a Beatrice után itthon.
 – Milyen korosztálynak játszottok? Gondolok itt arra, hogy a szöveg és a zene szerint csak megcéloztok egy bizonyos réteget?
 – Nem céloztunk meg, hanem ez úgy van, hogy milyen korosztály jön el a koncertre.
 – És az milyen?
 – Ahogy én látom, a középiskolások, de minden koncertre ez a korosztály jár. Ugyanis a húsz év felettiiek egzisztenciális gondokkal küszködnek. Egyébként az, hogy koncertre ki jár, nem mérvadó, hanem az, hogy ki szereti a zenénket.

– Egy kis előtörténet a zenekarról?
 – Szizgentszentmiklóson jöttünk össze. Öt-hat fiú unatkozik és akkor elkezd zenélni. Nem zenekarnak indult, inkább baráti társaságnak. Aztán megcsináltunk egy pár számot, majd jött a katonaság, utána kezdtük el igazán keményen csinálni az egészet. Összejött egy koncertanyag. A pesti Józsefvárosi Klubban játszottunk; az első koncerten volt ötven ember, a másodikon száz, a harmadikon kétszáz, a negyediken már nem fértek be. Aztán jött az FMK (Fiatal Művészek Klubja), majd a Petőfi Csarnok, és reméljük jön majd a Sportcsarnok is. Kilencéves a zenekar, amit eddig elértünk, azt minden téren a saját erőnkől értük el. Jöttek a kiadók, és mi kiválasztottuk a legkedvezőbb ajánlatot.

– A koncerteken az LGT-szám...?
 – Egy kicsit példakép abból a szempontból, hogy ők nagyon eltalálták azt az arányt, hogy népszerű zenét csináljanak, ami sikeres, és zeneileg sem adták el magukat.

– Mennyire fontos a szöveg?
 – Elég szövegcentrikusak vagyunk. Ha arányt állítanánk fel, 50-50 százalékat mondanék, szemben a többi magyar zenekarral, ahol ez az arány 80:20 a zene javára.

– Mi a véleményed a magyar könnyűzene elsekélyesedéséről?
 – A magyar zene „aranykorszaka” a 70-es évek. Szerintem az LGT, Piramis, Generál korszak. A kilencvenes évek zenéje... Vannak, akik próbálkoznak, és vannak, akik berendezkedtek a túlélésre; a próbálkozó zenekarok közé sorolom magunkat.

– Zenélni hol tanultatok?
 – Sehol, ez úgy indult, hogy lementünk a garázsba, és akkor te leszel a dobos, te a gitáros..., és ellestünk az élet folyamán egy-két dolgot. Hallgattuk a magnót, megtanultunk számokat, aztán teljesen ösztönösen kezdtünk saját számokat csinálni.
 – Köszönöm a beszélgetést.

Adalék a koncerthez...

Hideg volt. A csípős szél ébresztette libabőr-hangulatot is többnyire az alkohol fűtötte az örült tolongásban, amely a tánc bizonyos szintű művészeti fokától is távol állott.

A kivetkőzőm magamból mámoros zemei megcsillantak az összegyűlt tizenéves – részben csápoló – hallgatóság körében. Tegyük hozzá, sajnós, mert ha jól tudom, ennek a korosztálynak a kocsmák nem mérhetnek felesekét, korsó söröket. Kíváncsi lennék, hogy a szöveget és a zenét hányan voltak képesek átélve élvezni a számomra igencsak gyér számú résztvevőből. Mert lehetünk vagy százötvenen naplementétől sötétedésig.

A helyszín és a fából épített színpad hangulatos, a szervezésre sem lehet panasz. Bemutatkozásnak a kulturális élet e terén, kezdetnek nem volt rossz. Várjuk a még jobb folytatást.

– Fazekas-Ruck Levente –

HÍREK – INFORMÁCIÓK – KÖZLEMÉNYEK

Dr. TÓTH ISTVÁN

ügyvéd

hétfőn és szerdán 13-17 óra között
áll a lakosság rendelkezésére

Enying, Kossuth u. 38. szám alatt.

Dr. FEKTI ANTAL

ügyvéd

Enying, Kossuth u. 38. szám alatt

pénteken 9-12 és 13-17 óráig,
Székesfehérvár, Várkörút 7. alatt
hétfőtől csütörtökig 8-17 óráig
fogadja tisztelt Ügyfeleit.

Ügyfélfogadás

– személyesen, vagy a 25-740 telefonszámon –
előzetesen megbeszélt időpontban is.

Kft-k, BT-k, VÁLLALKOZÓK!!

Szolgáltatásaink:

- Könyvelés minden formában
- Bér- és TB elszámolás
- Adóbevallás, adótanácsadás
- Teljes körű ügyvitelét vállaljuk garanciával
- Számítógépes feldolgozással

Vállaljuk társaságok tevékenységének teljes körű
(jogi-számviteli) megszervezését.

Könyvelőirodánk biztosítja az Ön számára a pontos,
naprakész adminisztrációját.

Mindezt kedvező áron, naprakészen nyújtjuk.

Keresse fel irodánkat:

KAPITÁL ÁLT. KÖNYVELŐ és
SZOLGÁLTATÓ BT.
ENYING, BOCSKAI U. 4.
Tel.: (22) 72-220
Irodavezető: Gárdonyi Sándorné

Kis zoológia

A patkányoknak több fajtáját ismerjük:

– Van olyan, amelyik kész szeizmológus, minden földrengést előre megérez.

– A vándorpatkány tüstént útra kél, ha idegenben többárgcsálnivalót talál.

– A házipatkányt talán már meg sem kell említenem, hiszen olyan ritka ez az otthonához ragaszkodó fajta, szinte kiveszőfélben van.

– Annál inkább szaporodik a csatornapatkány, amely minden, úgymond minden szennyes dologba benne van.

– Végezetül, de nem utolsósorban szólni kell azokról a patkányokról, melyek a süllyedő hajóról legelőször menekülnek el.

D.T.

AZ AKCIÓ FOLYTATÓDIK!

Akar Ön olcsó, jó minőségű tüzelőanyaghoz jutni?

MÁRCIUS HÓNAPBAN

Vásároljon várpalotai szenet.

Brikett 480.- Ft/q szállítással együtt.

Nyerspalotai 265.- Ft/q szállítással együtt.

Tüzeléstechnikai tulajdonságai kiválóak:

Nálunk a legolcsóbb a brikett

Jöjjön el Hozzáánk!!!

Befizethető: Moharos József Enying, Zrínyi u. 25/A.
Az 1992. évre szóló nyugdíjas és dolgozó tüzelőanyag
utalványokat 1992. március 1-től brikettre beváltjuk.
A szállítást minimum 20 q befizetése esetén
tudom vállalni.

FELHÍVÁS

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy az 1991. évről
elmaradt szemétszállítási díjakat szíveskedjenek a ki-
küldött csekkekre befizetni.

A csekkeket vállalatunk rövid időn belül a hátraléko-
sok címére kiküldi.

VERTIKÁL RT.

Polgárdi, Bocskai u. 39.
(volt Költségvetési Üzem)

Enyingi HÍRMONDÓ az enyingi polgárok folyóirata. Felelős szerkesztő: Király János, szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Szerkesztőség: 8130 Enying, Bocskai u. 1., Művelődési Ház. Pf.: 5. Tel.: (22) 72-128.

ISSN 0866-5265. A lap tulajdonosa Enying Nagyközség Önkormányzata.

Megjelenik 2.000 példányban.

Készült: szedés, tördelés: Imre Róbertné (22) 28-538 • Nyomás: SZÖVMŰ Nyomda

HÍRMONDÓ

Az enyingi polgárok lapja. III. évf. 4. szám 1992 április

MUTATÓ

Újra kábel-tv

• • •

Állj, ki voltál?

• • •

„Újságcikk” helyett

• • •

Kategorizálunk

• • •

Szól a rádió

• • •

Változó Vöröskereszt

• • •

A bozsoki feltámadás

• • •

Húsvét Ovrucsban

• • •

A 14 karátos autó

• • •

Egy utcában vagyunk

• • •

Rendszerváltás az ATI-nál

• • •

Desszert

• • •

Mindig távolból jön a hír

• • •

Kiért a Fórum?

• • •

H. Caulfield

• • •

Tini - Mix

• • •

Helyi járat hívei

• • •

Labdarúgó-hírek

• • •

Információk

Kábel-tv Enyingen

Az elmúlt években több sikertelen próbálkozás történt kábel tv-hálózat létesítésére. A kezdeményezések rendszerint a látszólagos érdektelenség miatt futottak zátonyra. Most viszont elérhető távolságba került ez az eddig nagyvárosi lehetőségnek hitt szolgáltatás.

Az eddigi elképzelésektől eltérően, nem társulati úton kerül megvalósításra városunk polgárainak kábel-tv-re vonatkozó igénye, hanem a világ fejlettebb területein alkalmazott

szolgáltató, vállalkozási formában. Ez utóbbi forma a lakosság részére azt a lehetőséget nyújtja, hogy igényének és anyagi lehetőségeinek megfelelően, bármikor csatlakozhat a kiépült és működő hálózathoz, talán leginkább a villamos bekötéshez hasonlatosan.

Az elképzelések szerint egy gazdasági társaság jön létre, mely megvalósítja és üzemelteti a kábeltelevíziós rendszert.

Az eddig legkedvezőbb ajánlat szerint 24 csatornás hálózat épül, melyhez egy városi információs mini stúdió kapcsolódik. A csatornák elosztásakor sokrétű igény kielégítésére van lehetőség. Az információs csatornán kívül a Magyar Tv két csatornáját, az induló műholdas harmadik csatornát és egyéb műholdas adások vételét biztosítja a hálózat. A parabolaantennával rendelkező tv-nézők által nézett néhány népszerűbb csatorna mellett több, egyéb műholdról vett műsor sugárzására lesz lehetőség.

Emellett, az igényektől függően, filmcsatorna is indítható. A kábel-tv lakásokba történő bekötésére és üzemeltetésére hozzájárulási és használati díj megfizetése esetén lesz lehetőség. Az egyszeri bekötési hozzájárulás 1992-ben 12.000.- Ft, melyhez az OTP-nél történt előzetes tárgyalás alapján 8.000.- Ft kölcsönt lehet igénybe venni. A használati díj 300.- Ft/hó.

A kábelrendszer kiépítése természetesen a jelentkezések alapján összeállított igényeknek megfelelő sorrendben történik. A kiépült vezetéseken a rákötések folyamatosan megtörténhetnek, mivel a létesítés a központi fejállomás felállításával és üzembe helyezésével kezdődik.

A vállalkozó a Fókusz Áruház kirakatába kisebb teljesítményű berendezést telepít április közepétől, mely néhány televíziókészüléken ízelítőt ad a kiépítendő rendszer műsorválasztékából.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a Polgármesteri Hivatalban, Tóth Antal fejlesztési főmérnöknel, illetve a kiküldendő tájékoztató lapokon levő jelentkezési rovat kitöltésével, több helyen telepítendő gyűjtőbe történő elhelyezésével.

Állj, ki voltál?

– a másodosztályú állampolgár –

Nekem, s sokunknak csak érdekes, megrázó, borzongást keltő történet, vagy történelmi ismereteinket formáló kordokumentum, de Fülöp Kálmánnak benne van az élete.

Akkor és azóta valahol megfoghatatlanul, de mindig érezhetően végigkísérte sorsát 1956, akkor volt cselekedetei vagy éppen nem cselekvései.

Kálmán bácsi nem szitkozódik, nem szór átkokat; magának már megélte a békét, mert soha nem is akart mást: boldog családot, alkotó munkát, tevékeny, nyugodt életet.

Az, hogy itt ülök most veled szemben, láthatóan felszabadítja benne az emlékezés sokszor keserű, okokat, miérteket kereső indulatait.

– Az apropó, amiért megkerestem Önt, az Emléklap, amelyet az 1956-os eseményekben tanúsított helytállásáért kapott. Hol és hogyan élte meg a forradalom viharát?

– Kalocsán voltam a műszaki dandárnál, főhadnagyi rangban, a hadművelleti osztály egyik vezetője. Tudom, most valami nagy hőstettet vársz tőlem, de erről csak az a történet jut eszembe, amikor Ivan Ivanovicsot arról faggatják, mondja már el, hogyan sikerült megélni a 115 évet. Ő egyre csak úgy kezd, hogy ... hát a Nagy Októberi ..., s mikor már ott akarják hagyni, végre kiböki, hogy ... hát a Nagy Októberi Forradalomban elvesztettem az irataimat, és azóta a nagypámét használom.

– Na de, Kálmán bácsi, ezért azt hiszem nem adnak ma kitüntetést! Valami csak történt? ..

– Természetesen, mi egy kézi fegyverzetel felszerelt alakulat voltunk. Amikor a rádióban 23-án este elhangzott Gerő beszéde, még elképzelni sem tudtuk, mi történik. A HM-től kértünk ugyan tájékoztatást, de ők azt mondták: csináljuk, amit jónak látunk. Kalocsán van az ország egyik legnagyobb női börtöne. Pár nap múlva a hozzátartozók kisebb-nagyobb csoportjai már ott gyülekeztek a börtön előtt, követelve a foglyok szabadon bocsátását. A mi egyik őrszázadunk biztosította a kapukat.

– A börtönben politikai foglyok voltak?

– Azok is, de ekkor már az Igazságügyi Minisztérium egy bizottsága a koncepció vadakkal fogva tartottakat folyamatosan szabadon engedte.

A tömeg egyre gyűlt a börtön előtt. Már késő este volt, közlekedés a városból ilyenkor már szinte lehetetlen, tehát ma is úgy érzem, hogy helyesen cselekedtünk, amikor megpróbáltuk megakadályozni, hogy a köztörvényesek sokaságát kiengedjük a városba. A katonáinknak nem volt tűzparancsa, s amikor a kaput is elkezdték döngötni, figyelmeltető lövést adtak le. Döbönt csend lett, s akkor ebbe a némaságba belekerepelt egy magyar géppisztoly. Később kide-

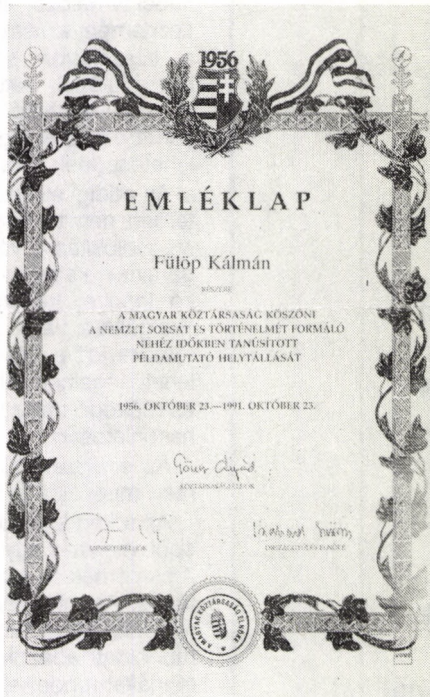
rült: az egyik beijedt smasszernő lőtt az ablakból. Persze nem az ablakok alatt álló hőzöngők közé, hanem az utca túlsó oldalán nézelődők között pattogtak a lövedékek.

– Áldozatok is voltak?

– Sajnos, kilencen megsebesültek, és az alakulatunk egyik polgári alkalmazottja, aki szintén kívülről figyelt a fejleményeket, belehalt sérüléseibe. Ez volt az egyetlen fegyverdördülés.

– Az események azonban folytatódtak...

– Igen, a szovjetek november 1-jén megérkeztek Kalocsára és körbezárták a repteret. Mi rádión, telefonon megpróbáltunk

kapcsolatba lépni velük, de nem válaszoltak. Azt, hogy odamenjünk, nem vállaltuk, mert ismertük a történetet a célzott lövés után elhangzó: Állj, ki voltál? kérdésről.

Bent a laktanyában megalakítottuk a Katonai Forradalmi Tanácsot, melynek elnöke lettem. Fő célunknak az alakulat együttartását éreztük, s megfogalmaztunk egy 8-10 pontból álló követelést, amelyet géptávirón elküldtünk a HM-be.

– Mit tartalmazott a petíció?

– Egyértelműen egy Nagy Imre melletti kiállás volt, az oroszok bevonulása elleni tiltakozás...

– Volt később ezért valami retorzió?

– Hogyne, de hadd tartsam az időrendi sorrendet. Szóval, tettünk azért mást is. Köztünk is dolgozott az ÁVH, ezért felnyitottuk az irodájukat, és az ott talált anyag alapján azonosítottuk ezeket az embereket. Nem volt semmiféle megtorlás, csak érté-

sükre adtuk, hogy maradjanak benn, jobb ha kéznél vannak.

Aztán 4-én hajnalban az oroszok keltettek bennünket. S szó szerint kihajtottak a laktanyából. Ott álltak körben a harcokocsik, nem sok mindent tehattünk volna.

– Erőszak, vérontás...?

– Egy egész laktanya nem lehet öngyilkos, az ellenállás pedig ezt jelentette volna. Ezt a kivonulást, ezt annyira megalázónak éreztem, ahogy ott a kis orosz szuronyal turkált a táskánkban, a sárba forgatva iratainkat, hogy ekkor már biztos voltam benne, én többé nem leszek hivatásos katona ebben a rendszerben.

– Így ért véget a tisztí pályafutás?

– Nem egészen, mert a hónap közepén visszahívtak, hogy írjam alá a tisztí – ún. Kádár-nyilatkozatot. Ezt én nem tettem meg, hisz ilyenek szerepeltek benne, mint, hogy egyetérték az orosz beavatkozással, hogy a munkás-paraszti kormány minden utasítását feltétel nélkül teljesíteni fogom ... stb. Hát a történetek után én az aláírást megtagadtam, és 24 órán belül már le is szereltek.

– A későbbi retorzió?

– 1958 áprilisában beidézték a szegedi Katonai Ügyészségre, ahol harmadrendű vádlottja lettem egy hazaárulásban való részvételként összegzett pernek. Jellemző, hogy az ügyben másodrendű vádlottat nem is ismertem. Azt hiszem, az volt a szerencsém, hogy pontosan ebben az időben zajlott a Nagy Imre per is, és pár hetes kihallgatás-sorozat után megszüntették ellenünk az eljárást. Csak a véletlenül múlt, hogy nem ültettek be a Csillagba, ahol ebben az időben az volt a belső kerítésre írva: A politikai foglyot ne csak őrizd, hanem gyűlöld is!

– Persze, a börtön nélkül is megélte a büntetést?

– Valahol, láthatatlanul, de valakik mindig léptek az „érdekemben”. Most már tudom, hogy a megyei rendőrségen egészen 1987-ig volt 56-os osztály. Szóval, figyeltek, merre megyek. A leszereltetés után segédmunkás lettem az enyingi malomban, majd 59-ben elvégeztem a malom- és sütőipari technikumot. Valahol mindig álltak potentát emberek: ha a feleségem lakásépítésre kért kölcsönt, nem kapott; igen éreztették, hogy én csak egy másodosztályú állampolgár vagyok.

– Akkor ez az emléklap, most valamiféle elégtétel is...

– Igen, elégtételnek érzem ezt az elismerést, nemcsak személyemben, hanem azon volt tisztnek is, akik akkor megtagadták a szolgálai alázatosságot, s emberek tudtak maradni, amikor igazán csak ez számított.

– Ha lehet, ezt zárásónak is tekinthetjük.

Köszönöm, hogy hallgathattam.

– kijá –

„Újságcikk” helyett

Enying Város Képviselő-testületének 1992. április 2-án a moziba összehívott ülésén hangzott el, kérdésvetéseim kapcsán:

Dr. Dobai Lajos polgármester: „Nekem az a jogom megvan, hogy megválasszam magam a módját a válasznak, az idejét és a helyét. De ha a távollétemben vetette fel ezeket a kérdéseket képviselő úr, neki telefonon is elmondtam, hogy ahogy a közmeghallgatáson volt, majd én is a lakosság előtt kívánok válaszolni. Tulajdonképpen a bevezetőmben én ezekre a kérdésekre választ adtam, de fenntartom továbbra is azt, hogy ne kérje tőlem számon senki azt, hogy mit írjak.

A Hírmondó szerkesztősége tőlem teljesen független. Nem én határozom meg, hogy mi jelenjen meg az újságban, viszont, hogy én írok-e egy újságcikket, azt magam döntöm el. Ezt legalább annyira komolytalanul tartom, mint ha én itt most felszólítanám képviselő urat, hogy a Hírmondó következő számában közölje, hogy eddig hány munkanapja volt az országgyűlésnek, hányról hiányzott igazoltan és hányról igazolatlanul.”

A polgármester úr idézett szavai után, én a következőket szeretném idézni:

A Magyar Köztársaság Alkotmánya:

A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze. (61.§ 1.)

A Magyar Köztársaság Országgyűlésének Hárszabályai:

14.§(3) A képviselő figyelemmel kíséri az alkotmányosság és a jogszabályok érvényesülését, azok végrehajtásának tapasztalatait.

(4) Az állami szervek kötelesek az országgyűlési képviselőket megbízatásuk ellátásában támogatni, és részükre a munkájukhoz szükséges felvilágosítást megadni.

(5) A képviselők működésük körében a hatáskörrel rendelkező állami szerveknek javaslatot tehetnek, amelyeket azok kötelesek megvizsgálni, s az eredményről a képviselőt 30 napon belül tájékoztatni.

Az önkormányzati ülést megelőző lakossági fórum tapasztalatai után, a fenti törvényhelyekre is hivatkozással, országgyűlési képviselőként kérdésekkel fordulok Enying Város Polgármesteri Hivatalához. Ezt azért teszem „az enyingi polgárok lapjában”, mert eddigi törekvésem is a nyilvánosság kiszélesítése volt, s mert a polgármester úr sértő, hangulatkeltő megjegyzése, mely a jogállamiság, a parlament tekintélyén ejtett csorbát, nyilvános fórumon történt. Polgármester urat természetesen nem kényszeríthetem újságírásra, de a választóim nekem átadott kérdéseire az önkormányzat választ kötelességem a kérdezőkkel tudatni. Ezért találtam kézenfekvőnek, hogy az enyingi polgárok, „az enyingi polgárok lapjában”, a Hírmondóban olvashassák az önkormányzattal kapcsolatos közérdekű kérdéseiket a válaszokkal együtt.

Ha polgármester úr összetéveszti az újságcikk írást a dokumentumok közlésével, a

nekem írásban elküldött válaszait szívesen átadom a Hírmondó szerkesztőjének.

Kérdéseim a következők:

- 1.) Balatonbozsokon művelődési – közösségi ház kialakítására milyen elképzelések vannak, és mikorra várható a megvalósítás?
- 2.) Milyen gazdaságossági számítások készültek a busz és a kukáskocsi üzemeltetésére és mikor?
- 3.) Volt-e kivitelezési terv és költségvetés a kultúrház felújítását megszavazó önkormányzati ülés időpontjában?
A kivitelezésről a szerződést, milyen átadási határidővel kötötték meg?
Mi a felújítás teljes összege – bontással együtt?

Javaslatom:

- 1.) Vizsgálják meg ismét a Munkaügyi Iroda (volt pártház) elidegenítésének ill. önkormányzati hasznosításának lehetőségeit.
- 2.) Az általános elégedetlenség miatt kezdeményezzék az elkészült utak minőségi ellenőrzését, annak gazdasági következményeivel együtt.

Enying, 1992. április 4.

Hajdú Zoltán
országgyűlési képviselő

KATEGORIZÁLUNK

– fertőző elmélkedő –

Valamiért kezdem nem szeretni a kategóriák egyes, értelmetlen válfajait, az ide-oda sorolás mindenkiben rejlő ősi ösztönét, és főleg nem kedvelem ebben a beteges lélekkel megáldott kaotikusan amorf bizonytalanságban, ami ma szűkre szabdalt hazánkban honol törhetetlen. Ha valaki kinőhetne végre az osztályzások kellemetlen hangulatából, akkor nekünk magyaroknak – márcsak önnön sorsunkból, történelmünk-ből tanulva – elsők között kellett volna példát mutatva levetkőznünk elmúlt gyermekünk önmagunk eme hibáját.

Csak hogy tudom (tudjuk), hol anarchikus állapotok uralkodnak, hol a munkanélküliség perceként növekvő számadataival tudatosul emberekben a gazdasági válság okozta létkérdés, ott a pesszimizmus akarva-akaratlan elkezdődött önkényes bűnbakkereső besorolásait.

Felmerül tehát a kérdés: ki is ön valójában? Uralkodó kormánypárti, ásó-kapás kisgazda, ellenzéki szabad madár, liberális szárnyakkal semmibe röppenő, félig érett narancs, fideszes tálalásban, netalántán

független? A független is kategória akkor is, ha semleges színekben tündököl. De a politikán túllépve, és mégis politizálva a kérdés ismételt felmerül, jelesül, hogy: ki is ön valójában? Zsidó, cigány, román, szerb vagy horvát – ezek divat-nemzetiségek lettek mostanság –, esetleg keresztyén, vagy ateista-kommunista, ötvenhatos károsult, volt ávhás-úrgazdag? De lehet lecsúszott alkoholista, meg nyárs kispolgár is akár. Kategorizálnak akkor is, ha nem akarják! Nem hiszi? Én tudom! Mert az emberek lassacskán csak kategóriák szerint tudnak gondolkodni, mintha csupán ostoba jelzőbesorolásai keltenének életre embereket.

No és itt van a jó – nem jó. Ön hová tartozik? Ugye a jók közé? Hiszi?! – és nem csupán hiszi. Sőt! – meg van győződve felőle, a csak a lényegre vak, mert igaznak véli magát. S így leszünk mi itt tömegesen igazak, feledve, hogy tengernyi kérdőjeleiből válunk mozaikfigurákká az akármilyen történelmünk kényszerhatására. Egyéneket csoportosított, titulált sokasággá egyszerűsít dicséretünk, vagy elmarasztalásunk.

S még a besorolás örömétől ittasan bélyegzünk szünni nem akaró lelkesedéssel, elfelejtjük, hogy létezik egy vicc, amely valahogy így szól: a boldog apuka bemegy a szülészetre, újszülött Pistikéjét megnézi. A folyosó első ajtáján a következő feliratot olvassa: SZÉPEK ÉS OKOSAK. A szobában nem találja gyermekét. Kissé elkenődve olvassa a következő ajtón: CSÚNYÁK ÉS OKOSAK. Sebaj, gondolja, legalább okos lesz, a szépség állítólag úgyis mulandó. Pistike itt sincs. Aztán a SZÉPEK ÉS BUTÁK és a CSÚNYÁK ÉS BUTÁK feliratú ajtók mögött sem talál gyermekére. Már-már kétségbeesettnek kezdi érezni helyzetét, mikor a folyosó végén lévő ajtóra téved pillantása, ahol nemes egyszerűséggel e felirat áll: PISTIKE.

Nem is tudom –, olyan nagy baj lenne-e, ha végre PISTIKÉK LEHETNÉNK? Vagy ez is egy újabb kategória lenne –, az individuum kategóriája?

Szól a rádió...

A Nyolcak márciusi számában megjelent „Profi amatőrök” című riportban bemutatkozott Vései Lajos enyingi rádióamatőr, aki akkor elmondta, hogy szeretne egy fiatalokból álló kis csapatot összehozni és tanítani.

Nos, örömmel számolhatunk be a folytatásról, az iskolásokból álló csapat összeállni látszik.

Április 1-én, szerdán tartották meg első foglalkozásukat, de már azóta is találkoztak.

Az elindulásról Vései Lajost kérdeztem.

– Hány érdeklődő jelent meg az első alkalommal?

– 29 gyerek vett részt az első beszélgetésen, ebből 6 kislány is volt. Fél óttól tartottuk, és fél hétkor úgy kellett őket hazazavarni.

– Nyilván nekik egészen más elképzelésük volt a rádiózásról...

– Igen, ők is azt gondolták, hogy ülünk a rádió adó-vevő előtt, és csavargatjuk a gombokat. De én számítottam erre. Rengeteg kérdésük volt. Vittem nekik berendezéseket, egyszerűbb antennát, rádiót, alapfokú készülékeket, és rádiós amatőr-térképet is. Elmondtam a rádiózás elméleti alapjait, a

számítógép szerepét. Nagyon figyeltek, és jegyzeteltek is.

– Csak elmélettel foglalkoztak? Nem akartak a gyerekek rögtön rádiózni?

– Addig, amíg az alapokat el nem sajátítják, nem forgalmazhatnak, de hogy ne vegyem el a kedvüket, a közelre rádióztunk is.

– Kiküldtek egy gyereket az udvarra?

– Igen, és nagyon élvezték, hogy beszélhetnek egymással. Ha valóban komolyan beindul a csoport, a nyáron „rókavadászatra” is elviszem őket. Ez persze afféle rádiós rókadász, meg kell keresniük egymást, különféle távolságokból.

– Tudom, hogy az első alkalmakból még nem lehet végső következtetéseket levonni, de lesz rádióamatőr klub Enyingen?

– Nagyon remélem, hogy lesz. A második alkalommal is sokan eljöttek, és voltak újak is. Ha már 10 gyerek megmarad, létre lehet hozni a klubot. A síófoki Rádióamatőr Szaksztyól is kaptunk ígéretet, hogy segítenek. Én magam pedig, ha a gyerekek továbbra is ilyen lelkesek lesznek, egy saját készítésű rádiót ajánlottam fel a leendő klub számára.

– Ez ahhoz elég, hogy elinduljanak, de mikor juthatnak el oda, hogy országos szinten is forgalmazhatnak?

– Amennyiben megalakult hivatalosan is a klub, akkor kérni kell egy hívójelet, be kell szerezni az operátori engedélyt, és akkor ők már a klubból forgalmazhatnak. De előbb meg kell tanulniuk a forgalmazás szabályait és a kódot. Meg kell hogy mondjam, a legjobb úton haladnak.

– Örülök, hogy végül is sikerülni látszik a kívánsága, és nem marad egyedül a hobbi-jával. Arról nem is beszélve, hogy jó néhány gyerek értelmes elfoglaltságot talált így magának...

– Én nem csak azért örülök, hogy elindult valami, hanem azért is, mert példa nélküli, hogy egy kisvárosban rádióamatőr klub működjön. Ezidáig csak a nagyobb városokban léteztek. Így Enying méltó lehetne a rádiózás történelméhez, és nem csak azt mondhatnánk el, hogy itt volt az országban elsőként, 1924-ben amatőr-rádiós adás, hanem azt is, hogy az első kisvárosi amatőr klub is itt jött létre.

– Köszönöm, és a sikeres kezdethez sikeres folytatást is kívánok.

– lkm –

Változó Vöröskereszt Változó Vöröskereszt?

Olvasom a Fejér Megyei Hírlap március 28-i számában „Kevesebb a tag és a véradó” címmel megjelent írást, amely a Vöröskereszt alapszervezetek 25%-os, a megyei létszám 38%-os, a véradók számának 25%-os csökkenéséről ír.

Valóban! Hol van Enyingen a Vöröskereszt? Ha jól meggondolom, sem az elmúlt évben, sem idén tagdíjat sem fizettünk. A Vöröskereszt című újságot még havonta megkapjuk, megvásároljuk. Szolidaritásból – jelezvén, hogy mi még vagyunk –, s ha az újság megjelenetési és terjesztési költségeiből még marad, az talán a Vöröskereszt anyagi bázisát növeli.

Senki nem mondta, hogy megszűnt létezni Enyingen a községi alapszervezet, amelyhez mint vállalati alapszerv kötődünk. De hol van? Ha van, mért nem hallat magáról? Vagy már annyi pénzük van, hogy a mi tagdíjunkra nincs is szükségük? Ha van, ki képvisel bennünket, több évtizedes tagságot a megyei küldöttgyűlésen és a VIII. kongresszuson? Ha nincs, miért nem tudták velünk, hogy megszűnt?

Az természetes, hogy változó világunkban változnak a Vöröskereszt feladatai is. De a fent leírt csökkenések nem írhatók egyértelműen a változó világ rovására. Ez a tendenciózus csökkenés már évekkal ezelőtt is tapasztalható volt, főleg a véradás területén, és még tovább fog csökkenni, ha a Vöröskereszt más irányú teendői miatt továbbra is elhanyagolja tagjait, véradóit.

Mire alapozom ezt? Arra, hogy korábban a véradókat megajándékozták emléklappal, ajándéktárggyal, vagy születésnapján kapott egy üdvözlő kártyát, vagy pl. a 25-szörös véradót kitüntették. Tudok olyan 25-szörös véradót, akinek azt sem mondták, köszönöm. Pedig „0”-ás vércsoportú vére ha aranyat nem is ér, de életet ment, s ez nem semmi. Persze, ezeknél az ajándékoknál többet ér az, ha a vérátömlesztés után felgyógyult beteg ír egy-két köszönő szót. Erre könnybe lábad az ember szeme, s már nem törődik azzal, hogy másutt elfelejtették megköszönni.

Tudom, ma mindent meg lehet magyarázni azzal, hogy nincs rá pénz. Sehoh, semmire nincs pénz. Ezt ma meg is érte

mindenki. Azt viszont nem, hogy egy „emberközeli” beszélgetésre ne lehetne összehívni azt a néhány „notórius” véradót, hogy érezzék, a közösségnek szüksége van rájuk. S ez még pénzbe sem kerülne, viszont kedvet kapnának nem csak az újabb véradáshoz, hanem ahhoz is, hogy környezetükben tudatosítsák: a véradás miért is szükséges, miért kell több véradó? Meg kell vallanom – nemcsak azért, mert sokan ismernek és tudják, hanem a tisztesség miatt –, én még sohasem adtam vért. Első szervezett véradáson – fiatal egészségügyi dolgozó voltam – édesanyámmal karöltve mentem vért adni. Csakhogy a mérleg nyelve 43 kg-t mutatott. A véradást lebonyolított vezető orvosa mosolyogva tárta szét karjait, és közölte, nagyon szívesen látnak majd, ha legalább 49-50 kg-t mutat a mérleg. Így aztán csak hűséges vöröskeresztes tag maradtam, amíg szedtek tagdíjat. Azóta nem tudom, tag vagyok-e még? A Vöröskereszt változott meg Enyingen vagy én?

Attól tartok, érzelmileg én ma is ugyanaz vagyok, aki 25 évvel ezelőtt voltam.

Grósz Ferencné

Húsvét Ovrucsban

A múlt évben a Hírmondóban megjelent naplórészletemben többen kifogásolták, hogy nem vagyok tárgyilagos az oroszországi körülmények leírásában. Véleményt csak az alkothat az írásomról, aki az egészet végigolvassa. Az ott leírtak fenntartásával le merem írni, hogy a mi számunkra elképzelhetetlen körülmények között élő orosz és ukrán emberek emberségben messze túltettek a magyarokon, de más népeken is.

A doni csata után visszavonuló magyar csapatok az életüket elsősorban az ott lakóknak köszönhették, akik befogadták házaikba és megosztották kevés ételmüket velük. Az első hónapban szinte teljesen ők adtak enni. Sok sebesült és félig megfagyott katona köszönheti életét a civilek jó szívének. Természetesen nem úgy értem, hogy boldogok voltak, hogy kevés ételmüket megsegítettük enni, de ami volt, azt megosztották velünk. De nehogy valakinek hamis elképzelése legyen ezekről a „lakomákról”, ami legtöbbször egy fazék héjában főtt krumpli, főtt, vagy sült cukorrépa, nagyon ritkán kevés káposztaleves, kenyerek nekik sem volt. Egyszer kaptam egy felcsernél palacsintát, egy pópánál levelensült proskát is.

Mindezt nem fegyverekkel erőszakoltuk ki! Hisz az én ezredem Jeleskájánál fogságba esett, és a szovjet csapatok lefegyverezték őket. Csak szerencsés véletlen folytán kerültek vissza, de fegyverek nélkül. A visszavonuló csapatok egy része szintén fegyvertelen volt. A leváltásra küldött csapatok fegyver nélkül jöttek és a fegyvereket át kellett adni számukra.

A négy hónapig tartó visszavonulás alatt sok kedves családdal ismerkedtem meg, és ma is szeretettel gondolok rájuk. Sok kedves és megható emlékem van velük kapcsolatban, ezeket a naplómban is leírtam, itt most egyet, talán a legszebbet leírom:

1943 április tizedike körül az ezred maradványaiból kiválogattak egy századot, és beirányították Ovrucsba. Itt az volt a feladatunk, hogy nagy nótaszóval vonuljunk végig a városon naponta többször, így akarták félrevezetni a lakosságot, de azt hiszem, ez nemigen sikerült.

Itt történt, hogy húsvét vasárnapján a város szélén járőrben voltunk egy barátommal. Április végén szép tavaszi idő volt.

Délben egy város szélén lévő ház előtt leültünk a kis padra. Gondolatunk hazaszállt. Szeretteinkről beszélgettünk, majd hamarosan rátértünk a húsvéti sonkára, kalácsra és egyéb, számunkra elérhetetlen finomságokra.

És ekkor nyílt a ház ajtaja, és egy édesanyánk-korú asszony jött felénk, kezében egy kis tál. Mikor odaért hozzánk, a tálat felénk nyújtva így szólt: Krisztus feltámad!

A tálon két szelet igazi kalács és két piros tojás volt. Mi összeszoruló torokkal és könnyes szemekkel mondtuk: Igen, feltámad. Remegő kézzel vettük el a felénk nyújtott csodát.

Európa tíz országában jártam, de ilyen jó szívet adott ajándékot sehol, még saját hazámban sem kaptam.

Itt nem a feleslegből adtak, hanem abból a kevéskéből, ami nekik is volt. Itt valóban feltámadt Krisztus!

Szavakat alig találva köszöntük meg, és ma is hálával és szeretettel gondolok rá és a többi kedves családra.

Itt nem a kalács volt a csoda, hanem a hit és a szeretet mindent legyőző ereje. Hisz ellenségként vittek bennünket oda, egymás szavát is alig értettük, és mégis egymásra találtunk.

Kedves Olvasó! Ha sorimat elolvasod, szeretném, ha megértenéd, ami a sorok között van, és aszerint cselekednél.

Vas Sándor

Ovrucs: város Ukrajnában

A 14 karátos autó

Először észre sem vettem.

Mikor másodszor mentem el előtte, fölnyeríttem, és percekig nem tudtam abbahagyni a röhögést.

Aztán villámcsapásként ért a felismerés: lehet, hogy ez egy 14 karátos autó???

S noha alváza nincs aranyból, vásárlása és értéke még most is ádáz vita tárgya.

Aki még nem tudná miről van szó, annak elárulom, a sok vihart kavart kukásautóról és autóbusról.

Megszavazták, nem szavazták meg, 20 éves, vagy annál fiatalabb, üzemképes, vagy üzemképtelen, megéri, vagy nem éri meg, kell-e, vagy nem, túl drágán vásárolták, vagy jól jártunk vele, keresett-e rajta valaki, vagy ráfizettünk, becsaptuk egymást, vagy őszinték voltunk, tisztességesek vagyunk-e, vagy tisztességtelenek, becsületesek, vagy becsületesek, alkalmasak-e, vagy alkalmatlanok...

Érvek és ellenérvek röpködnek.

És közben észre sem vesszük, hogy ez a történet már rég nem a kukásautóról szól...

Egy utcában vagyunk

– húsbolt nyugati mintára –

Tudom, mostanában nem fordulunk meg túl gyakran a központon működő privát húsrúszaküzletben.

Az okát nem is kell magyarázni. De mint enyingiek, akár büszké is lehetünk erre a kis üzletre a nyári idegenforgalom idején, mert a tisztasága, a belső és külső megjelenése tőlünk nyugatra is megfelelne minden igényeknek. Ez, a kifelé is megnyilvánuló igényesség vitt Nagy Károly István hentesmesterezhez, az üzlet tulajdonosához.

– Tudom, hogy szinte havonta töltesz egy-egy hetet Németországban, miért?

– November végétől járok ki Németországba. Dolgozni és tanulni. Megkapom ott azt a lehetőséget, hogy egy nálunk még idegen kereskedelem-politikába betekintést nyerhetek. A munkafolyamatok szervezése, háttere, az adminisztrációs háttér, mind-mind kialakultabb, célratörőbb, s épp ezért egyszerűbb.

Az ottani gyakorlatnak megvan az az előnye, hogy az, aki a szakma mestere, az feljogosított arra, hogy receptúra alapján gyárthat termékeket, s nem kell bemutatásra szaladgálnia minden új áruval.

Ez egy borzasztó nagy előny, mert ha betartja a normákban megszabott tűréshatárt, akkor a több ezer receptből bármelyiket is veszi elő, minden időkörtöttség nélkül gyárthatja. Persze, ennek megvan a fűszerkereskedelmi háttere is.

– Ezek szerint üzleti menedzsmentet mentél ki tanulni?

– Igen, a berendezkedés, a szervezettség igazi élmény. Van egy üzlet, hozzákapcsolódik egy kis feldolgozó üzem, s amit itt Magyarországon is akarunk, vagy egy közvágóhid, ahol minden feldolgozó és húseladó egy helyen vághatja le az állatot a saját embereivel, meghatározott időben, s utána bevizsgálva, állami pecséttel hozza el az árut. Ez csak rugalmasság és pontosság kérdése.

– Nyilván, Neked is sokkal biztosabb háttér lenne, ha volna egy ilyen feldolgozó üzemed?

– Az udvaron belül már kicsiben csinálhatom is, a hazai feltételeknek megfelelően, a működést a KERMI engedélyezte. Most mintegy 15 féle termékem már elfogadott, ezekből a próbatermelésnél tartok.

– Azt hiszem, azt az arculatot kialakítani, amit szeretnél, csak komplett háttérrel tudnád?

– Mindenképpen gépeket kell hoznom, amikkel a biztonságosabb, szervezettebb munkát meg tudom oldani. Mert az világos, hogy itthon és másutt is, csak valamilyen formában államilag elfogadott terméket szabad áruba bocsátani. Ezzel egyet is értek, csak az itthoni szemlélet valahogy nem az igazi, mert én legalábbis nehezen értem, hogy az egész Nyugat-Európában elfogadott receptúra szabványokat itthon miért nem akarják elismerni.

– Nem dicsérni jöttem, de az üzleted mind a külső megjelenésében, mind a belső kialakításban egy darabka nyugati képvisel, itt a város központjában. Ebben is biztosan van tudatoság!

– Persze, hogy van! Nyaranta sok nemzet képviselői meglátogatják üzletemet. S miért ne lennék büszke rá, legtöbbször ma már visszatérő vendégem. Több mint tíz éve foglalkozom az üzlettel, s nyilván az enyingiek is látják, hogy nekem a tisztesség és a tisztaság a meghatározó a munkámban. S igazán ez ösztönöz arra, hogy felkészüljek a nálunk most még nyugatinak nevezett színvonalon történő kiszolgálásra.

– Az átutazó forgalom, a Balaton közelsége meglátszik a vendégforgalmon?

– Meglátszik, s mivel én ennek előtte Akarattán tartottam fenn egy üzletet, az ottani vendégköröm követett ide is. Külön öröm számomra, hogy a német, holland és belga vendégek így megismerhették városunkat, s talán – remélem – más helybéli üzlet nyári forgalmát is növelték itteni tartózkodásuk alatt. Persze költők a reklámra is, rengeteg szórólapot terítettem a Balaton-parton. Ez kell, az üzletben a menedzselés is nagyon fontos.

– Van valamilyen szakmai szervezetetek, amelyben, vagy amelyetől esetleg prognózis értékű adatokat szerezhettek be a forgalom alakulásáról?

– Igen, van ilyen képviselői szervünk, ebben én vezetőségi tag is vagyok. A mai helyzetre jellemző, hogy országosan a forgalom az eddigi 50-60%-ára esett vissza. Nincs megfelelő forgalom, így alig akad az üzlet minőségi javítására visszaforgatható tőke. Ez azt is jelenti, hogy a kialakult színvonalat tartani is nehéz, nemhogy emelni.

Aki ebben a helyzetben nem a szakmai tisztességet tartja mindekelőtt, csak beseperni akar, az előbb-utóbb becsukhatja a boltját. Csak a szakma tisztességével lehet túlélni a kereskedelem mostaniválságát.

– Na, de hát, ma pont annak a kora van, hogy ezerszámra alakulnak vállalkozások, villámgyorsan, hirtelen meggazdagodásra, s legkevésbé a tisztesség számít sokaknál...

– Ezt én is tudom, de ők nem ilyen régi motorosok a vállalkozásban, s már rég nem lesznek, mikor a magamfajta még mindig talpon fog maradni. Még egyszer mondom, ezt a szakma tisztessége nélkül nem lehet hosszú távon csinálni. Most már van egy szint, innen kell elindulni a holnap elvárásai felé, mert én úgy érzem, a mai elvárások pár év múlva már semmit sem érnek.

– A vállalkozók legfőbb panasza az adórendszer, a TB-járulék csillagokat megcélzó mértéke...

– Na igen, a mai adópolitikát nem a vállalkozásbarát voltáról fogják később emlegetni... de én inkább a fő problémát abban látom, hogy nagymértékben elszaporodnak a pályán a kalandorok – könnyen jött pénzzel, a gyors haszon reményében, csakhogy a piac kemény feltételeket diktál: a pontosság, a megbízhatóság fogja majd szelektálni a vállalkozásokat. Ebben a konkurenciaharcban könnyen el lehet csúszni a pontatlan szállításon, a megbízhatatlan minőségen.

– Végül is nem egy újkeletű kereskedői szemlélet a „kis haszon is haszon”, ez valahol benne van a Te szakmai tisztességre utaló üzletpolitikádban is?

– Ahhoz, hogy talpon maradjunk, hogy valami mindig jobb legyen az üzletben, a kis hasznat is jól kell visszaforgatni. Ennek az üzletnek olyannak kell lennie, hogy bárki bármikor érezhesse a profi kiszolgálást, nemcsak az áruválasztékban, de az üzlet tisztaságában, milliójében és felszereltségében is. Szóval egy ilyen típusú üzletnek kívülről-belül ragyognia kell, legalábbis mindig erre törekszem.

– Igazából bosszantó lehet, hogy akármilyen lelkiismeretes munkával sem tudsz beruházni még annyit sem, amennyit szeretnél, ha egyszer pang az üzlet...

– A vásárlóerő általános csökkenése mellett azért is pang az üzletem, mert tőlem a Tsz megkérte, hogy milyen árakkal dolgozom, s ők most – szerintem tisztességtelenül – alacsonyabb árakon kínálják a húst. Jó, legyünk versenytársak, de akkor azonos feltételekkel, az indulástól, a feldolgozástól át az árakig, s akkor nézzük meg, hogy ki, miért és hogyan. Akkor én is kapjam meg a boltban az árut, mint az a bolt és fizessük be az árat – mint volt ezelőtt két évvel – vagy alakítsunk ki egy kis közvágóhidat... én ebben szívesen segítek, a tudásom nekik is kamatozna, miért ne, de tisztességgel menjünk előre. Ne a másik alatt vágjuk a fát, és azt várjuk, hogy az mikor fog becsukni. Ezért az egyik vesszőparipám a városi közvágóhid, mert akkor igazán lemérhető lesz, hogy ki termel veszteséget, vagy ki árul drágán. Megszűnne így az áldatlan állapot is, hogy 100 km-ről kell néha húst hoznom, holott itt is sokan foglalkoznak vágóállat tenyésztéssel.

– Nekem az az érzésem, hogy a területeden Te egy szakmai maximalista vagy...

– Szeretnék a lehető legmaximálisabb szinten megcsinálni mindent az elképzeléseimből. Megmutatni ennek a városnak, hogy van egy hentesmestere, aki érti a szakmáját, és elérni oda, hogy állandóan saját termékeim legyenek a boltban. Ez még biztosan bekekerül 2-3 évbe, mert most velem együtt más vállalkozók zsebéből is sok olyan pénzt kivesznek, amit ehhez a szakmai előrelépéshez vissza kellene forgatni.

– Valamilyen vállalkozói egyesület, társaság nem hiányzik az itteni kereskedők közötti kapcsolattartásból?

– Ha már itt van ez a kisváros, ahol igenis jobban, szervezettebben kellene építenünk a Balaton idegenforgalmára.

Sok kollégában megfogalmazódott már, hogy jó lenne egy ilyen vállalkozói társaság, de senki nem mozdult még érdemben, pedig egy utcában vagyunk, s meg kéne beszélünk még a holnaputáni gondjainkat is most, mert felkészülni az üzletre csak így lehet. Nem is beszélve arról, hogy a mi problémáink valahol a város gondjai is, s gondolom nem lenne haszontalan, ha egy fórum – ami a miénk – ezt jelezné is a nyilvánosságnak. Az előbbre jutáshoz ez is kell.

– Köszönöm, hogy megosztottad olvasóinkkal gondolataidat.

Rendszerváltás az enyingi ATI-nál

Változó szelek fújnak az ATI portáján is.

A Közlekedési Felügyelet által létrehozott és működtetett enyingi, állami intézet jelenleg szanálás alatt áll.

De azok, akik vezetői engedélyüket itt helyben szeretnék megszerezni, mégse keseredjenek el, hiszen két vállalkozó szellemű helybéli „privatizálta” a felszámolásban lévő ATI-t.

Tehát ismételten beindultak a magánautós és motoros-képző tanfolyamok. Mind elméleti, mind a gyakorlati oktatás itt helyben történik, immáron a megújulás szellemében Csehkis József vezetésével. Tőle érdeklődtem a változások és a lehetőségek felől.

– *Hogyan történt a lépésváltás, és kinek a kezdeményezésével?*

– Miután a végkielégítésemet megkaptam előző munkahelyemtől, úgy gondoltam, hogy az eddig mellékállás-ként folytatott munkámat előléptetem főállássá.

Fejér Megyei Közlekedésügyi Felügyelet messzemenően támogatta kezdeményezésemet, így történt, hogy Tóth Jenővel ketten felvállaltuk a gyakorlati oktatást, még Varga Sándor mellékfoglalkozásként az elméleti oktatást. A papírmunkák az én nyakamba szakadtak. Nyomatványokat és tanulmányi naplókat kellett készítenem, amelyeknek ma elképzelhetetlenül drága áruk van. Csak példaként említem, hogy üres nyomatványt a volt ATI-nál nem tudtam beszerezni, és nekem egy ilyen nyomatvány 20,- Ft-ba kerül.

– *Hol és hogyan zajlik az elméleti oktatás? Hányan jelentkeztek eddig a tanfolyamokra?*

– Az iskola igazgatójának, Tóth Dezsőnek a maximális támogatásával, bérleti díj fejében kezdtük el az elméleti oktatást az általános iskolában. Az első tanfolyamunkra megfelelő számban jelentkeztek. Az enyingin kívül Lajoskomáromban is indítottunk két tanfolyamot, egy autóvezetőit és egy segédmotorke-rékpárost. Az iskolai szünet után indul Enyingen segédmotoros tanfolyamunk, amire már 30 jelentkező van.

– *Ha igény merülne fel, a környező falvakban is indítanának ilyen tanfolyamokat?*

– Természetesen rendelkezésükre állnának a tanfolyamok megszervezésével, ha arra kérnének minket érdeklődők, csupán Siófok felé nem terjeszkedhetünk, mert az volt a kérésük az ottaniaknak, hogy a rutinpályájuk használata fejében arra ne menjünk.

– *Apropó, rutinpályá! Siófokon úgy ideiglenes helyre került és nem a legmegfelelőbb körülmények uralkodnak*

ott. Hogy érzi, nem lenne itt szükség egy saját, enyingi rutinpályára?

– Annak ellenére, hogy a városi vezetést úgyis Siófokon oldjuk meg, a kezdőknek az első órákban jó lenne, ha nem kellene odáig elmenni. A képzési engedélyemet úgy kértem, hogy Siófokon vizsgázhassanak az itt tanulók, tehát ebből a szempontból én a Somogy Megyei Közlekedésügyi Felügyelethez tartozom.

– *Milyen árakkal állnak rendelkezésükre azoknak, akik a jogosítványukat Önöknél szeretnék megszerezni?*

– Az elméleti oktatás 2.600,- Ft-ba kerül, a vizsgadíj pedig 900,- Ft. A gyakorlati oktatás óránként 300,- Ft jelenleg, de május elsejétől ezt valószínűleg 340,- Ft-ra emeljük a benzinár emelkedése miatt. Egy Lada gépkocsi működtetése 1 órás időtartamra 304,- Ft körül van, és akkor nem szóltunk a közeljövőben emelkedő SZTK-díjról és több más változóról sem. Tóth Jenő munkatársam egy Renaulttal dolgozik, jómagam pedig Ladával.

– *Milyen kedvezményekkel próbálják idecsalogatni azokat, akik szeretnének megtanulni vezetni?*

– Nálunk lehet részletre is fizetni a következőképpen:

kifizeti a tisztelt ügyfél az elméleti oktatás díját, és ha a vizsgája sikeres, akkor 10 óránként kell fizetnie a gyakorlati oktatás után. Szerintem ez mindenképpen könnyítést jelent. Ha történetesen valaki a 21-ik órában már le tud vizsgázni, akkor 9.500,- Ft-ból megvan a jogosítványa.

– *Tehát nem kötelező a 30 óra?*

– Az elméleti óraszám 56,- Ft, ez kb. egy hónapot vesz igénybe. A gyakorlati része a dolognak úgy néz ki, hogy ha 21 óra után alkalmasnak vélem a tanulót, vizsgára javasolhatom, egyébként az alapóraszám valóban 30. A tanfolyam és a gyakorlati rész így megközelítőleg két, két és fél hónapot vesz igénybe. De azok, akiknek az A kategóriájú vizsgájuk megvan, azok a tanfolyammal párhuzamosan végezhetik a gyakorlati részt is, így akár másfél hónapon belül jogosítványhoz juthatnak.

– *Köszönöm a tájékoztatást!*

U.I.: Azt hiszem, kívánhatunk mindenki nevében Csehkis Józsefnek és munkatársainak sok sikert induló munkájukhoz, és talán egy saját rutinpályát Enying városának.

– Fazekas Ruck Levente –

Desszert

Nem vagyok sem kritikus, sem esztéta. Talán pont ezért vettem megatott kíváncsisággal kezembe Hajdú Zoltán Levente első verseskötetét.

Már az első soroknál meghökken a fiatalság pimasz hangján odavetett néhány szavával. De miért pimasz? Azért mert fiatal? Aztán rájövök, ez nem pimaszság. Ez a fiatalság igazságlátása. Mindössze 21 évének összes tapasztalata: van egy összedől világ, s ezt belesűríti egy mondatba:

„Szakadt drójtjaikkal
Kínlódnak
Marionett-emberek.” (A város)

Azon versolvasók közé tartozom, akik nem egyszer, de kétszer-háromszor is elolvassanak egy verset, figyelve ritmusra, vesszővel vagy ponttal hangsúlyozott részletre. Az utóbbi időben sok olyan verssel találkoztam, amely számomra nem mondott semmit. S most úgy érzem, mindent értem, s csodálom íróját. Ha nem tudom, ki Ő, ha nem ismerem korát, azt mondom megszállott romantikus, önimádó, saját magát felértékelő, mások fölé helyező meglett ember, aki már végigélte az élet minden szépségét, de megtapasztalta a poklok poklát is. Aztán rájövök, nem. Ez a fiatal ember „csak” nyitott szemmel jár, és értelemmel fogja föl a körülötte zajló élet jelenségeit. Nincs benne póz, annál több a megdöbbentő őszinteség és realitás, amely néha szinte – nem tudom, miért érzem így – Vajda János-i hangulatot ad versének. (Szerelem.) Máskor kegyetlen tárgyilagossággal vágja szemünkbe az igazságot az emberekről és a világról.

„Falakig láttok,
Semmibe néztek
beton-bután.” (A Noé bárkájából)

Tisztán látja, az embereknek nincs szabad akarata, mindent a kor, a környezet és a jelen pillanat határoz meg, mindent úgy valósít meg, ahogy megkívánják, ha büntudatot is érez miatta.

Nem tudom, miért jutott eszembe Baudelaire, a Megszokás című vers olvastán. Talán a tökéletes ellentét miatt?

Egy szonettben ezt írja Baudelaire:
„Nevetni, sírni nem lát senkise.”

Levente ezt írja:
„Sírjatok, hogyha sírni láttok.”

150 év választja el kettőjüket egymástól, s mégis van köztük egymáshoz.

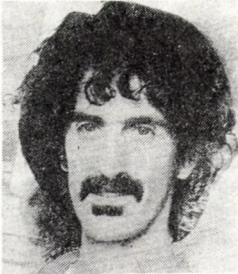
Levente, Te túllátsz a falakon. Mi tényleg csak a „falakig” látunk, amelyeket nem mi, hanem mások emeltek szemünk elé, s ezek a falak ma is állnak. Aki korábban ezeket a falakat megpróbálta megdöntetni csendben vagy hangosan eltávolították a színtérről. Mi, akik maradtunk, lehet, hogy „gyűlöletes elégedettségéből”, de lehet hogy csak közönyből hagyjuk ezeket a falakat.

A Te fiatal nemzedéknek talán sikerül ledönteni, hogy az utánunk jövő nemzedék már túlláthasson rajta.

Gratulálok Levente.

Grósz Ferencné

TINI - MIX

Ki ő?

A megfejtések beküldési határideje: május 20.

Cím: Enyingi Hírmondó, Pf.: 5.

Március havi nyertesünk: 3. sz. napközis csoport,
Enying, Kossuth u. 55.

A 300 Ft-os utalványt a szerkesztőségben átvehetik.

Mindig távolból jön a hír...

Motó: Nem a cím a fontos, csak a szó
tudja ezt minden olvasó:
mindig távolból jön a hír,
és minden vándor haza ír.

(Horváth Imre)

Nem a cím a fontos, hanem a szó, a tá-
volba szálló gondolat.

Tudja, (vagy tudnia kellene) minden új-
ságosonak, mindig távolból jön a hír:

Mind rosszabb! Az itt élő erdélyiekre ez
nagyon igaz!

Sajnos, nincs ma sem a csúcspontján a
román-magyar kapcsolat. Emlékszem még,
amikor Antall József egyik beszédében azt
mondta: tizenötmillió magyar miniszterelnö-
ke akar lenni. Mindenki döntse el, mennyi
valósult meg ebből – érzésem szerint nem
sok. Nem az ő hibája, igaz!

Az E.E.K.E. (Enyingi Erdélyiek Kulturális
Egyesülete) azt a fő célt tűzte ki maga elé,
hogy az itt élő, letelepedett szórvány-
magyarságból ún. igazi magyarság váljék.

Annak ellenére, hogy az önkormányzat,
az egyház, az iskola stb. jelentős támogatást
adott és ad – magyarrá válni mégis nehéz
feladat.

Mivel ezt csak mi, a volt erdélyiek érez-
zük, tisztelettel teszem fel a kérdést: Aki va-
lamilyen ok miatt kiszakadt ebből a hazából,
már nem is lehet igazi magyar? Miért? Ezt a
kérdést mindig felteszem magamnak is,
akkor, ha egy gyakori szituációba kerülök.

Akkor, ha az orvos, aki Erdélyből települt,
a tanár, aki ugyancsak e tájról való, vagy a
munkás, vagy a munkanélküli megkapja a
román, jugo megkülönböztető jelzőt.

Úgy érzem, igazat kell adnunk Sütő
András szavainak:

Lenéznek, mert barbár vagyok. Ezért kér-
lek, könyörülj meg rajtam és utasítsd őket,
hogy a jövőben magam is fizetéshez jussak.
Miért kellene étlen halmom azért, mert nem
tudok görögül. Szülőföldjén saját nyelvét –
beszélte csak – a tökéletlen ember.

Az a szerencse, hogy sok ellenvélemény
és megértés is van, remélem egyre inkább
ez lesz a mérvadó! Az E.E.K.E. tagjai nem
ellenségei, hanem barátai akarunk lenni
minden enyingi polgárnak.

Segíteni abban, hogy e néha felborult
értékrendnek, amely hazánkat ma sajnos
elég sokszor jellemzi, a helyzetnek mind-
nyájan könnyebb átvészelői lehessünk.

Jelképet érzek abban, ahogyan Ábel az
Úrnak 1966-dik esztendejében angolul is
megszólt, hogy elmondja hargitai kaland-
jait.

Ennyi tudománnyal, ha fel nem szippan-
totta őket (a magyarokat) a nagyvilág, annyit
legalább megkérdezhetek az Atlanti-óceán
és a Nyikó-partján: Mi célra vagyunk a vilá-
gon?

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol
otthon legyünk benne.”

Mi letelepedett erdélyiek ezt is érezzük,
és megvalósítani is szeretnénk az Önök
megértő segítségével.

az E.E.K.E. tagsága nevében bejegyezve

Fazekas Ruck Antal

H. Caulfield *Enyingi Hírmondó*

Nekem soha nem lehet igazam?

– még mindig kamasz a fiam –

Ma mondok neki valamit – a végtelékig
kítartva saját igaza mellett vitázik velem.
Holnap, lehet elismétli az én érveimet, mint
a sajátját, egy mással folyó vitában, ahol a
másik azt állítja, amit ő tegnap.

Igen, a kamaszt úgy ismerjük, s vádoljuk is
érte, hogy csak a vita kedvéért vitázik.

Igazából nem érdekli semmi, cinikus, nem
ismer értékeket, nem hisz semmiben, min-
denben kételkedik. Ez így is van, mert a
normális kamasz kételkedik. Ezért vitát pro-
vokál – ha van kívül. Ha van olyan ember a
környezetében, aki megalkuvás nélkül, min-
den fenntartását sutba dobva szembeállítja a
kamasz kétkedésével a maga legszemélye-
sebb hitvallását. Szinte mindegy, hogy mi-
lyen hitet, csak személyes legyen, az ő hite,
meggyőződése legyen.

Szóval a kamasz nem egészen a vita
kedvéért vitázik.

Ki akarja próbálni az érveket – ki akarja
próbálni a hiteket –, ki akarja próbálni az
embereket. Mert az igenis kell ahhoz, hogy
később önállóan gondolkodhasson.

Ebben a magatartásban az rejlik, amit
József Attila – aki magát örök kamasznak
tartotta – úgy fogalmazott meg, hogy az én
vezérem bensőmből vezérel.

Minden szemtelensége mélyén egy ér-
tékvita zajlik. Nekem nem tetszik – ha neked
igazán tetszik, mondd meg, hogy miért.

En vállalom a magam véleményét – te is
vállald a magadét

Légy őszinte, légy önmagaddal azonos –
mert engem csak az érdekel, hogy te milyen
vagy –, én ebből tudom meg, hogy milyen a
világ és a többi ember.

Ez a provokáló felfogás bújik meg a
szemtelenség tartalmában.

Valódi értékeket keresnek – hála Isten-
nek. Élő értékeket – melyeket legalább egy
személyiség ereje éltet.

En azt hiszem, hogy nekünk felnőtteknek
– amikor a kamaszok vitára provokálnak
bennünket szemtelenségükkel – nem lenne
szabad elfeledkeznünk arról, hogy aki nem
kételkedett és nem kételkedhetett „min-
denben” – az soha nem fog hinni semmi-
ben.

Kiért a Fórum?

A Fórum létrejöttének célja a kárpótlás so-
rán visszaigényelt földek igazságos vissza-
juttatása a jogos tulajdonosoknak, az ő
igényeiknek legmegfelelőbben.

Tagjai: – a kárpótlásra jogosultak képviselői
– az önkormányzat által jelölt képv-
selők
– a Tsz, az ÁG választott képviselői
– részaránytulajdonosok

A Fórum nem tudta küldetését megfelelően
ellátni, több okból sem. A volt tulajdonos
jogosan kéri a földjét ott kiméretni, ahol
elvétek, de erre nincs mód: az ÁG ugyanis
ezeken a területeken gyümölcsösöket alakít-
tott ki, átalakította öntözéses területté. Ezek
miatt másik, sokkal távolabbi dűlőkben jelöli
ki a földet, aki már nem felel meg a törvény
előírásainak sem, mert így, volt nagybirtoko-

kon is jelöltek földterületeket, ami pedig so-
ha nem volt az enyingi gazdák tulajdona. A
volt közbirtokossági területek sincsenek
tisztázva a kárpótlás szempontjából. Há-
nyosság az is, hogy a kárpótlást igénylők-
nek az adatai nincsenek a Fórum-tagok
birtokában, így nem is ismerhetjük az ő terü-
leti igényüket és kívánságukat.

A Fórum véleménye az, hogy a Tsz
közgyűlésének a Fórummal egyeztetett, ki-
jelölt földeket kellett volna megszavaztatnia
kárpótlásra. Ez lehetővé tette volna a Fórum
tagjai által javasolt változtatások, módosítá-
sok beépítését. A közgyűlésnek, a kárpót-
lásra jogosultak képviselőinek nem volt ide-
jük a településen felmérést végezni, hogy
mely területek legyenek kárpótlásra vissza-
adva. A Fórum megalakulása a közgyűlést

megelőző napon volt, így a közgyűlés elé a
Fórum véleménye nem kerülhetett.

A harmadik Fórum nem fogadta el a Tsz
által kijelölt területeket 8:2 szavazati arány-
nyal.

Az ÁG tulajdonában mintegy 300 hold
föld van, aminek kb. a felét jelölték ki. Ez a
földterület mind a Tsz közeli területekre jön
át licitáláskor, így a közeli földek felértéke-
lődtek.

A Fórum szerint a városhoz közeli földet
is jelölni kellett volna a nagyüzemeknek
kárpótlásra.

A Tsz megmaradó földjei húzódnak
vissza a Kustján-Hodos-Szentmihályfa terü-
letekre is. Ha ebben megegyezés születik,
akkor a Fórum összehívása nem volt hiába-
való, ha nem, akkor nem végezte a kárpót-
landók igénye szerint a munkáját.

– Csima Gyuláné –

HÍREK – INFORMÁCIÓK – KÖZLEMÉNYEK

Helyi járat hívei!

Örömmel adok számot arról, hogy május 2-től „helyi járat” fog közlekedni városunkban.

Útvonalak: 1.) Leshegy-Kabóka-Vas G. u.-Kossuth u. iskola
2.) Tekerés-B.bozsok (iskola-óvoda)-Enying vasút.

A járatokat a jelenlegi utazási igények alapján állítottuk össze. (iskola, óvoda, orvos, bevásárlás.) Legkevésbé a munkába járás figyelembevételére sikerült, amit nagyban befolyásol a különböző időben történő munkakezdés és a napi megtehető kilométerek száma. A napi teljesíthető km azért a fő iránymutató, mert a járat után az önkormányzatnak fizetési kötelezettsége van, ugyanis számításaink szerint az utasoktól beszedett díj csak töredéke a kifizetésre kerülő összegnek.

Tudvalevő, hogy a helyi járat viteldíjainak megállapítása a képviselőtestület hatáskörébe tartozik. A viteldíj megállapítása már megtörtént, a vonaljegy árát a testület 10,- Ft-ban állapította meg.

Az április 23-ra összehívott rendkívüli testületi ülés fogja megállapítani a tanuló, a nyugdíjas, valamint a dolgozó bérletek díjait.

A helyi járaton menetrendek járási útvonalra történő elhelyezése április utolsó napjaiban várható, melyet szíves figyelmükbe ajánlok.

Szeretném a figyelmüket felhívni az alábbiakra is:

- helyi járaton nincs lehetőség 50 -os kedvezményű diák, nyugdíjas jegy váltására!
  - helyi járatra váltott bérlettel, csak a megjelölt „helyi járat” feliratú autóbusszon lehet utazni. (Pl. Dég-Szfvár helyközi járaton a bérlet érvénytelen!)
  - az iskola által szeptember hónapban vásárolt jegyek július 1-ig a helyi járaton is érvényesek!
  - a nyári szünetre is vásárolható tanuló havi bérlet.
  - a helyi járat 6 hónapos próbaidővel indul. Továbbbüzemelésének csupán egy feltétele van, a minimális kihasználtság.
  - leggazdaságosabban úgy utazhat, ha bérletet vált!
- A bérletváltáshoz igazolvány szükséges. Kiállítási feltétel:

1 db igazolványkép és személyi igazolvány.

A helyi járat beindításával megszűnik az ingyenes iskolás járat B.bozsokra. Ezen járat is a helyi járatba épül, tehát az utazás továbbra is biztosított, jegy ellenében.

Dely Csaba

HÁZ ELADÓ!

Enying, Táncsics Mihály u. 12.
Érdeklődni lehet: Nagy István
Enying, Táncsics u. 22. 8130

GÁZOLAJAT

37,- Ft/liter áron vásároljon
a VOLÁN telepi kúttól.

Labdarúgó hírek

Városunk labdarúgócsapata a megyei II. osztályban szerepel. A szurkolóink láthatják, hogy nem a legmegfelelőbbben teljesítenek, ugyanis 20 mérkőzésből 3 győzelem, 7 döntetlen és 10 vereség a mérlegük.

Ez önmagáért beszél!

Sorolhatnám az okokat, de nagyon jól tudja mindenki (nem megfelelő felkészülés, minimális az edzések látogatása, úgy kell kérlelni mérkőzésre a játékosokat). Ezek után jobb eredményt elérni nagyon nehéz lenne.

Tudom, és tudja a város labdarúgást szerető közönsége, hogy most csapatépítés folyik, – de 20 forduló után már több eredménynek kellene mutatkoznia.

Azon, hogy két egymásutáni mérkőzésen nem tudunk ugyanabban az összeállításban kiállni, hogy játékosaink nem képesek felmérni, hogy miért és kikért is húzzák magukra a szerelést – mindenképpen változtatni kell.

Remélem, mindenkiben lesz erő és megfelelő küzdő akarat a továbbiakban, és ez az eredményekben is megmutatkozik majd.

– Kovács György –

KFT-k, BT-k, Vállalkozók!!!

Szolgáltatásaink:

- Könyvelés minden formában
- Bér, és TB elszámolás
- Adóbevallás, adótanácsadás
- Teljes körű ügyvitelt vállaljuk garanciával
- Számítógépes feldolgozással.

Vállaljuk társaságok tevékenységének teljes körű (jogi-számviteli) megszervezését.

Könyvelőirodánk biztosítja az Ön számára a pontos naprakész adminisztrációját.

Mindezt kedvező árakon, naprakészen nyújtjuk.

Keresse fel irodánkat:

Kapitál Általános Könyvelő és Szolgáltató BT.
Enying, Bocskai u. 4.
Tel.: (22) 72-220
Ügyvezető: Gárdonyi Sándorné

AEROBIC JAZZ-BALETT MINDENKINEK!

Minden szombaton 9 órától 9.45-ig
az iskola tornatermében aerobic,
majd 10.00-11.30 között jazz-ballett órát tart Mihalits Tamásné
székesfehérvári tánctanárr.

Az órákat külön-külön is igénybe lehet venni,
akár együtt mindkettőt igény szerint.

Mindenkit szeretettel várunk,
aki szereti az egészséges mozgást, táncot.
Fizetni helyszínen.

Enyingi HÍRMONDÓ az enyingi polgárok folyóirata. Felelős szerkesztő: Király János, szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Szerkesztőség: 8130 Enying, Bocskai u. 1., Művelődési Ház. Pf.: 5. Tel.: (22) 72-128.
ISSN 0866-5265. A lap tulajdonosa Enying Város Önkormányzata.
Megjelenik 2.000 példányban.
Készült: szedés, tördelés: Imre Róbertné (22) 28-538 • Nyomás: SZÖVMŰ Nyomda